

การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง “สิ่งเสพติดให้โทษ”
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

ว่าที่ร้อยตรี สมบัติ จรุงเรืองพัฒนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
เทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ 12 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ เบาใจ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ด้านการตรวจสอบชุดการสอนทางด้านสื่อ การสอนจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิลาศ เกื้อมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญญฤทธิ์ คงคาเพชร คุณถันติ จัยสิน และได้รับความอนุเคราะห์ด้านการตรวจสอบชุดการสอนทางด้านเนื้อหาเรื่องสิ่งเสพติด ให้โทษ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี คุณรัตนา บรรณาธรรม คุณไมตรี วิริยะ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ ด้านตรวจสอบแบบทดสอบจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สมสร วงษ์อยู่น้อย รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณท่านผู้ท่านผู้อำนวยการ คณะครูอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ นักเรียน โรงเรียนราชประชาสามาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งให้ความร่วมมือและเอื้อเฟื้อเป็นอย่างดียิ่งในการทดลอง รวมทั้ง อาจารย์ชมพู่ โปษกะบุตร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชประชาสามาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ปรีกษาแนะนำมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณชวนชม หวังมีสุข ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งในการจัดพิมพ์เป็นอย่างดียิ่ง

ว่าที่ ร.ต. สมบัติ จรุงเรืองพัฒนะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวกับชุดการสอน.....	7
สิ่งเสพติด.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
3 วิธีดำเนินการพัฒนาชุดการสอน.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	47
การสร้างและการพัฒนาชุดการสอน.....	48
การสร้างแบบฝึกหัด.....	52
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	52
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการประเมินและเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	80
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	80
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	81
การดำเนินการสร้างและพัฒนาชุดการสอน.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก.....	93
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	102
ภาคผนวก ง.....	150
ภาคผนวก จ.....	190
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	195

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและ พัฒนาชุดการสอนที่ 1.....	58
2	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและ พัฒนาชุดการสอนที่ 2.....	59
3	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและ พัฒนาชุดการสอนที่ 3.....	60
4	ผลประเมินวิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 1.....	61
5	ผลการประเมินวิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 2.....	63
6	ผลการประเมินวิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 3.....	64
7	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาชุดการสอนที่ 1.....	66
8	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาชุดการสอนที่ 2.....	68
9	ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาชุดการสอนที่ 3.....	70
10	ผลคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบแบบฝึกหัดถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 1.....	74
11	ผลคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบแบบฝึกหัดถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 2.....	75
12	ผลของคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบจากแบบทดสอบถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 1...	76
13	ผลของคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบจากแบบทดสอบถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 2...	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิการผลิตชุดการสอน.....	25
2 แสดงขั้นตอนดำเนินการทดลอง.....	51
3 แสดงลำดับขั้นตอนของการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	54
4 แสดงภาพการทำงานการทดลอง.....	191

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สิ่งเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญของประเทศไทย และ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สำหรับประเทศไทยความรุนแรงของปัญหาสิ่งเสพติดอยู่ในระดับที่ได้รับการกล่าวถึงในการประชุมสัมมนาระหว่างประเทศเสมอ ๆ ทั้งในฐานะเป็นประเทศผู้ผลิตสิ่งเสพติด เป็นตลาดสินค้า และแหล่งที่จะนำยาเสพติดส่งต่อไปยังประเทศอื่น ๆ จากรายงานแผนงานบำบัดรักษาผู้ติดยา และ สารเสพติด พ.ศ. 2535 - 2539 พบว่า จำนวนผู้มาสมัครเข้ารับการบำบัดรักษา ปี 2530 มีจำนวน 58,073 คน และในปี 2531 มีจำนวนผู้มาสมัครรับการบำบัดรักษา 62,182 คน ไม่รวมกับไม่มารักษาอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงว่าปัญหาสิ่งเสพติดในประเทศไทยมีความรุนแรง และเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องกันตลอดมา จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งชนิดของสิ่งเสพติดและลักษณะประชากรที่ติดสิ่งเสพติด ลักษณะและสาเหตุของปัญหาจะเปลี่ยนแปลงซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในบรรดาผู้เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามสิ่งเสพติดให้โทษว่าการใช้สิ่งเสพติดให้โทษในปัจจุบันเป็นปัญหาสังคมที่ค่อนข้างรุนแรง ในแต่ละปีรัฐต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากในการป้องกันและปราบปราม ในอดีตนั้นปัญหาการใช้สิ่งเสพติดเป็นปัญหาในกลุ่มชนบางกลุ่ม โดยเฉพาะบรรดาผู้ใหญ่และวัยรุ่นที่ไม่อยู่ในระบบโรงเรียน แต่ในระยะหลัง ๆ นี้ การแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดเป็นไปอย่างกว้างขวางรวดเร็ว และมีการแพร่เข้าไปในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก จึงส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนเป็นอย่างมาก

สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2537 : 7 - 8) ได้รายงานการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดประจำปี 2536 พบว่า การใช้สารเสพติดในกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา ยังเป็นปัญหาที่น่าวิตกมากเนื่องจากพบว่า มีการแพร่ระบาดของสารเสพติดในหมู่นักเรียน ทั้งชายและหญิงและในทุกๆระดับชั้นการศึกษา สารเสพติดที่นักเรียนใช้กันมากที่สุดคือ บุหรี่ รองลงมาได้แก่ สารระเหย กัญชา เฮโรอีน สุรา กระบือ แอลกอฮอล์ เหล้าแหม่ง และยากระตุ้นประสาท ส่วนในด้านการเข้ารับการบำบัดรักษาของนักเรียน จากระบบข้อมูล ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดในสถานพยายามทั่วประเทศของสำนักงาน ป.ป.ส. พบว่า นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดในสถานพยายาลมีจำนวนสูงขึ้น และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

การเผยแพร่ให้ความรู้เรื่องสิ่งเสพติดแก่ประชาชนทั่วไปทุกสาขาอาชีพ อาจทำได้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา สำหรับในสถานศึกษานั้นทางกระทรวงศึกษาธิการ

(สมชาย มัชฌิมาทศน์. 2526 : 2 ; อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 18) ได้กำหนดให้มีการสอนเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดให้โทษไว้ในหลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนทราบถึงลักษณะของสิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ และชี้ให้เห็นโทษและภัยอันตราย จากสิ่งเสพติดนั้น ๆ ซึ่งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่สำคัญ ที่จะช่วยแก้ปัญหาในสถานศึกษา

สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในการให้ความรู้เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้อยู่ในวัยรุ่น ซึ่งมีนักจิตวิทยา กล่าวว่า เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีปัญหาในเรื่องการปรับตัว ชอบริเริ่ม ทดลองสิ่งใหม่ ๆ มีความต้องการระบายอารมณ์ จึงหาทางโดยใช้ยาเสพติด ถ้าไม่ได้รับความรู้ หรือคำแนะนำที่ถูกต้องก็จะเป็นอันตรายต่อเด็กได้ และจากผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ไปสำรวจในสถานศึกษาของโรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2538 พบว่า ผลการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ได้ระดับผลการเรียนระดับ 2 จากการสำรวจคะแนนของแบบทดสอบพบว่า ผลคะแนนสอบอยู่ในเกณฑ์ต่ำโดยเฉลี่ยอยู่ในเกรด 2 และเมื่อพิจารณาเฉพาะแบบทดสอบที่วัดทางด้านสิ่งเสพติดได้คะแนนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2 และโรงเรียนราชประชาสมาสัยฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2538 พบว่า ผลการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนไม่ค่อยดี จากการเรียนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษนั้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์ อาจารย์กนกวรรณ จำเริญ อาจารย์ 1 ระดับ 4 ผู้สอนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ ได้ให้ความเห็นระดับคะแนนผลการเรียนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ หลังจากทดสอบแล้ว ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ถือว่ายังเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ดีเท่าที่ควร และอาจารย์ผู้สอนได้กล่าวต่อไปอีกว่าการเรียนการสอนในเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษนั้นจะสอนโดยใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ โดยสอนควบคู่กับหนังสือวิชาสุขศึกษา (พ.013)

เนื่องด้วยการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารอย่างหนึ่ง การเรียนรู้ของบุคคลเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ทางการศึกษา (Good. 1973 : 510) ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์นั้น เป็นผลเนื่องมาจากการที่อินทรีย์สัมผัส หรือปะทะสัมพันธ์สิ่งแวดล้อมแล้วอินทรีย์เกิดการรับรู้ ซึ่งเป็นการนำความรู้เข้าสู่สมอง สมองเก็บรวบรวมและจดจำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไว้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดมโนภาพ และทัศนคติของมนุษย์ด้วย ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ เข้ามาใช้แก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางเป็นต้นว่า การผลิตบทเรียนโปรแกรม การใช้กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ รายการวิทยุศึกษา รายการโทรทัศน์ศึกษา การใช้โทรทัศน์วงจรปิด วิดีทัศน์ การใช้ชุดการสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมและสื่อการสอนใหม่ ๆ หลายชนิด ซึ่งก็ช่วยแก้

ปัญหา และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนได้หลายประการ ในการคิดค้นเกี่ยวกับสื่อการสอน ไม่มีการหยุดยั้งและเรื่องของเทคนิควิธีสอนในรูปแบบต่าง ๆ

สำหรับชุดการสอนนั้น ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน หรือสื่อการสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีบทบาทอย่างมากในระบบการเรียนการสอน ชุดการสอนจะเป็นการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สันศักดิ์ ภิบาสสุข. 2522 : 43) เพราะชุดการสอนมีระบบการผลิต การนำสื่อหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์ และมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงเป็นสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่ใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชา และอีกอย่างหนึ่งเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจผิด ซึ่งอาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สื่อประสม” ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 185) การใช้ชุดการสอนนั้นจะเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในด้านต่าง ๆ ได้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา ลินสกุล. 2521 : 121 - 122) ดังผลการศึกษาของไพศาล สมกิจศิริ (2525 : 46) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบและสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกเรื่อง และชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นพอประมาณ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ บุญทรง เจริญจิรังกร (2532 : 31) ที่ได้ศึกษาการใช้ชุดการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมิตีคอร์สมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ สุณีย์ เหมะประสิทธิ์ (2533 : 480 - 181) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีประสิทธิภาพความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย (E_1/E_2) เกณฑ์พัฒนาการของผู้เรียนและนักเรียนที่ผ่านการฝึกด้วยชุดการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าชุดการสอนเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ เรื่องสิ่งแวดล้อมให้โทษในวิชาสุขศึกษาของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อแสดงประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ กำหนดมาตรฐาน 90/90

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้ชุดการสอน เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90
2. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเนื้อหาเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสูงขึ้น

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะการพัฒนา (Development) เพื่อพัฒนาชุดการสอน เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษของชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2
2. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 ห้องเรียน รวมนักเรียน 720 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษกโดยแบ่งการพัฒนาเป็น 3 ขั้น คือ
ขั้นที่ 1 ทดลองเป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 3 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนครั้งละ 1 คน โดยแต่ละกลุ่มจะทดลอง 3 ครั้ง
ขั้นที่ 2 ทดลองกลุ่มย่อย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 10 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน
ขั้นที่ 3 การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอนหาเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 50 คน (1 ห้องเรียน) โดยทำการทดลอง 2 กลุ่มพร้อม ๆ กัน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ใช้เวลาในการทดลองชุดการสอนละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

5. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดมีเนื้อหา เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่กำหนดไว้ดังนี้

5.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

5.1.1 ที่มาของสิ่งเสพติด

5.1.2 ประเภทของสิ่งเสพติด

5.2 สิ่งเสพติดสำคัญที่ระบอบอยู่ในประเทศไทย

5.2.1 ฝิ่น

5.2.2 มอร์ฟิน

5.2.3 เฮโรอีน

5.2.4 กัญชา

5.2.5 กระท่อม

5.2.6 แอมเฟตามีน

5.2.7 ยานอนหลับ

5.2.8 สารระเหย

5.2.9 บุหรี่

5.2.10 สุราและเครื่องดื่มมึนเมา

5.2.11 เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีน

5.3 สิ่งเสพติดกับเยาวชน

สาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดสิ่งเสพติด

5.4 ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด

5.6 การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

5.6.1 บทบาทของสถาบันสำคัญต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาสิ่งเสพติด

5.6.2 บทบาทของตนเองที่จะปฏิบัติให้พ้นจากสิ่งเสพติด

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน หมายถึง สื่อประสมที่ใช้ประกอบการสอนของครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยคู่มือครู วัสดุ/อุปกรณ์ แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ โดยผู้วิจัยแบ่งชุดการสอนออกเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ประกอบด้วยหน่วยที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบายนอยู่ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 ประกอบด้วย หน่วยที่ 2 เรื่องสิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 ประกอบด้วย หน่วยที่ 3 เรื่องลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

2. สิ่งเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือยาใด ๆ ก็ตาม เมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการอื่น ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะก่อให้เกิดสภาพเป็นพิษเรื้อรัง และก่อความเสื่อมโทรมต่อผู้เสพ และสังคม สำหรับสิ่งเสพติดให้โทษ ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน กัญชา กระบอสม แอมเฟตามีน บุหรี่ และสุรา เป็นต้น (กรมการฝึกหัดครู. 2525 : 125)

3. ประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง คุณภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 90/90 ซึ่งมีความหมายดังนี้

90 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ทำกิจกรรม ระหว่างเรียนจากแบบฝึกหัดชุดการสอนได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 90 ของคะแนนทั้งหมด

90 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบถูกภายหลังการเรียน คิดเป็นร้อยละ 90 ของคะแนนทั้งหมด

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้นำมาเรียบเรียงตามหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอน
2. สิ่งเสพติด
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนในประเทศไทยและต่างประเทศ
ซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอน

นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่นักรักการศึกษา ได้นำมาเสริมสร้างคุณภาพของการศึกษาในระดับประถม และมัธยมศึกษาได้นั้น คือ การใช้สื่อการสอนในรูปแบบของชุดการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 185) ชุดการสอนจึงเป็นนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

1. ความหมายของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 185) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง การผลิตสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชา และอีกอย่างหนึ่งเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจผิด สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สื่อประสม” เรานำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ขณะนี้ จำเป็นต้องมีสื่อการเรียนประเภท “ชุดการสอน” แบบนี้มาก และควรจัดทำสำหรับสอนหัวข้อต่าง ๆ ในทุกวิชาเท่าที่ทำได้โดยยึดหลักสูตร ความคิดรวบยอด หรือหลักการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดทำชุดการสอน ชุดการสอนจะช่วยครูให้มีความสะดวกสบายความคล่องตัว และความมั่นใจในการสอน เด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สันทัด ภีบาลสุข และ พิมพ์ใจ ภีบาลสุข (2525 : 193) กล่าวว่า ชุดการสอน คือ การนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์แต่ละหน่วยมาช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลัดดา สุขปรีดี (ม.ป.ป. : 175) กล่าวว่า ชุดการสอน คือ การรวบสื่อการสอนตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอน ชุดการสอนเป็นระบบสื่อประสมสำเร็จรูปเพื่อให้ครูใช้ในการสอนโดยที่ครูไม่ต้องเตรียมสื่ออื่นๆ หรือวางแผนการสอนใหม่ ภายในชุดการสอนจะมีสื่อ และแนะนำวิธีดำเนินการสอน พร้อมทั้งจะให้ครูนำไปใช้ในการสอนได้ทันที โดยไม่มีข้อยุ่งยากอย่างใด เพียงแต่ครูพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายของชุดการสอนตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ครูก็สามารถนำชุดการสอนไปใช้ได้

วารินทร์ รัชมีพรหม (2531 : 117) กล่าวว่า ชุดสื่อประสม หมายถึง การรวบรวมเอาวัสดุเพื่อการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยสื่อมากกว่าหนึ่งชนิดขึ้นไป มาจัดระบบไว้อย่างเกี่ยวเนื่องกัน ในการสอนเนื้อหาวิชาเพียงเรื่องเดียว ชุดสื่อประสมที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง อาจมีคุณค่ามากกว่า เพราะได้มีการวิเคราะห์ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชา และหลักสูตรสิ่งที่ควรคำนึงถึงคือสื่อต่าง ๆ ในชุดสื่อประสมนั้นจะต้องบูรณาการซึ่งกันและกัน มีความเกี่ยวข้องและมีผลต่อกิจกรรมการเรียน

เป็รื่อง กุมุท (2518 : 1) ชุดการสอน เป็นสื่อซึ่งจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้หัวข้อเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยจะจัดไว้ในชุด หรือกล่อง ภายในนั้นจะมีคู่มือการใช้ประกอบด้วยรายละเอียดและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็น เช่น รูปภาพ แผนภูมิ จำลอง สไลด์ เทป และอื่น ๆ

สมหญิง กลั่นศิริ (2523 : 58) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในระบบการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ชุดการสอนที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ มากมายขึ้นอยู่กับประเภท และลักษณะการใช้งาน อย่างไรก็ตามความหมายส่วนรวมของชุดการสอนคือ ชุดของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเพื่อใช้สอน จะมีสื่อมากกว่า 1 ชิ้นขึ้นไป สื่อจะอยู่ในรูปของสื่อประสม วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการนำมาบูรณาการ

ลำพอง บุญช่วย (2530 : 198) กล่าวว่า ชุดการสอน คือ แผนการเรียนการสอนของครู โดยใช้สื่อต่าง ๆ รวมกัน (Multi Media Approach) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ฟิลิป และมิเรียม (Philip and Miriam. 1972 : 3 - 10) กล่าวว่าชุดการสอนเป็นรูปแบบการสื่อสารของครู และนักเรียนซึ่งประกอบไปด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ จนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนนั้นได้มาจากขอบข่ายของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเนื้อหานั้นจะต้องตรงและชัดเจนที่สื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียนรู้

กู๊ด (Good. 1973 : 306) ได้กล่าวถึง ชุติการสอนว่าเป็นโปรแกรมการสอนที่ทุกอย่างจัดโดยเฉพาะประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ภายในชุติการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชุติการสอนเป็นสื่อการสอนแบบสื่อประสมที่ผลิตขึ้นโดยการนำสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน เพื่อส่งเสริมคุณค่าซึ่งกันและกัน มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของ เนื้อหา วิชา และหลักสูตร ชุติการสอนจะต้องบูรณาการกันซึ่งกันและกันมีผลต่อกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมการเรียนสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพราะชุติการสอนจะเป็นสื่อการเรียนที่น่าเรียนเรียนรู้ น่าสนใจสำหรับนักเรียน และทำให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตรวางไว้

2. แนวคิดและหลักการของชุติการสอน

การนำระบบชุติการสอนมาใช้ในระบบการศึกษานั้น มีหลายแนวคิด ดังนี้ (สันทัต ภิบาลสุข. 2522 : 43 ; อ้างอิงมาจาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. 2521)

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามหลักจิตวิทยา ผู้เรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ อาทิ ความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และอื่น ๆ นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือการจัดการสอนรายบุคคล หรือการศึกษาตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรี และการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนแต่เป็นวิธีสอนที่เกิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ปัจจุบันได้มีการทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรายบุคคลต่าง ๆ รวมทั้งชุติการสอนอย่างกว้างขวางในทุกระดับการศึกษา

2. แนวคิดที่พยายามจะเปลี่ยนการเรียนการสอนไปจากเดิม ที่เคยยึดครูเป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการนำสื่อการสอนมาใช้จะต้องจัดให้ตรงเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ โดยนิยมจัดในรูปของชุติการสอน การเรียนวิธีนี้ครูจะช่วยถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน เพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมด ส่วนอีกสองในสาม ผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเอง จากที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ในรูปของชุติการสอน และผู้สอนจะชี้แหล่งและชี้ทางให้

3. คนในเรื่องการสื่อการสอนต่าง ๆ ได้เปลี่ยนและขยายตัวออกไป แต่เดิมนั้นมีการผลิตและการใช้สื่อการสอนมักออกมาในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้เป็นสื่อเดี่ยว ๆ มิได้มี

การจัดระบบการใช้สื่อหลาย ๆ อย่างมาผสมผสานกันให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียนแทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนตลอดเวลาแนวโน้มนี้นี้จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอนอันจะมีผลต่อการใช้จากการใช้สื่อ “เพื่อช่วยครูสอน” คือครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มาเป็น การใช้สื่อการสอน “เพื่อช่วยผู้เรียน เรียน” คือให้ผู้เรียนหยิบและใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยอยู่ในรูปของ ชุดการสอน

4. แนวคิดเกี่ยวกับปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม เดิมนั้นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียนมีลักษณะเป็นทางเดียว คือ ครูเป็นผู้นำ และผู้เรียนเป็นผู้ตาม ครูมิได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ผู้เรียนจะมีโอกาสพูดก็ต่อเมื่อครูให้พูด การตัดสินใจของผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะตามใจ ครู ผู้เรียนเป็นฝ่ายเอาใจครูมากกว่าครูเอาใจผู้เรียน ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเรียนกับผู้เรียนนั้นแทบจะไม่มีเลย เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ชอบให้เรียนคุยกัน ผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เชื้อเพลิงและเคารพความคิดของผู้อื่นเมื่อเติบโตจึงทำงานร่วมกันไม่ได้ นอกจากนี้ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมก็มักจะอยู่เพียงชอล์ค และแบบเรียนในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ หรือในบริเวณอันไม่ค่อยสวยงามนัก ครูไม่เคยพานักเรียนออกไปสู่สภาพภายนอกโรงเรียน การเรียนการสอน จึงจัดอยู่ภายในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แนวโน้มนี้นี้ในปัจจุบัน และอนาคตของกระบวนการเรียนรู้ จึงต้องนำระบบการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎี กระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาจัดระบบการผลิตสื่อการสอนออกมาในรูปของชุดการสอน

5. แนวคิดในการนำจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรมซึ่งหมายถึงระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน

- 5.1 ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง
- 5.2 มีทางทราบว่า การตัดสินใจ หรือการทำงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร
- 5.3 มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก หรือคิดถูกอันจะทำให้กระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต
- 5.4 ได้ค่อยเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเองโดยไม่ต้องมีใครมาบังคับการจัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ตามนัยดังกล่าว จะต้องมีการมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดหมายปลายทาง โดยการจัดการเรียนการสอนแบบโปรแกรมในรูปของกระบวนการ และใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

จากแนวคิดดังกล่าว ชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน

การสอนด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ การจัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ จึงน่าจะส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดอย่างมีเหตุผลให้กับนักเรียนได้

3. แนวคิดทางจิตวิทยาในการนำชุดการสอนไปใช้

1. ดิวอี้ (Dewey) เชื่อว่าประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญทำให้มนุษย์ปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเรียนรู้จึงเกิดจากประสบการณ์ ครูจึงสามารถเตรียมประสบการณ์ในการให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ และให้ผู้เรียนเลือกฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง จนสำเร็จในกิจกรรมที่เลือกฝึก เกิดเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์

2. ทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford's Theory) กิลฟอร์ดเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถด้านเดียวแต่แสดงความสามารถด้านนั้น ๆ แตกต่างกันในสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น ประกอบด้าน ความจำ บางคนจำภาพได้ดี บางคนจำเลขได้ดี ย่อมขึ้นกับการรับรู้ของแต่ละบุคคล

จากแนวคิดทางจิตวิทยาทั้งสองจะเห็นว่า ชุดการสอนยึดความเชื่อของจอห์น ดิวอี้ และทฤษฎีของกิลฟอร์ด ความเชื่อของดิวอี้คำนึงถึงประสบการณ์ของนักเรียนในการพัฒนา การเรียนรู้ ส่วนทฤษฎีของกิลฟอร์ด เชื่อในการให้สิ่งเร้าหลาย ๆ อย่างเพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนพัฒนาคนตามศักยภาพของตน ดังนั้นชุดการสอนจึงน่าจะเป็นการจัดการเรียน การสอนที่เหมาะสม นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัดได้

4. ประโยชน์ของชุดการสอน

นิรมล ศตวุฒิ (2526 : 41) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนชุดการสอน ย่อมอยู่บนรากฐานของปรัชญา ดังนี้

1. ความเชื่อในเรื่องความจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพความสามารถ และความต้องการที่มีลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2. ความเชื่อในสิทธิของผู้เรียนว่าจะต้องได้โอกาสหลาย ๆ ทางเพื่อรู้รอบ (Mastery) เนื้อหา หรือทักษะได้มีโอกาสที่จะรู้ล่วงหน้า เขาจะต้องทำอะไร และจะได้รับการพิจารณาตัดสินผลการเรียนด้วยวิธีใด ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และการประเมินผลตนเอง ได้มีโอกาสใช้เวลาในการเรียนอย่างเพียงพอ จนประสบความสำเร็จในการเรียนเพื่อว่าจะไม่ต้องพบกับความผิดหวัง และได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังใจให้เรียนได้สำเร็จ

3. ความเชื่อในเรื่องความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้วิธีการเรียน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้เป็นกิจกรรมตลอดชีพ สถาบันการศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียน ด้วยตน

เอง วิธีการเรียนรู้จากผู้อื่น และวิธีการเรียนจากสื่อหลาย ๆ ประเภทตลอดจนความพร้อมที่จะเรียนเมื่อใดก็ได้ และสถานที่ใดก็ได้

4. ความเชื่อในเรื่องของความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องค้นพบด้วยตนเอง และรู้จักตนเอง โดยการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ให้มีทางเลือกหลากหลายจนกระทั่งผู้เรียนแต่ละคนตระหนักถึง ความสนใจของตนเอง และความสามารถพิเศษของตนเองตลอดจนมีความคิดสร้างสรรค์

5. ความเชื่อในคุณค่าของการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเรียนรู้ในสาขาวิชาใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับการสนับสนุนให้เห็นความสำคัญของการนำเนื้อหาไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมให้ได้พัฒนาความคิด ความรู้สึก และความเป็นมนุษย์

คาดาเรลลี (Cadarelle. 1973 : 150) ได้กล่าวถึง ปรัชญาการสร้างชุดการสอนด้วยกิจกรรมว่า

1. ผู้เรียนจะได้รับการเรียนตามเอกัตภาพโดยขึ้นอยู่กับความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง
2. บทบาทของครูเป็นผู้วินิจฉัย วางเงื่อนไข เร้าความสนใจ และให้ความสะดวกสบายแก่ผู้เรียน
3. บทบาทของนักเรียน คือ จะเป็นผู้มีอิสระในการเลือกตัดสินใจ ยอมรับและตอบสนองความต้องการของตนเอง
4. บรรยากาศของห้องเรียนด้วยชุดการสอนนี้ จะต้องเปิดเผย ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การค้นคว้าสำรวจ การปฏิสัมพันธ์ให้เกิดความเจริญงอกงามขึ้นหลาย ๆ ด้าน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ปรัชญาการสอนแบบชุดการสอนนี้จะมีความเชื่อในเรื่องความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องค้นพบด้วยตนเอง นักเรียนจะต้องมีความคิดอิสระที่จะเลือกตัดสินใจ ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดของตนเอง สามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล

5. ประเภทของชุดการสอน

ชุดการสอนแบ่งตามลักษณะการใช้ได้ 3 ประเภท คือ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525 : 158)

1. ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างว่าชุดการสอนสำหรับครูใช้ คือ เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนแปลงบทบาทการพูดของครูให้น้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาวิชาเพียงหน่วยเดียว และใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนในรูปของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วย ชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนรู้หรือบทเรียนครบชุด ตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการเรียนรู้ อาจจัดเป็นรูปของรายบุคคล หรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนในแต่ละกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูในระยะเริ่มเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้วผู้เรียนจะช่วยเหลือกันและกันได้เอง ระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หากมีปัญหาผู้เรียน สามารถซักถามครู ได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์อาจจะสนใจการเรียนรู้เสริม เพื่อเจาะลึก ถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้อีก จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้ เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่จะต้องรอนบุคคลอื่น

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้า และศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันที ในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะแนวทางการเรียน ชุดการเรียนแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของตนเองไปได้ จนสุดขีดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่นอันเป็นความถูกต้องยุติธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ ชุดการสอนแบบนี้บางครั้งเราเรียกบทเรียนโมดูล (Instruction Module)

6. องค์ประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนประกอบด้วยส่วนที่สำคัญดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2525 : 187 - 189)

1. หัวเรื่อง คือ การแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วย แบ่งออกเป็นหน่วยย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้

2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนใช้ชุดการสอน จะต้องศึกษาก่อนที่จะใช้ชุดการสอนจากคู่มือให้เข้าใจเป็นครั้งแรก จะทำให้การใช้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคู่มืออาจจะประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำชุดการสอนไปใช้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง

2.2 สิ่งทีครูจะต้องเตรียมก่อนสอนส่วนมากจะบอกถึงสื่อการเรียนรู้ที่มีขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะบรรจุในชุดการสอนได้ หรือสิ่งที่มีการนำเสนอ สื่อที่เปราะแตกง่าย หรือสิ่งที่ต้องใช้ร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นวัสดุที่ราคาแพง ทางโรงเรียนจัดเก็บไว้ที่ศูนย์วัสดุอุปกรณ์

2.3 บทบาทของนักเรียนจะเสนอแนะว่า นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร

2.4 การจัดชั้นเรียนควรจัดในรูปใด เพื่อความเหมาะสมของการเรียนรู้ และการร่วมกิจกรรมของชุดการสอนนั้น ๆ (สำหรับชุดการสอนแบบกลุ่มให้เขียนแผนผังประกอบ)

2.5 แผนการสอนซึ่งประกอบด้วย

2.5.1 หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน จำนวนผู้เรียน

2.5.2 เนื้อหาสาระ ควรเขียนสั้น ๆ กว้าง ๆ ถ้าต้องการรายละเอียดควรนำไปไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

2.5.3 ความคิดรวบยอด หรือหลักการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นเนื้อหาสาระ

2.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.5.5 สื่อการเรียนรู้

2.5.6 กิจกรรมการเรียนรู้

2.5.7 ประเมินผล

แผนการสอนนี้เป็นแนวทางที่ครูจะทำการสอนได้ถูกต้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่ สิ่งของ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนนักศึกษาค้นคว้า เช่น เอกสาร ตำรา บทคัดย่อ รูปภาพ แผนภูมิ วัสดุ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ควรจะมีคุณสมบัติอยู่ในชุดการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

4. บัตรงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ บัตรงานนี้อาจจะเป็นกระดาษแข็ง หรืออ่อนตามขนาดที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

4.1 ชื่อบัตร กลุ่ม หัวเรื่อง

4.2 คำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

4.3 กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ

5. กิจกรรมสำรองจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม หรือการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ซึ่งกิจกรรมสำรองนี้จะต้องเตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคนที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่น ได้มีกิจกรรมอย่างอื่นทำ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ได้กว้าง และลึก ไม่เกิดการเบื่อหน่าย ซึ่งอาจมีปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมสำรองอันมีเนื้อหาสาระคล้ายสิ่งที่เรียนมา แต่กิจกรรมนั้นอาจจะยากหรือลึกซึ้งที่ยั่วยุต่อการเรียน

6. ขนาดรูปแบบของชุดการเรียนรู้ ชุดการสอนที่ดีไม่ควรใหญ่หรือเล็กเกินไป เพื่อความสะดวกในการใช้ และความสะดวกในการเก็บรักษา ควรมีขนาดไม่เกิน 11" - 15" ส่วนความหนาของชุดการสอน แล้วแต่ลักษณะของวิชา และสื่อการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยวิชาด้านหน้า ด้านหลัง และสันของชุดการสอนควรเขียนข้อความให้เรียบร้อย เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา และการนำไปใช้ เช่น

ชุดการสอนที่

วิชา.....

เรื่อง.....

ชั้น.....

เริ่มทำเมื่อวันที่.....เดือน.....ปี.....เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง ชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป และทันต่อเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงในด้านวิชาการ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

7. คุณค่าของชุดการสอน

ไม่ว่าจะเป็นการสอนประเภทใด ย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอน หากได้มีระบบการผลิตที่มีการทดสอบวิจัยแล้วด้วยกันทั้งนั้น คุณค่าของชุดการสอนสรุปได้ดังนี้(ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2533 : 121)

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องกล อวัยวะในร่างกาย การเติบโตของสัตว์ชั้นต่ำ ฯลฯ ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของตนเองและสังคม
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียน เป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอน

สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าอาจารย์ผู้สอนจะมีสภาพ หรือความขัดข้องทางอารมณ์ มากน้อยเพียงใด เช่น เวลาครูมีปัญหาทางบ้านก็ยังมาสอนได้ เพราะขณะผู้เรียนกำลังศึกษาจากชุด การสอน ครูอาจหลบไปถอนหายใจที่หน้าต่างได้

6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกของผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้แทนครูแม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

7. ในกรณีครูขาด ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทนโดยใช้ชุดการสอนที่มีไข่เข้าไปนั่ง “คุมชั้น” ปลอญนักเรียนให้อยู่เฉย ๆ เหมือนที่ครูส่วนใหญ่ทำอยู่ในปัจจุบัน เพราะเมื่อเนื้อหาวิชาอยู่ใน ชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ครูสอนแทนก็ไม่ต้องเตรียมตัวอะไรมากนัก

8. ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

แนวความคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนที่มี ประสิทธิภาพมีอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ คือ (Kemp and Dayton. 1985 : 13 - 14)

8.1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เป็นกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) บางทีจึงเรียกว่า การ เรียนรู้แบบ S - R สิ่งเร้าก็คือข่าวสารหรือเนื้อหาวิชาที่ส่งไปให้ผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการเรียน การสอน โปรแกรมการเรียนการสอนอิงหลักการและทฤษฎีนี้มาก โดยจะแตกลำดับขั้นของการ เรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ และเมื่อผู้เรียนเกิดการตอบสนอง ก็จะสมารถทราบผลได้ทันที เกิด การเรียนรู้ หรือไม้อัดตอบสนองถูกต้องก็จะมีเสริมแรง โปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคลอิง ทฤษฎีนี้มาก

8.2. กลุ่มเกสตัลท์หรือสนามหรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt, Field Cognitive Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการความรู้ความเข้าใจหรือการรู้จักคิด อันได้แก่ การรับรู้อย่างมี ความหมาย ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำ อันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพฤติกรรม มนุษย์ ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญา และความสามารถ ในการสร้างความสัมพันธ์

8.3. กลุ่มจิตวิทยาทางสังคมหรือการเรียนรู้ทางสังคม (Social Psychology of Social Learning Theory) เป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยทางบุคลิกภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางสังคม โดยเรียนรู้ จากประสบการณ์ โดยตรงหรือผ่านสื่อการเรียนการสอน

เคมปี และเคตัน (Kemp and Dayton. 1985 : 14 - 15) กล่าวว่า ทฤษฎีทั้งสามกลุ่มต่างมีความคล้ายคลึงหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบ และการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้คือ

1. แรงจูงใจ (Motivation)

ถ้านักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะเรียนรู้ ก็จะทำให้การเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ คือ ประสบการณ์หรือกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายหรือน่าสนใจสำหรับนักเรียน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences)

นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตรา และวิธีการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น การจัดสื่อการสอนจะต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย

3. วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (Learning Objectives)

ในการจัดการเรียนการสอน หากนักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีโอกาสรบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือ ทำให้ทราบว่าควรบรรจุเนื้อหาอะไรในสื่อ

4. การจัดเนื้อหา (Organization of Content)

การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากจะมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็น ลำดับขั้น และสมเหตุสมผล

5. การจัดเตรียมการเรียนรู้ที่มีมาก่อน (Pre-Learning Preparation)

บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่ง ๆ จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรคำนึงถึงธรรมชาติ และระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มเพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6. อารมณ์ (Emotion)

การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอ ๆ กัน ความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรตอบสนองอารมณ์ ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

7. การมีส่วนร่วม (Participation)

การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็วและคงทน หากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางสติปัญญา และทางกายภาพ และควรจัดเป็นเวลายาวนานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการดู

8. การสะท้อนกลับ (Feedback)

การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9. การเสริมแรง (Reinforcement)

เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระใดแล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่น และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10. การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ (Practice and Repetition)

บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องความรู้ และทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ (สุณีย์ เหมะประสิทธิ์. 2533 : 18 - 20)

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 292 - 293) กล่าวถึง หลักการและทฤษฎีที่สำคัญในการสร้างชุดการสอน ก็คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยาในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ เพราะถือว่าการสอนนั้นไม่สามารถปั้นผู้เรียนให้เป็นแม่พิมพ์เดียวกันได้ในเวลาที่เท่ากัน เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้ตามวิถีทางของเขา และใช้เวลาเรียนในเรื่องหนึ่ง ๆ ที่แตกต่างกันไป ความแตกต่างเหล่านี้มีความแตกต่างในด้านความสามารถ (Ability) สถิติปัญญา (Intelligence) ความต้องการ (Need) ความสนใจ (Interest) ร่างกาย (Physical) อารมณ์ (Emotion) และสังคม (Social) ด้วยเหตุผลที่คนเรามีความแตกต่างดังกล่าว ผู้สร้างชุดการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในชุดนั้น ๆ

2. การนำสื่อประสมมาใช้ (Multi - Media Approach) เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลายประเภทมาใช้สัมพันธ์กันอย่างมีระบบ ความพยายามอันนี้ก็เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากเดิมที่เคยยึดครูเป็นแหล่งให้ความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

3.1 เข้ากิจกรรมด้วยตนเอง

3.2 ตรวจสอบผลการเรียนของตนเองว่าถูกหรือผิดได้ทันที

3.3 มีการเสริมแรง คือ ผู้เรียนจะเกิดความภาคภูมิใจ ดีใจที่ตนเองทำได้ถูกต้อง เป็นการให้กำลังใจที่จะเรียนต่อไป ถ้าตนเองทำไม่ถูกต้องจะได้ทราบว่าถูกต้องนั้นคืออะไร จะได้ไตร่ตรองพิจารณาทำให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งไม่ทำให้เกิดความท้อถอยหรือสิ้นหวังในการเรียน

3.4 เรียนรู้ไปทีละขั้น ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

4. การใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) เป็นการนำเอาการวิเคราะห์ระบบมาใช้โดยจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียนทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดไว้ในชุดการสอนจะสร้างขึ้นอย่างมีระบบ จะต้องมีการตรวจเช็คทุกขั้นตอน และทุกอย่างจะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีการทดลองปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่เชื่อถือได้ จึงนำออกมาใช้

9. การนำไปประยุกต์ใช้ (Application)

ผลลัพธ์ที่ถึงปรารถนาของการเรียนรู้ก็คือ การเพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคลในการประยุกต์หรือการถ่ายโอนการเรียนรู้คือ สามารถนำไปปรับใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ (สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, 2533 : 21)

นอกจากนี้ ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ (2528 : 27 - 31) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทำให้เกิดแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับ เงื่อนไข สภาวะ และวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพดังนี้

1. นักเรียนจะต้องได้รับประสบการณ์ และมีโอกาสฝึกหัดพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การสอนการเรียนรู้ โดยต้องจัดการสอนที่มีทิศทางชัดเจนและเหมาะสม จึงจะก่อให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

2. ประสบการณ์การเรียนรู้ ต้องทำให้นักเรียนได้รับความพึงพอใจจากการกระทำพฤติกรรมที่กำหนด และบำบัดความต้องการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้

3. สิ่งเร้าและการตอบสนองจะต้องเกิดขึ้นไล่เลี่ยกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

4. นักเรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงการจัดลำดับขั้นตอนของงาน จำนวนครั้ง ระยะเวลาของการฝึก ตลอดจนการหยุดพักสลับกันไป

5. การเสริมแรงและการให้รางวัล เป็นสภาวะที่สำคัญในการเรียนรู้ทุกประเภทถ้าให้การเสริมแรงหรือให้รางวัลเข้มแข็ง การตอบสนองจะมีโอกาสสูงขึ้น โดยควรที่จะให้มีความถี่ในการเสริมแรงบ่อยที่สุด เมื่อผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนจุดนั้น ๆ และควรเสริมแรงให้น้อยที่สุด เมื่อผู้เรียนทำผิดในแต่ละขั้นตอน

6. แรงจูงใจของผู้เรียนเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการเรียนรู้มาก การเรียนรู้จะเกิดผลสูงสุด เมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจหรือแรงจูงใจ

7. ความพร้อมของผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนได้ดีเมื่อได้รับการเตรียมความพร้อมที่จะเรียน

8. การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพเมื่อผู้เรียนมีวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่เหมาะสมในการทำงานหรือในการแก้ปัญหา

9. การให้นักเรียนได้ลงมือกระทำจะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยนักเรียนจะซึมซับสิ่งนั้นด้วยกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และบรรลุสิ่งนั้นไว้ในสมองด้วยกระบวนการปรับความแตกต่างเพื่อให้เข้ากับความเข้าใจและความรู้เดิม

10. นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อมีโอกาสได้สำรวจข้อบกพร่องต่าง ๆ ของตนเอง และควรได้รับแรงจูงใจให้หาวิธีแก้ไขปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสม

11. นักเรียนจะเรียนรู้ได้กว้างขวาง เร็วขึ้นและดีขึ้น เมื่อได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากกว่าที่เป็นนามธรรม เพราะนักเรียนได้ใช้ประสาทรับรู้หลาย ๆ ส่วนในการเรียนรู้ ประสบการณ์รูปธรรมทำให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งกว้างขวาง เรียนได้เร็วขึ้น และจดจำได้นาน

12. นักเรียนมีโอกาสร่วมวางแผน หรือกำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผล ประกอบกิจกรรมของตน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนตั้งใจเรียนและประสบผลสำเร็จในการเรียน

13. ให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ประเมินผลตนเองทุกขณะที่เรียน จะช่วยทำให้ปรับปรุงการเรียนได้ทัน

14. มีการสรุปการเรียนรู้หรือการทำกิจกรรมแต่ละครั้งแต่ละตอน

15. ปกติการเรียนรู้ของมนุษย์ มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ

15.1 ประสบการณ์ โดยอาศัยประสาทรับรู้สิ่งเร้า

15.2 ความเข้าใจ เป็นการจัดระบบการสังเคราะห์ บูรณาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้มีความหมายยิ่งขึ้น

15.3 การคิด เป็นกระบวนการทางจิต ผู้ที่มีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ให้สัมพันธ์หรือใช้ร่วมกับประสบการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม

สตาร์จัน แพ่งยัง (2529 : 17) สรุปเพิ่มเติมอีกว่า ในการผลิตชุดการสอนเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องอาศัยหลักการจากแนวคิดของทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สำคัญดังนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าในการผลิต การใช้หรือการประเมินผล
2. สื่อการสอนที่ดีต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นขั้นตอนทีละน้อย ๆ จากง่ายไปหายาก
3. สื่อการสอนที่ดีต้องเร้าความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถตอบสนองได้ทันที
4. สื่อการสอนที่ดีต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสามารถของผู้เรียน
5. สื่อการสอนที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนทราบผลในการเรียนได้ทันที
6. สื่อการสอนที่ดีต้องให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในความสำเร็จของตน

ถ้าสื่อการสอนที่ผลิตสามารถตอบสนองตามหลักการดังกล่าวข้างต้นได้ สื่อนั้นย่อมนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

10. หลักในการสร้างชุดการสอน

ในการสร้างชุดการสอน ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญหลายประการ ดังที่ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2533 : 35) ได้สรุปหลักการสำคัญในการสร้างชุดการสอน ดังนี้

1. ชุดการสอนมีลักษณะสื่อประสมที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วยหน่วยการเรียนการสอน ซึ่งเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ไม่มีความซับซ้อน
2. นักเรียนต้องทราบจุดประสงค์ของการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนการสอน
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
4. กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ
5. ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ แห่งความสำเร็จในกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของนักเรียน มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป
6. ให้นักเรียนทราบผลของการกระทำหรือผลการเรียนของตนทันที เพื่อสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ทันที
7. มีการฝึกปฏิบัติ และทำซ้ำโดยคำนึงถึงการจัดลำดับขั้นตอน จำนวนครั้ง และระยะเวลาการฝึกกิจกรรม
8. มีการสรุปบทเรียน และการทำกิจกรรมแต่ละตอน

11. ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2533 : 123) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนเรียงความลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาทั้งหมดอย่างละเอียด ว่าสิ่งที่เรานำมาทำเป็นชุดการสอนนั้น จะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการเรียนรู้อะไรบ้างให้กับผู้เรียน นำวิชาที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แล้ว มาแบ่งเป็นหน่วยของการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยนั้น จะมีหัวข้อย่อย ๆ รวมอยู่ อีกที่เราจะต้องศึกษาพิจารณาให้ละเอียดชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในหน่วยอื่น ๆ อันจะสร้างความสับสนให้กับผู้เรียนได้ และควรคำนึงถึงการแบ่งหน่วยการเรียนการสอนของแต่ละวิชานั้น ควรจะเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระให้ถูกต้อง ว่าอะไรเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ก่อน อันเป็นพื้นฐานตามขั้นตอนของความรู้ และลักษณะธรรมชาติในวิชานั้น

2. พิจารณาตัดสินใจว่าจะทำชุดการสอนแบบใด โดยคำนึงถึงข้อกำหนดว่า ผู้เรียนคือใคร (Who Learner) จะให้อะไรกับผู้เรียน (Give What condition) จะทำกิจกรรมอะไร (Does What Activities) และจะทำได้ได้อย่างไร (How Well Criterion) สิ่งเหล่านี้จะเป็นเกณฑ์ในการกำหนดการเรียนรู้

3. กำหนดหน่วยการเรียนรู้การสอนโดยประมาณ เนื้อหาสาระที่เราสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ตามชั่วโมงที่กำหนดโดยคำนึงถึงว่าเป็นหน่วยที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้ให้ ความชื่นบานแก่ผู้เรียน หาสื่อการเรียนง่าย พยายามศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียดอีกครั้งว่า หน่วย การเรียนการสอนนี้มีหลักการ หรือความคิดรวบยอดอะไร และมีหัวข้อเรื่องย่อย ๆ อะไรอีกบ้าง ที่รวม กันอยู่ในหน่วยนี้ แต่ละหัวข้อเรื่องมีความคิดรวบยอดหรือหลักการย่อย ๆ อะไรอีกบ้างที่จะต้อง ศึกษา พยายามดึงเอาแก่นของการเรียนรู้ของหลักการออกมาให้ได้

4. กำหนดความคิดรวบยอดให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่องโดยสรุปแนว ความคิดสาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กัน เพราะความคิดรวบยอดเป็นเรื่องของความเข้าใจอันเกิดจากประสบการณ์สัมผัสกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตีความหมายออกเป็นพฤติกรรมทางสมอง แล้วนำสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมเกิด เป็นความคิดรวบยอดฝังอยู่ในความทรงจำ มนุษย์ต้องการมีประสบการณ์ต่าง ๆ พอสมควรจึงจะ สรุปแก่นแท้ของความรู้เกิดเป็นความคิดรวบยอดได้

5. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน จะต้องให้สอดคล้องกับความคิดรวบ ยอด โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่ผู้เรียนแสดงออกมาให้เห็นได้ภายหลังจากการเรียนการสอนบทเรียนแต่ละเรื่องที่จบไปแล้ว โดยผู้สอนสามารถวัดได้จุดมุ่ง หมายเชิงพฤติกรรมนี้ ถ้าผู้สอนกำหนดหรือระบุไว้ชัดเจนเท่าใด ก็จะได้ประสบผลสำเร็จในการ สอนมากเท่านั้น ดังนั้น จึงควรใช้เวลาตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อให้ถูกต้อง และครอบคลุม เนื้อหาสาระของการเรียนรู้

6. นำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ มาทำการวิเคราะห์งานเพื่อหา กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุด ประสงค์ที่กำหนดไว้แต่ละข้อ

7. เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ ภายหลังจากที่เรานำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละ ข้อมาวิเคราะห์งาน และเรียงลำดับกิจกรรมแต่ละข้อ เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนของการเรียน การสอน จะต้องนำกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละข้อที่ทำการวิเคราะห์งาน และเรียงลำดับกิจกรรมไว้แล้วทั้งหมดนำมาหลอมรวมเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่สมบูรณ์ที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำ ซ้อนในการเรียน โดยคำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน (Entering Behavior) วิธีดำเนินการให้

เกิดมีการเรียนการสอนขึ้น (Instructional Procedures) ตลอดจนการติดตามผล และการประเมินผล พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาเมื่อมีการเรียนการสอนแล้ว (Performance Assessment)

8. สื่อการเรียน คือ วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมการเรียนที่ครูและนักเรียนจะต้องกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำขึ้น และจัดการให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียนเป็นของที่ใหญ่โต หรือมีคุณค่าที่จะต้องเตรียมมาก่อน จะต้องเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือครู เกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนว่าจะต้องจัดหา ณ ที่ใด เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียงและพวกที่เก็บไว้ไม่ได้ทนทาน เพราะเกิดการเน่าเสีย เช่น ใบไม้ พืช สัตว์

9. การประเมินผล คือ การตรวจสอบดูว่า หลังจากการเรียนการสอนแล้วได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้จะใช้วิธีการใดก็ตามแต่จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้ ถ้าการประเมินผลไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้เมื่อใด ความยุติธรรมก็จะไม่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และไม่ตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการเรียนรู้ในสิ่งนั้นจะไม่เกิดขึ้น ชุดการสอนที่สร้างขึ้นก็เป็นการเสียเวลาและขาดคุณภาพ

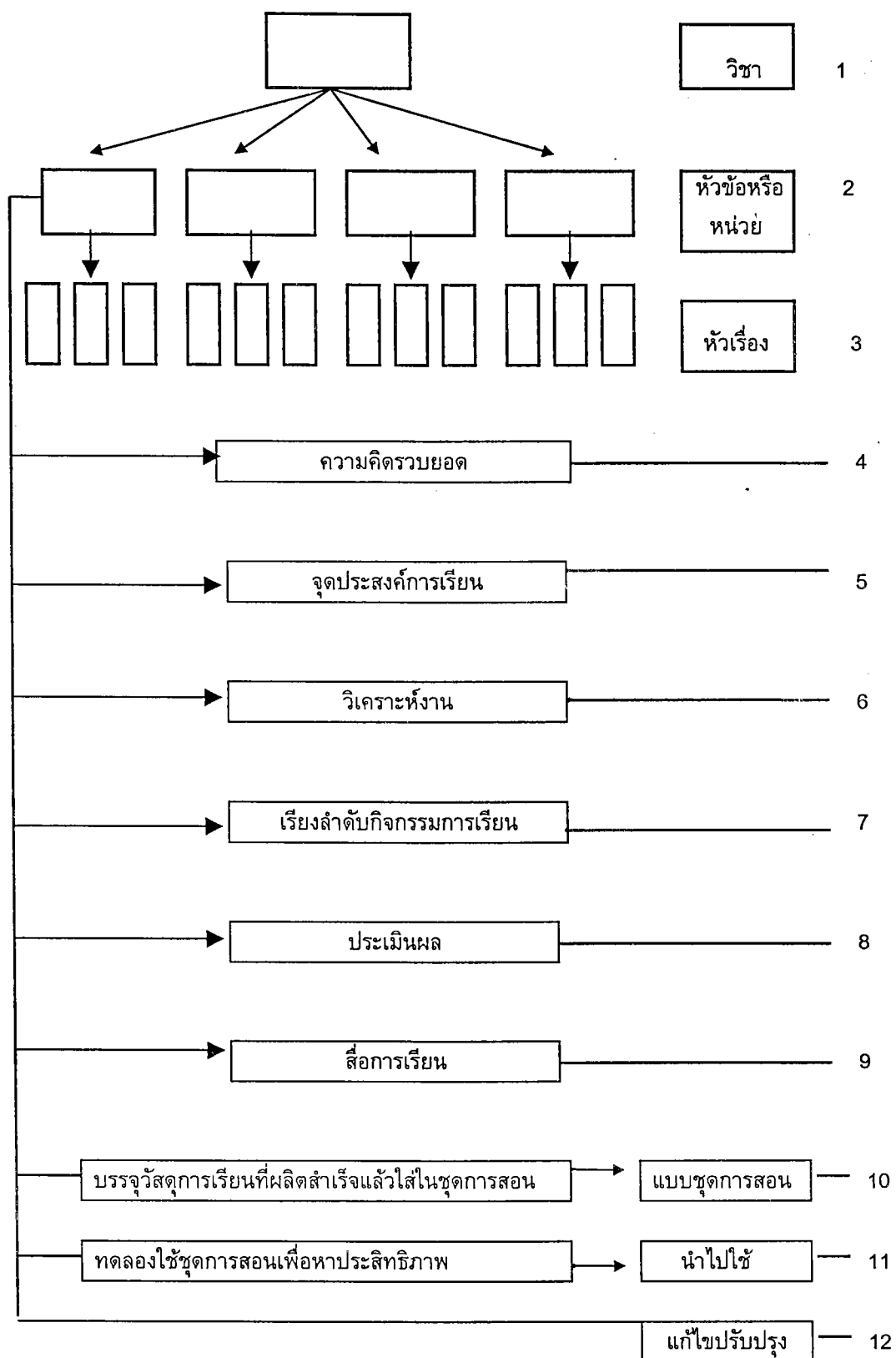
10. การทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาถึงรูปแบบของชุดการสอนว่าจะผลิตออกมาในขนาดเท่าใด และรูปแบบของชุดการสอนจะออกมาเป็นซอง แฟ้ม หรือกล่อง สุดแล้วแต่ความสะดวกในการใช้ การเก็บรักษา และความสวยงาม การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม ควรนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก ๆ ดูก่อน เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่อง และแก้ไขปรับปรุงอย่างดีแล้ว จึงนำไปทดลองกับเด็กทั้งชั้นหรือกลุ่มใหญ่ โดยกำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

- 10.1 ชุดการสอนนี้ต้องการความรู้เดิมของเด็กหรือไม่
- 10.2 การนำเข้าสู่บทเรียนของชุดการสอนนี้เหมาะสมหรือไม่
- 10.3 การประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสับสนวุ่นวายกับผู้เรียน และดำเนินไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่
- 10.4 การสรุปผลการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางไปสู่ความคิดรวบยอดหรือหลักการเรียนรู้ที่สำคัญ ๆ ของหน่วยนั้น ๆ หรือไม่ หรือจะต้องตรวจสอบอย่างไร
- 10.5 การประเมินหลังการเรียนเพื่อตรวจสอบดูว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นนั้นให้ความเชื่อมั่นได้แค่ไหนกับผู้เรียน

การใช้ชุดการสอนจะประสบผลสำเร็จ ก็ต่อเมื่อได้มีการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
2. ให้นักเรียนมีโอกาสทราบผลการกระทำทันที จากกิจกรรมการเรียนการสอน

3. มีการเสริมแรงจากประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จอย่างถูกต้อง ตามขั้นตอนของการเรียนรู้
4. คอยชี้แนะแนวทางตามขั้นตอนในการเรียนรู้ ตามทิศทางที่ครูวิเคราะห์ได้ และกำหนดความสามารถพื้นฐานของนักเรียน

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการผลิตชุดการสอน

กระบวนการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

1. ความจำเป็นที่จะต้องทดสอบประสิทธิภาพ การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนมีความจำเป็นด้วยเหตุผลหลายประการ คือ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2533 : 490 : 492)

1.1 สำหรับหน่วยงานผลิตชุดการสอน เป็นการประกันคุณภาพของชุดการสอนว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้วหากผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดีก็จะต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและเงินทอง

1.2 สำหรับผู้ใช้ชุดการสอน ชุดการสอนจะทำหน้าที่สอน โดยช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งต้องช่วยครูสอน บางครั้งต้องสอนแทนครู ดังนั้นก่อนนำชุดการสอนไปใช้ ครูจึงควรมั่นใจว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราได้ชุดการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3 สำหรับผู้ผลิตชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในชุดการสอนเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น

2. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (Process) ของผู้เรียนสังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม หรือรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนด

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (Products) ของผู้เรียนพิจารณาจากการสอบหลังเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพ

1. โดยใช้สูตร กระทำโดยใช้สูตรต่อไปนี้

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัด และหรือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
	X	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดและหรือการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและหรือกิจกรรมการเรียนรู้
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนรู้ชุดการสอนนั้น) คิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน และหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน
	F	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนและหรือกิจกรรมหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 494 - 496 และเสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

3. ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตชุดการสอนเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว
ต้องนำชุดการสอนไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 1 (แบบเดี่ยว)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง
คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยว
นี้จะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก

3.2 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 10 (แบบกลุ่ม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6 - 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) คำนวณหา
ประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น

3.3 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 100 (ภาคสนาม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40 - 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วทำ
การปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ในการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนนิยมตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่
เป็นความรู้ความจำ และเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80 เพราะการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรม ติดตามระยะเวลาไม่สามารถเปลี่ยนและวัดได้ทันทีที่เรียนเสร็จไป

แล้ว (อรพรรณ พรสิมา. 2530 : 131 และชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2520 : 31)

เกณฑ์ประสิทธิภาพ ของชุดการเรียนการสอนที่ผลิตได้นั้น ฉลองชัย สุรวฒนบุรณ
(2528 : 215) ได้กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่า
เกินกว่า 2.5% ขึ้นไป
2. เท่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้ง
ไว้ ไม่เกิน 2.5%
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนต่ำกว่าเกณฑ์
แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5%

สิ่งเสพยาติ

1. ความหมายคำว่า “สิ่งเสพยาติให้โทษ”

มีผู้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งเสพยาติให้โทษหรือยาเสพยาติให้โทษต่าง ๆ กัน เช่น
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ W.H.O.) (กรมการฝึกหัดครู. 2525 :

84 - 85) ได้ให้ความหมายของสิ่งเสพติดให้โทษว่า หมายถึง สารใดก็ตามเมื่อรับเข้าสู่ร่างกายแล้ว โดยการ กิน ดื่ม สูบ หรือดม จะทำให้มีผลต่อจิตใจและร่างกายของผู้ใช้สารนั้น ซึ่งลักษณะของการใช้ยามิดังต่อไปนี้

1. ผู้ใช้ยา ต้องเพิ่มขนาดของยาตลอดเวลา
2. เมื่อหยุดใช้ยา จะทำให้เกิดอาการอดยา
3. ผู้ที่ใช้ยา เป็นเวลานานจะเกิดมีความต้องการยามากขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ
4. ผู้ที่ใช้ยาเป็นเวลานาน ยาก่อให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้ใช้นั้น

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (กรมการฝึกหัดครู. 2525 : 125) ได้ให้คำนิยามของสิ่งเสพติดให้โทษว่า หมายถึง ยาหรือสารเคมีใดก็ตาม ซึ่งเมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายโดยการ ดื่ม สูบ กิน หรือดม หรือวิธีการอื่นติดต่อกันเป็นเวลานานหรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะก่อให้เกิดเป็นพิษเรื้อรัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพและสังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ผู้เสพติดแสดงออกซึ่งลักษณะต่าง ๆ กัน คือ มีความต้องการที่จะเสพยาคิดนั้น ๆ ต่อเนื่องกันไปมีความต้องการเพิ่มปริมาณของยามากขึ้นทุกระยะ และมีภาวะเป็นการติดยาและอยากยาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

ส่วนยาเสพติดตามความหมายของพระราชบัญญัติยาเสพติด พุทธศักราช 2522 ซึ่งปรากฏในมาตรา 4 กำหนดไว้ดังนี้ (เรื่องชัย บุญศักดิ์. 2527 : 13 ; อ้างอิงมาจาก เสถียร วิชัยลักษณ์. 2522 : 2)

ยาเสพติดหมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุนิติใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพและสังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ผู้เสพติดแสดงออกซึ่งลักษณะต่าง ๆ กันคือ มีความต้องการที่จะเสพยาคิดนั้น ๆ ต่อเนื่องกันไปมีความต้องการเพิ่มปริมาณของยามากขึ้นทุกระยะ และมีภาวะเป็นการติดยาและอยากยาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

ส่วนยาเสพติดตามความหมายของพระราชบัญญัติยาเสพติด พุทธศักราช 2522 ซึ่งปรากฏในมาตรา 4 กำหนดไว้ดังนี้ (เรื่องชัย บุญศักดิ์. 2527 : 13 ; อ้างอิงมาจาก เสถียร วิชัยลักษณ์. 2522 : 2)

ยาเสพติดหมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุนิติใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะ

สำคัญเช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำราตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดผสมอยู่

กรมการฝึกหัดครู (2520 : 29) ให้ความหมายของสิ่งเสพติดให้โทษว่า คือ ยาหรือสารเคมีซึ่งบุคคลเสพเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีหนึ่งวิธีใดก็ตามติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วทำให้มีผลต่อร่างกาย จิตใจของผู้ใช้เกิดสภาพเป็นพิษเรื้อรัง ประกอบด้วยลักษณะพิเศษ 4 ประการ คือ

1. มีความปรารถนาหรือความต้องการอย่างแรงที่จะต้องเสพนั่นต่อไปอีก
2. มีความโน้มเอียงที่จะต้องเพิ่มปริมาณของยาที่เสพให้สูงขึ้นทุกขณะ
3. ถ้าถึงเวลาไม่ได้เสพยาจะทำให้ผู้เสพเกิดอาการอยากยาหรือขาดยา
4. ยาที่เสพนั่นจะทำลายสุขภาพของผู้ที่เสพทั้งร่างกายและจิตใจ

จากที่มีผู้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งเสพติดให้โทษ หรือยาเสพติดให้โทษ พบว่ามีความหมายที่พอสรุปได้ว่า สิ่งเสพติดหรือยาเสพติดหมายถึง สารใดก็ตามเมื่อเข้าสู่ร่างกายโดยการกิน หรือฉีด หรือสูบ หรือดมแล้ว จะทำให้มีผลต่อจิตใจและร่างกายของผู้เสพ ซึ่งจะมีลักษณะของการเสพดังต่อไปนี้

1. ต้องเพิ่มขนาดของสารตลอดเวลา
2. เมื่อหยุดใช้สารจะทำให้เกิดอาการอดสารหรือขาดยาหรืออยากยา
3. เมื่อเสพเป็นเวลานานจะเกิดมีความต้องการสารนี้มากขึ้นทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
4. เมื่อเสพเป็นเวลานานสารเสพติดนั้นจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้ใช้นั้นด้วย

2. ประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษ

การแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษ ได้มีผู้แบ่งหลายแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่งที่แตกต่างกันไป ดังเช่น

สุชาติ โสมประยูร (2521 : 188) แบ่งประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษเป็น 3 ชนิดคือ

1. สิ่งเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือสิ่งเสพติดที่สกัดจากพืชบางชนิด เช่นฝิ่น กัญชา พืชกระท่อม โคเคอิน ซึ่งอาจจะนำมาเปลี่ยนแปลงธาตุต่อไปอีกด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่นการแปรธาตุฝิ่นเป็นมอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอิน เป็นต้น
2. สิ่งเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือสิ่งเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธี

ทางเคมี ซึ่งนำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เพราะมีสารที่ทำให้เสพติดผสมอยู่ เช่น เพธิดีน (Pethedene) ไฟเซปโตน (Phyceptone) เป็นต้น

3. สิ่งเสพติดเป็นนิสัย (Habitual Drugs) คือ สิ่งเสพติดบางจำพวกที่เมื่อเสพบ่อยครั้งจะเกิดอาการเสพติดเป็นนิสัย เช่น บาบิทูเรท ซึ่งเป็นยาจำพวกกระจับประสาท หรือแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นยาประเภทกระตุ้นประสาท เป็นต้น

ประเภทของสิ่งเสพติดแบ่งตามลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. แบ่งตามลักษณะของการกำเนิด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.1. สิ่งเสพติดธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา กระต่อม เป็นต้น

1.2. สิ่งเสพติดสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระจับประสาท ยาหลอนประสาท เป็นต้น

2. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายของมนุษย์ได้แก่

2.1. ยากดประสาทสมอง ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟีน เหล้าแหม่ง

2.2. ยกระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน ใบกระท่อม จะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้เกิดความตื่นตัวและกระวนกระวาย

2.3. ยาหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี เมสคาลิน ทำให้เกิดประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ

2.4. ยาที่ออกฤทธิ์หลายอย่าง ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และประสาทหลอนเช่น กัญชา

3. แบ่งตามลักษณะของสาร ซึ่งในวงการแพทย์ใช้อยู่ แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

3.1. ยาเสพติดประเภทฝิ่นและผลิตภัณฑ์ที่มาจากฝิ่น เช่น มอร์ฟีน ทิงเจอร์ฝิ่น เฮโรอีน โคเคอิน ตลอดจนสารสังเคราะห์อื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน เช่น เพธิดีน เมธาโดน เป็นต้น

3.2. ยากดประสาท ในวงการแพทย์เรียกว่า ยากล่อมประสาท ซึ่งฟังแล้วน่ารับประทานเป็นอย่างยิ่ง แต่ที่จริงเป็นยากดประสาทที่จะไปออกฤทธิ์ต่อระบบสมองส่วนกลางโดยตรง ยาประเภทนี้มีอยู่หลายอย่าง เช่น ฟิโนบาบิโทน เซกโคนาลหรือเหล้าแหม่ง ซอลเนอร์ลทิวีบาล รวมทั้งยานอนหลับอื่น ๆ และยาสังเคราะห์ใหม่ กลูตาไมล์ และเมตากูอาโลน

3.3. ยกระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน โคเคอิน ใบกระท่อม เป็นต้น

3.4. ยาหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา แอลเอสดี ดีเอ็มที เอสทีพี และเห็ดบางชนิด ยาประเภทนี้จะออกฤทธิ์ทำให้ประสาทรับรู้ของร่างกายผิดแปลกไปจากเดิม

3.5. สารระเหยชนิดต่าง ๆ เช่น เบ็นซิน ทินเนอร์ และกาวติดเครื่องใช้ต่าง ๆ

3.6. แอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ เป็นต้น ซึ่งพึงจะได้รับการจัดสรรเข้าอยู่ในพวกสิ่งเสพติดเมื่อไม่นานมานี้เอง นอกจากนี้ผู้ที่ถือว่าเป็นสิ่งเสพติดด้วย เนื่องจากเข้าลักษณะของสิ่งเสพติดที่ว่าเมื่อหยุดใช้สารจะเกิดอาการอดสาร

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 3 - 4) ได้แบ่งประเภทของสิ่งเสพติดว่า ถ้าแบ่งตามแหล่งเกิดของยา ก็แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. สิ่งเสพติดธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา กระต่อม เป็นต้น
2. สิ่งเสพติดสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท เป็นต้น

แต่ถ้าจะแบ่งสิ่งเสพติดออกตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายก็แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ยากดประสาท ทำให้ประสาทและสมองมีนชา อารมณ์จิตใจเฉื่อยชา และกล้ามเนื้อห่อ่นคลาย เช่น ฝิ่น อนุพันธ์ของฝิ่น เฮโรอีน และยานอนหลับ เป็นต้น
2. ยากระตุ้นประสาท ทำให้ประสาท และสมองตื่นตัว กระวนกระวาย ได้แก่ ใบกระท่อม แอมเฟตามีน ยาชยัน เป็นต้น
3. ยาหลอนประสาท ทำให้ประสาทหลอน เห็นภาพผิดไปจากปกติ ความรู้สึกสัมผัสแปรปรวน ได้แก่ เอสทีพี แอลเอสดี เป็นต้น
4. ยาที่ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ยาเสพติดบางชนิดเมื่อเสพปริมาณน้อยจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท และต่อมาจะกดประสาท แต่ถ้าเสพปริมาณมากขึ้นอีก จะทำให้เกิดประสาทหลอนได้ เช่น กัญชา

จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นพบว่า มีการแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษไว้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่ง ซึ่งสรุปได้ว่าการแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. แบ่งตามแหล่งกำเนิดของสารจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ สิ่งเสพติดธรรมชาติและสิ่งเสพติดสังเคราะห์
2. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายจะแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ ประเภทยากดประสาท ประเภทยากระตุ้นประสาท ประเภทยาหลอนประสาท และประเภทยาที่ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน
3. แบ่งตามลักษณะของสารที่ใช้ในวงการแพทย์จะแบ่งเป็น 6 ประเภทคือ ยาเสพติดประเภทฝิ่น และผลิตภัณฑ์ที่มาจากฝิ่น ยากดประสาท ยากระตุ้นประสาท ยาหลอนประสาท สารระเหยชนิดต่าง ๆ และแอลกอฮอล์

3. ลักษณะของสิ่งเสพติดให้โทษชนิดต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 4 - 7) กล่าวถึงลักษณะของสิ่งเสพติดให้โทษ

ชนิดต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ฝิ่น (Opium) เป็นพืชล้มลุกประเภทหนึ่ง และเป็นสิ่งเสพติดชนิดแรกที่แพร่หลายก่อนชนิดอื่น ๆ ฝิ่นสกัดได้จากยางของเปลือกผลฝิ่นดิบ ลักษณะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวโดยเฉพาะมีรสขม ตัวสำคัญที่ทำให้ฝิ่นเป็นสารเสพติด คือ แอลคาลอยด์ (Alkaloid) แอลคาลอยด์จากฝิ่นมี 2 ชนิด คือ พวกที่ออกฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมาและเสพติดโดยตรง เรียกว่า Phenanthrene Alkaloid เช่น มอร์ฟีน กับพวกที่มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อคลายตัว เรียกว่า (Benzyliso - Quinokine เช่น Papaverine Alkaloid

3.2 มอร์ฟีน (Morphine) เป็นแอลคาลอยด์ที่สำคัญที่สุดของฝิ่น เป็นตัวที่ทำให้ฝิ่นเป็นสิ่งเสพติดและเป็นตัวดันผู้ให้กำเนิดสิ่งเสพติดชนิดอื่น ๆ อีกมากมายหลายชนิด และเป็นตัวที่มีประโยชน์ในทางการแพทย์อย่างมหาศาล มอร์ฟีน เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว ไม่มีกลิ่น รสขม มีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่นประมาณ 8 - 10 เท่า ปัจจุบันมักพบในรูปอัดเป็นก้อนคล้ายสบู่ ขนาดก้อนละ 450 - 1,000 กรัม สิ่งเสพติดชนิดนี้ในเมืองไทยผลิตเป็นแท่งสี่เหลี่ยมและมีตราต่าง ๆ เช่น ตรา 999 ตราหัวไก่ เป็นต้น

3.3 เฮโรอีน (Heroin) มีชื่อทางเคมีว่า “ไดอะซีทิล มอร์ฟีน ไฮโดรคลอไรด์” โดยใช้มอร์ฟีน มาทำปฏิกิริยากับสารอะซีติลคลอไรด์ หรือ กรดแอนไฮดรัส อะซีติก ได้ผลลัพท์เป็นเฮโรอีนบริสุทธิ์ ซึ่งนับเป็นสิ่งเสพติดที่ร้ายที่สุด เพราะมีฤทธิ์ร้ายแรงกว่ามอร์ฟีน ประมาณ 3 - 8 เท่า แรงกว่าฝิ่นถึง 80 เท่า และถ้าทำให้บริสุทธิ์ จะมีฤทธิ์แรงกว่าฝิ่นถึง 10 เท่า

เฮโรอีนที่ระบาคอยู่ในขณะนี้ มี 2 ชนิดด้วยกันคือ

3.3.1 เฮโรอีนบริสุทธิ์ เป็นผลละเอียดยสีขาวคล้ายแป้ง ไม่มีกลิ่น รสขมจัด เรียกว่าเฮโรอีนเบอร์ 4 หรือ ผงขาว นิยมเสพโดยการฉีดเข้าเส้นเลือด

3.3.2 เฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ เป็นเฮโรอีนที่มีสารอื่นเจือปน เช่น สารหนู สตริกนิน(ที่ใช้เป็นยาเบื่อหนู) ยานอนหลับ เป็นต้น เรียกกันว่า เฮโรอีนเบอร์ 3 หรือไอกระเหย มีสีต่าง ๆ หลายสี แล้วแต่ว่าจะผลิตมาจากแหล่งใด เช่น สีม่วงอ่อน สีชมพู สีเหลือง สีดินลูกรัง เป็นต้น

อาจทำเป็นแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติก เฮโรอีนชนิดนี้เสพเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีสูบ (ดูดควัน) เฮโรอีนมีชื่อเรียกในนามแฝงต่าง ๆ เช่น แค๊ป ไก่ เฮโรอีน ผงขาว และไอระเหย

3.4 ยากดประสาท หรือบางทีเรียกว่า ยากล่อมประสาท เป็นยาที่ทำให้ประสาทชา มึนเมา อารมณ์ถูกกด มีอยู่หลายชนิด ที่ใช้มาก ได้แก่

3.4.1 เซกโคนาล เป็นยาอยู่ในแคปซูลเล็กสีแดง มีนามแฝงเรียกว่า เหล้าแห้ง ไก่แดง ปีศาจแดง

3.4.2 เพนโตบาร์บิทัล เป็นยาบรรจในแคปซูลสีเหลือง พวกนี้เรียกว่า เลือสีเหลือง

3.4.3 อโมบาร์บิทัล เป็นยาอยู่ในแคปซูลสีฟ้า เรียกว่า นกสีฟ้า

3.4.4 เมโพรบาเทท เป็นยากล่อมประสาทที่ระบามากในหมู่วัยรุ่น และยานอนหลับอื่น ๆ ที่มีโซบาร์บิโทเรท เช่น ไบรไมด์ พาราลดีไฮด์ ฯลฯ

3.5 ยากระตุ้นประสาท มีอยู่หลายชนิด เช่น แอมเฟตามีน คาเฟอีน โคคาอีน และไบกระท่อม เป็นต้น

3.5.1 แอมเฟตามีน เรียกตามภาษาตลาดว่า ยาม้า หรือยาขยัน หรือยาแก้ง่วง เป็นยาที่เสพติดเป็นนิสัยได้ ลักษณะเป็นเม็ด เป็นผง เป็นแคปซูล ส่วนมากเป็นสีขาว ชนิดเป็นน้ำ สำหรับฉีดก็มี

3.5.2 ไบกระท่อม กระท่อมเป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลางที่มีแก่น เป็นไม้เนื้อแข็ง พบในทวีปเอเชีย ใบของต้นกระท่อมมีลักษณะคล้ายใบกระดังงา มีทั้งชนิดก้านและเส้นใบสีแดงและชนิดก้าน และใบเป็นสีเขียว ดอกกลมโตเท่าผลพุทรา รอบ ๆ ผลคลุมด้วยเกสรสีแดง ลักษณะคล้ายดอกกระถิน สำหรับไบกระท่อมนี้เป็นสิ่งเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท

3.6 ยาหลอนประสาท ยาจำพวกนี้มีผลโดยตรงต่อจิตใจ โดยทำให้ประสาทสำหรับรู้ทำงานผิดปกติ ที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ แอลเอสดี เมสคาลิน ดีเอ็มที เอสทีพี และกัญชา

3.7 แอลเอสดี (LSD) เป็นสารสังเคราะห์จากเชื้อรา ที่ขึ้นอยู่บนข้าวไรย์และข้าวสาลี ต่อมาผู้ค้นพบวิธีสังเคราะห์แอลเอสดี โดยไม่ต้องอาศัยเชื้อรา ที่ขึ้นอยู่บนข้าวไรย์ และข้าว

3.8 กัญชาเป็นพืชล้มลุกในเขตร้อน ดอกและใบของต้นกัญชาตัวเมียจะมียางเหนียว ๆ ปกคลุมอยู่ยางเหนียว ๆ นี้เป็นสารชนิดหนึ่งที่ต้นกัญชาผลิตออกมาเพื่อปกคลุมใบอ่อนและดอก เพื่อป้องกันความร้อนจากแสงแดด ยิ่งในบริเวณที่แดดร้อนมากก็จะมียางเหนียว ๆ มาก ขางนี้เรียกว่า Tetrahydro - Cannabinol หรือ THC ซึ่งเป็นสิ่งเสพติด กัญชาที่รู้จักกันในชื่อต่าง ๆ เช่น Cannabis, Marihuna, Bhang

3.9 แอลกอฮอล์ - สุราเป็นผลิตผลที่ได้มาจากการหมักของพวกแป้งหรือน้ำตาล โดยเชื้อราบางชนิด สารสำคัญที่อยู่ในหลักคือ แอลกอฮอล์ วงการแพทย์เรียกว่า เอทานอล หรือเอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีคุณสมบัติในการกดประสาทส่วนกลาง

3.10 สารประเภทไฮระเหยจากสารเคมี มีผู้นำมาสูดดม เพื่อให้เกิดอาการมึนเมา อารมณ์เลื่อนลอย เคลิ้มฝัน ถ้าเสพมาก ๆ จะเกิดอาการคลุ้มคลั่งทางจิตได้ เช่น ทินเนอร์

กาวน้ำ น้ำมันเบนซิน น้ำยาซักแห้ง เป็นต้น ที่มีผู้นิยมใช้มากในปัจจุบันคือ ทินเนอร์ รองลงมาคือน้ำมันเบนซิน

3.11 บุหรี่ เป็นสารที่มีฤทธิ์ในการกระตุ้น คือ นิโคติน ซึ่งถือว่าเป็นสารเสพติด การสูบบุหรี่ แต่ละมวนจะได้รับนิโคตินประมาณ 6 - 8 มิลลิกรัม ถ้าสูบบุหรี่จะได้รับประมาณ 15 - 40 มิลลิกรัม

4. การสังเกตอาการของผู้เสพติดให้โทษ

การสังเกตอาการของผู้เสพติดให้โทษ ได้มีผู้ให้ข้อสังเกตไว้ดังนี้

บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร (2528 : 82 - 88) ได้ให้ข้อสังเกตอาการของผู้เสพติด ตามลักษณะของสิ่งเสพติดให้โทษ ชนิดต่าง ๆ คือ

1. การสังเกตอาการของผู้เสพติดฝิ่น

ผู้ที่เสพติดฝิ่นหรืออนุพันธ์ที่ได้จากฝิ่น ในช่วงระยะหนึ่งจะมีอาการชুবผอม เนื้อตัวเหลือง ริมฝีปากเขียว ตาและ ซึม ง่วงเหงาหาวนอน สัปหงก แก้วตาหรี่ ไม่รู้สึกในความหิว เลื่อนลอย ซึ่พจรเต้นช้า หายใจช้า พูดจาไม่อยู่กับร่องกับรอย ขณะใกล้เวลาเสพติดจะมีอาการหงุดหงิด ฉุนเฉียวขึ้นเป็นพัก ๆ พอเสพติดไปแล้วจะมีอาการซึมเคลิ้ม ง่วง พูดช้า อารมณ์ดี ขณะที่ซึมมักจะทำอะไรถูก

2. การสังเกตอาการของผู้ติดยาฝิ่น

ผู้ที่ติดยาฝิ่น ในตอนแรกที่เสพติดจะลดความเจ็บปวด ทำให้ง่วงนอนและหลับง่าย ทั้งนี้เพราะมอร์ฟีนลดการทำงานของร่างกาย อาการที่ติดยาฝิ่น จะรู้สึกเคลิ้ม ชบเซา ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม อาการที่ขาดมอร์ฟีน จะมีนิสัระราน ความคิดสับสน อยู่ไม่สุข โมโหง่าย หวาดระแวงลักษณะร่างกายชুবผอม ในกรณีที่ผู้เสพติดใช้ยาในระยะหนึ่งพอประมาณ พอนาน ๆ เข้าจะเกิดความเคยชินจะต้องเพิ่มยาเสพติดให้มากขึ้น และมีความต้องการยามากขึ้น

3. การสังเกตอาการของผู้ติดยาอื่น

ลักษณะทั่ว ๆ ไปของผู้ติดยาอื่นคือ จะมีร่างกายผอมซีด นัยน์ตาเหลือง หน้าคล้ำ ดวงตาเหม่อลอย ผิวกายดำคล้ำ น้ำหนักตัวลดอย่างรวดเร็ว สมองเสื่อม ฟุ้งซ่าน บางครั้งกำลังพูดเรื่องหนึ่งกลับไปพูดอีกเรื่องหนึ่ง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความวิตกกังวลเสมอ อาการหายใจช้ากว่าปกติ ผู้ที่เสพติดอื่นเกินขนาดอาจถึงแก่ความตายได้ โดยหัวใจหยุดทำงาน อาการของผู้ที่เริ่มเสพติดอื่น จะมีอาการง่วง มึนงง และหลับได้สนิท บางครั้งมีอาการคลื่นไส้และอาเจียน

สำหรับระยะที่ติดเฮโรอีน ร่างกายยิ่งเสื่อมโทรมหนัก สมองและประสาทถูกทำลาย ระบบต่าง ๆ ของร่างกายถูกทำลายไป อายุสั้น ถึงแก่ความตายเพราะมีโรคแทรกหรือเพราะผลตัว ใช้ยาเกินขนาด

ส่วนระยะที่ขาดเฮโรอีน จะมีความรู้สึกทรมานมาก ทรมานทรมาย น้ำมูกน้ำตาไหลเหงื่อแตก ชும் ปวดตามท้อง ปวดตามกระดูกและกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง หูอื้อ ตามัว เพ้อคลั่ง บางคนเกิดอาการ ชักกระดูก และหมดสติไป ซึ่งอาจตายในระยะนี้ได้

4. การสังเกตอาการของผู้เสพยา

โดยปกติจะสังเกตได้ยาก นอกจากพวกที่ติดกัญชาในระยะเรื้อรัง ปกติจะช่างพูดม่าน ตาคำขยายกว้าง หลุกหลิก ชอบหัวเราะดัง ๆ ไม่มีอาการรอคัก และไม่มีเหตุผล อยากกินของ กิน พูดคงมีอาการคล้ายเมาสุรา พอออกฤทธิ์ไปได้ 2 ชั่วโมงจะมีอาการง่วงนอนและซึมสำหรับพวก ที่ติดมาก ๆ จะเกิดอาการสะดุ้งเห็นภาพหลอนหวาดกลัวต่อความตายโดยปราศจากเหตุผล การสังเกตผู้สูบบุหรี่กัญชานั้นสังเกตได้จากกลิ่น

อาการของผู้เสพยามาก ๆ และบ่อยครั้งจะมีอาการดังนี้คือ เกิดความรู้สึก สะดุ้งเห็นภาพหลอน หวาดกลัวต่อความตายโดยปราศจากเหตุผล มีอาการโรคจิตแบบเกิดอุปาทาน ถ้าใช้มากขึ้นไปอาจเกิดจิตผิดปกติอย่างร้ายแรงได้

กัญชานั้นไม่ทำให้ติดยาทางร่างกายเหมือนยาเสพติดชนิดอื่น ๆ การเลิกสูบไม่ทำให้ แพ้ดังเช่น ยาเสพติดชนิดอื่น ๆ ที่เลิกไม่ได้นั้นเป็นเพราะติดทางจิตใจโดยเฉพาะพวกที่เสพยาบ่อย ๆ

5. การสังเกตอาการของผู้เสพยากระท่อม

ลักษณะของผู้เสพยากระท่อมจะมีความรู้สึกว่าประสาทมึนชา ใจคอหนักแน่นอารมณ์ รื่นเร้งแจ่มใส หายปวดเมื่อย ทำงานไม่เหน็ดเหนื่อยไม่อยากเลิกงาน ไม่อ่อนเพลีย ไม่ง่วงนอน ทนแดดแม้จะร้อนเพียงใดก็ไม่รู้สึก แด่กลัวฝนเพียงแต่เห็นเมฆตั้งเค้าก็รู้สึกหนาวสั่น แต่ไม่กลัวน้ำ คือ อาบน้ำได้ตามปกติ

อาการของผู้ที่เสพยากระท่อมจนติด ที่ผิวหนังจะดำเกรียมคล้ายถูกแดดจัด แม้ผู้ที่ร่วม อุจจาระมีสีเขียวเป็นเม็ดคล้ายมูลแพะ ท้องผูกเป็นประจำ เสพยากระท่อมครั้งหนึ่งจะออกฤทธิ์นาน 3 - 4 ชั่วโมง พอหายหมดฤทธิ์ก็ต้องเสพยาอีกคล้ายการสูบบุหรี่ คนที่ไม่เคยเสพมาก่อนและเสพตามขนาดที่ นิยมจะเกิดอาการมึนงง คอแห้ง คลื่นไส้ อาเจียน เมาจนต้องนอน

อาการเมื่อดูดเสพยากระท่อม จะมีอาการเกิดขึ้นคล้ายขอดฝืนแต่ไม่รุนแรงเท่าใจคอ หงุดหงิด ฉุนเฉียว อารมณ์เศร้าซึมและง่วง ร่างกายอ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามข้อ และกล้ามเนื้อใหญ่ โดยเฉพาะขาและเอว ไม่อยากทำงานอะไร เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ

6. การสังเกตอาการผู้เสพยาแอมเฟตามีน

อาการของผู้เสพแอมเฟตามีน มักโง่โง่เงา เอะอะกระรอน พูดจาเร็วหัวเราะคิกคัก ไม่อยากรับประทานอาหาร ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ปากแห้ง ลมหายใจเหม็น ตัวโครงเคลงจุดดำดำเบิกกว้าง เหงื่อออกจัด ชอบเลียริมฝีปาก ชอบถูหรือเกาจมูก สับสนหรือจัด

7. การสังเกตอาการผู้เสพยาบ้า

อาการของผู้ที่เสพยาบ้า จะมีอาการว่องเงาหาวนอน มีน้ำซึม พูดจาเสียงเหมือนคนเมาสุรา เลื้อยขา เสร้าสรว้อย ชอบทะเลาะ คำทอ กล่าวคำพรูสวาท โช้ซัดโซเซบางครึ่งอาเจียน สำหรับพวกที่อยู่ได้อิทธิพลของยาชนิดนี้จะทำงานได้อย่างรวดเร็ว นอกจากจะสังเกตอาการเหมือนเมาสุราแล้ว จะสังเกตได้จากกระทำที่ผู้เสพยาบ้ากระทำต่อสิ่งที่ผิดศีลธรรมอย่างไม่มีมายอาย

8. การสังเกตอาการผู้ขายประเภทหลอนประสาท

อาการของผู้ขายประเภทหลอนประสาทที่สังเกตได้ก็คือ ประสาทหลอนอย่างหนัก อยากฆ่าตัวตาย ทำสิ่งแปลก ๆ โดยไม่คาดฝัน และเห็นสิ่งของผิดธรรมดาเปลี่ยนไปจากความเป็นจริง ทั้งรูป รส กลิ่น และเสียง อย่างเช่น ฝรั่งที่ใช้แอลเอสดี แล้วเอามีดโกนตัดอวัยวะ และทำร้ายตัวเอง เป็นต้น

5. โทษและอันตรายของสิ่งเสพติด

เนื่องด้วยยาเสพติดทุกประเภทย่อมมีฤทธิ์เป็นอันตรายต่อร่างกายในระบบประสาทสมอง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นศูนย์บัญชาการของร่างกาย และชีวิตมนุษย์ การเสพยาเสพติดเหล่านั้นไม่มีคุณประโยชน์แก่ร่างกายเลย แต่กลับจะมีโทษและอันตรายต่าง ๆ ขึ้นได้ จนอาจทำให้เสียชีวิตได้ หรือก่อให้เกิดโทษและอันตรายต่อครอบครัว เพื่อนบ้านและสังคมในด้านต่าง ๆ ต่อไปอีกมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ม.ป.ป. : 21)

บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร (2528 : 93 - 94) ได้กล่าวถึง โทษของสิ่งเสพติดว่าเป็นสิ่งที่ก่อความเสียหายแก่ตัวเองและสังคมหลายประการคือ

1. โทษทางร่างกาย

1.1 สิ่งเสพติดให้โทษทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเสื่อมโทรม เช่น ทำให้สมองและประสาทเสื่อมโทรมลง กระเพาะอาหารและลำไส้พิการเกิดอาการท้องผูกอย่างรุนแรง ร่างกายมีกำลังความต้านทานของโรคต่ำ ทำให้ติดโรคอื่น ๆ ได้ง่ายเช่น วัณโรค กามโรค และโรคเอดส์

1.2 เมื่อสมอง และประสาทเสื่อมเป็นผลให้การควบคุมทางกล้ามเนื้อ และประสาทบกพร่องซึ่งอาจทำให้ประสบอุบัติเหตุได้โดยง่าย เช่น หกล้ม และถูกรถชน

1.3 เมื่อไม่ได้เสพสิ่งเสพติดจะทำให้เกิดอาการต่าง ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอดยา เช่น มีอาการนอนไม่หลับ น้ำตาไหล มีเหงื่อออก เป็นตะคิวตามขา หลัง และท้องลงแดง น้ำหนักตัวจะลด และในที่สุดทำให้มีอาการเหมือนคนวิกลจริตและถึงแก่ความตายได้

2. โทษทางใจ

เนื่องจากสิ่งเสพติดทำลายสมองและระบบประสาท ฉะนั้นผู้ติดสิ่งเสพติด จึงมีความประพฤติก่อและอารมณ์ผิดปกติ เช่น ขาดความสนใจในตัวเอง มีการละเลยไม่สนใจในกิจวัตรประจำวันมีความประพฤติเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมขาดเรียน ไม่สนใจการศึกษา

3. โทษต่อครอบครัว

ในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวติดสิ่งเสพติดแล้ว ทำให้หมดความรู้สึกรักในเรื่องความรับผิดชอบที่พึงมีต่อครอบครัว ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ภรรยาและบุตรไม่ได้รับความอบอุ่น เช่น ครอบครัวอื่น ๆ

4. โทษทางสังคมและเศรษฐกิจ

สังคมมักรังเกียจผู้ติดสิ่งเสพติด และเมื่อผู้ติดสิ่งเสพติดไม่สามารถจะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ได้ตามปกติวิสัย อาจทำให้หันหน้าเข้าไปประกอบอาชญากรรมเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งเสพติดส่วนโทษทางเศรษฐกิจนั้น ทำให้เกิดการสูญเสียแรงงาน

5. โทษทางการปกครอง

รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการปราบปราม และจัดสถานที่บำบัดรักษา อันเป็นการเพิ่มภาระการเสียภาษีอากรของประชาชนอีกทางหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ติดสิ่งเสพติดให้โทษจะถูกพิษภัยของยาเสพติดเข้าครอบงำจนก่อให้เกิดโทษร้ายแรงต่าง ๆ นับตั้งแต่ร่างกาย และชีวิตของตนเอง ทรัพย์สินทั่วไป นั่นคือสิ่งเสพติดมีโทษต่อตนเองทั้งร่างกายและจิตใจ มีโทษต่อครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม และการปกครองสูญเสียความมั่นคงของประเทศในด้านต่าง ๆ จนหมดสิ้น ดังนั้นหากนักเรียนได้รู้ถึงโทษและอันตรายของสิ่งเสพติดดังกล่าวมาแล้ว ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ นักเรียนรู้จักป้องกันตนเอง และหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษได้

6. การป้องกันสิ่งเสพติดให้โทษ

การป้องกัน หมายถึง การให้การศึกษาและข้อมูลที่ถูกต้องแก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการติดสิ่งเสพติดให้โทษ ซึ่งการป้องกันนั้นไม่ว่าจะเป็นการป้องกันอะไรก็ตาม ผู้รับผิดชอบจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของสิ่งที่เราจะป้องกันและธรรมชาติของสิ่งที่เราจะต้องปกป้องนั้นด้วย งานป้องกันปัญหาสิ่งเสพติด ผู้ที่ทำหน้าที่ จึง

เป็นสิ่งจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติของปัญหาสิ่งเสพติดในทุกแง่มุมอย่างลึกซึ้ง และยังจะต้องมีความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์ และกลุ่มเป้าหมายที่เราต้องป้องกันด้วย งานป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษานั้น เป้าหมายอยู่ที่นักเรียน ดังนั้น นักเรียนก็คือ สิ่งที่เราต้องการปกป้องความรู้ทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ และจิตวิทยาการเรียนรู้ และความชัดเจนในการสอน ประสบการณ์ในการใช้วัตรกรรมทางการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ (เรื่องชัย บุญศักดิ์. 2527 : 37)

ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษในสถานศึกษานั้น มีผู้ให้แนวคิดต่าง ๆ กันดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (เรื่องชัย บุญศักดิ์. 2527 : 38 ; อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2524 : 5 - 9) ได้เสนอแนวคิดในการป้องกันยาเสพติด โดยเน้นในกลุ่มเยาวชนว่า

1. ควรจะได้มีการฝึกอบรมเยาวชนตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิตให้ถูกต้องเหมาะสม โดยเริ่มจากสถาบันครอบครัว และสถาบันทางการศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีเพื่อมิให้เบี่ยงเบนไปจากสังคม
2. ควรจะใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนเข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญห
3. ควรสร้างความสำเร็จในชีวิตให้กับเด็ก
4. สร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจของเด็กให้เข้มแข็ง เพื่อไม่ให้ถูกชักจูงไปใช้ยาเสพติดได้ง่าย
5. ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องการป้องกันยาเสพติด เพื่อหาแนวทางในการป้องกันที่ถูกต้องวิธี
6. ป้องกันสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติด

แนวคิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันสิ่งเสพติดให้โทษไว้ 4 วิธีคือ

วิธีแรก การป้องกันโดยการใช้หลักกฎหมายและศีลธรรม ซึ่งต้องอาศัยการลงโทษและการชู่ว่าจะลงโทษผู้ใช้ และผู้มีไว้ครอบครองเป็นประการสำคัญ วิธีนี้ถือว่าการลงโทษและการชู่ว่าจะลงโทษจะช่วยให้คนกลัวไม่กล้าทำ การออกกฎหมาย ตราบลงโทษ และบังคับใช้กฎหมายนั้น เป็นมาตรการสำคัญสำหรับการป้องกันตามวิธีนี้

วิธีที่สอง การป้องกันที่อาศัยหลักทางการแพทย์และอนามัย เพื่อสกัดกั้นมิให้ผู้ติดสิ่งเสพติดทำการแพร่ระบาดไปถึงผู้อื่นได้ มีการค้นหาผู้ติดสิ่งเสพติดให้โทษให้พบ แล้วจัดการให้การบำบัดรักษา การให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและโทษของสิ่งเสพติดเป็นเกณฑ์สำคัญ

การให้การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ยาในทางที่ผิด ถือหลักว่าทุกคนปรารถนาที่จะมีสุขภาพสมบูรณ์
กลัวโรคภัยไข้เจ็บ

วิธีที่สาม การป้องกันที่อาศัยหลักทางจิตวิทยาสังคมเน้นในข้อที่ว่า การใช้ยาและการไม่
ใช้สิ่งเสพติดนั้น เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งมีความสลับซับซ้อน ไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงได้ตาม
สภาพสังคม และวัฒนธรรม วิธีนี้ถือว่าข้อมูลที่ให้อย่างเลือนลางและฝ่ายผู้รับรับไว้เลย ๆ จะมีโอกาส
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมน้อยเต็มที่ แม้ว่าจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมดั้งเดิมได้บ้างก็
ตาม และถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลที่คัดเลือกอย่างดี หากไม่มีการนำข้อมูลไปใช้และข้อมูลนั้น ไม่สอดคล้อง
คล้อยกับความเชื่อ และวิถีชีวิตส่วนตัว ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเลย อีกประการ
หนึ่งการตัดสินใจใช้ยาหรือไม่ใช้ยา ข้อมูลความรู้จะต้องเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาเรื่องค่า
นิยม การตัดสินใจและการแก้ปัญหา การป้องกันตามแนวคิดนี้ให้ความสนใจกับความต้องการทาง
สังคมและส่วนตัว ซึ่งเป็นสิ่งทดแทนไม่ไปติดสิ่งเสพติดและให้ความสนใจปัญหาพื้นฐานที่อาจ
เป็นตัวการทำให้มีการใช้สิ่งเสพติด

วิธีที่สี่ การป้องกันที่อาศัยหลักทางสังคมวัฒนธรรม วิธีนี้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม
มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาก แทนที่จะแนะนำให้บุคคลปรับตัวเข้ากับสถานะของ
สังคมวิธีนี้กลับเห็นว่า บางสิ่งบางอย่างของสังคมควรจะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับบุคคล
และความต้องการโดยธรรมชาติของมนุษย์

เรื่องชัย บุญศักดิ์ (2527 : 41) ได้กล่าวถึงงานป้องกันทั่ว ๆ ไปในสถานศึกษา
ต่าง ๆ นั้น อาจทำได้หลายกรณีเป็นดังนี้ว่า

1. การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของสิ่งเสพติด และการป้องกันตนเองให้พ้น
จากพิษภัยสิ่งเสพติดซึ่งสถานศึกษาต่าง ๆ กระทำโดยอาศัยกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอน
สอนตามปกติด้วยการบรรยาย อภิปราย อบรม จัดนิทรรศการ ฯลฯ
2. การกำจัดโอกาสสัมผัสโดยการสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด มิให้นักเรียนมีโอกาสอยู่
ในที่ลับหูลับตาตามพัง
3. การปรับปรุงการเรียนการสอนให้สนุกสนานเพลิดเพลิน มีชีวิตชีวาปราศจากความ
เครียด ความขัดแย้งทางอารมณ์ จะเป็นเครื่องช่วยให้มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถประพฤติตนเยี่ยง
เด็กทั่วไป
4. การปรับปรุงบรรยากาศในโรงเรียนโดยเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน
สร้างความรู้สึกว่าครูเป็นบุคคลที่จะพึ่งพาอาศัยได้เด็กมีความรู้สึกไว้วางใจเป็นกันเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยในประเทศ

ไพศาล สมกิจศรี (2525 : 46) สุนทร จันทศรี (2519 : 52) ณรงค์ สมพงษ์ (2519 : 35) ประหยัด จิระวรพงศ์ (2519 : 34) และบุญเรือง ศุภตรัยวรพงศ์ (2519 : 43) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3, 4, และวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4 ตามลำดับ พบว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบและสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกเรื่อง และชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นพอประมาณ

พรรณนิภา สันติพงษ์ (2526 : 75) ได้ทำการวิจัย เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับผู้ช่วยปกครองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการช่วยเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : 62) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ และโดยวิธีบรรยาย และพวงทอง อ่อนจรัส (2528 : 96) ได้ศึกษาสร้างชุดการสอนด้วย วิธีวิเคราะห์ระบบ เพื่อพัฒนาความพร้อม และความสามารถในการเขียนพยัญชนะไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากผลการศึกษาทั้ง 3 คน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนผู้วิจัยสร้างขึ้น จะมีความสามารถในการอ่านต่าง ๆ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรรถ เทียบปัด (2530 : 52) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถเชิงวิจารณ์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความสามารถเชิงวิจารณ์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญเลิศ เสี่ยงสุขสันต์ (2531 : 74) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กับการสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และโดยการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมภพ แผงสีคำ (2531 : 58) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา ส 504 เรื่อง การเงิน การธนาคาร และการคลัง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ และความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 77 คน โดยสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งแสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

สมาน อุดมพันธ์ (2531 : 43) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เรื่อง “พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 90 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งแสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

อรรณพ ศักดิ์คำดวง (2531 : 62) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา เรื่อง “ความเป็นมาของสถาบันการปกครองของไทย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 90 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งแสดงว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ศิริวรรณ โพธิ์สุวรรณ (2531 : 42) ได้ศึกษาการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอน เพื่อซ่อมเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา การบวก และการลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญทรง เกียมจิรังกร (2532 : 31) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยชุดการเรียนการสอน มินิคอร์สกับการสอนตามคู่มือครูพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุณีย์ เหมาะประสิทธิ์ (2533 : 187 - 188) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา ความสามารถในการหาวิธีแก้โจทย์ปัญหา และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา จะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนฝึก และสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกจากชุดการเรียนการสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนมีดังนี้

กิดด์ (Kidd. 1970 : 5669 - 5690-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาเรขาคณิตสำหรับครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการฝึกอบรมครูประจำการเรื่องชุดการสอน โดยใช้เวลา 18 - 30 ชั่วโมง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชุดการสอนทำให้เข้าใจวิชาเรขาคณิต และมีความรู้ทางเรขาคณิตเพิ่มขึ้น

มีคส์ (Meeks. 1972 : 4295-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีสอนแบบธรรมดาสำหรับสอนนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพกว่า การสอนด้วยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จากการวิเคราะห์หาความแปรปรวนในการทดลองไม่มีตัวแปรใด ๆ ที่มีอิทธิพลเหนือกว่าการทดลองนี้ เมื่อวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏว่าคะแนนทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเวลาที่ใช้ในการเรียนระหว่างการทดลองที่ใช้ชุดการสอนซึ่งสำรวจก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าทุกคนมีพัฒนาการทางเจตคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนดีกว่าการสอนแบบธรรมดา

แลงกัสตาฟ (Langstaff. 1972 : 1566-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาและการประเมินผลชุดการสอนเพื่อการเรียนด้วยตนเองสำหรับการฝึกหัดครู โดยใช้ครูประจำชั้น และนักศึกษา 3 กลุ่ม เพื่อใช้ในการทดลองประสิทธิผลเปรียบเทียบการสอนใช้สื่อแบบเดิมกับแบบใช้ชุดการสอน ผลปรากฏว่า การเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่ใช้สื่อการสอนช่วยพัฒนาการเรียนรู้ได้ผลดี และยังได้ผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาและครูประจำการ

ฮาร์เปอร์ (Harper. 1972 : 5669-A) ได้ทำการวิจัยสร้างชุดการสอนประกอบการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ของมหาวิทยาลัยทาร์เรนท์ ได้สรุปผลการทดลองการใช้ชุดการสอนว่า นักศึกษากลุ่มที่มีสติปัญญาสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่มีสติปัญญาปานกลาง และกลุ่มสติปัญญาต่ำ นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะว่า การใช้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพสอนภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้นเหมาะสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

แมค โคลแมน (McColeman. 1975 : 109-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระดับ 9 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองสองกลุ่ม และกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม กลุ่มทดลองเรียนด้วยชุดการสอน และชุดการสอนประกอบด้วยอภิปรายกลุ่มย่อย ส่วนกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ ผลปรากฏว่า ความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ ผลปรากฏว่า ความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มทดลองชอบใช้ชุดการสอนประกอบการอภิปรายกลุ่มย่อยมากกว่าการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอนตามปกติ

บอดริวซ์ (Boudreaux. 1975 : 2119-A) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ของการสอนวิทยาศาสตร์ระดับ 5 ระหว่างการสอนแบบบรรยายแบบสื่อประสม และแบบชุดการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของการสอนแบบบรรยายกับแบบใช้สื่อประสม และแบบการใช้ชุดการสอน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยายกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสื่อประสม และกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้ชุดการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้สื่อประสมกับแบบใช้ชุดการสอนดีกว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย แต่เมื่อทบทวนความรู้อีกครั้งหนึ่ง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประสบผลสำเร็จกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้สื่อประสม ส่วนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ใช้ชุดการสอนคงที่

บราวเลย์ (Brawley. 1975 : 4280-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบสื่อประสม โดยใช้สอนเรื่องการบอกเวลาสำหรับเด็กเรียนช้า การทดลองใช้แบบทดสอบเรื่อง Time Appreciation Test : Stanford Achievement Test, Primary Level I : and

A Criterion Reference Measure มาใช้ทดลองก่อนเรียน และหลังเรียน โดยผู้ทดลองได้สร้างชุดการสอนทั้งหมด 12 ชุด ใช้เวลาสอนทั้งหมด 15 วัน ผลการทดลองว่า การใช้ชุดการสอนระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ .01 และจากการวิเคราะห์ว่าผลสัมฤทธิ์ด้านเชาวน์ปัญญามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ

เมลวิน (Melvin. 1975 : 4058-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบและหาความเที่ยงของชุดการสอนด้วยตนเอง สำหรับฝึกทักษะความแตกต่างของเสียงดนตรี : การพัฒนากระบวนการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบและประโยชน์ของโปรแกรมภายในชุดการสอนรายบุคคลสำหรับการเรียนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแยกเสียงต่าง ๆ ของดนตรีได้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูสามารถสร้าง และนำชุดการสอนไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

สภารัตตา (Sbaratta. 1975 : 1280-A) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอน เพื่อสอนเรื่องความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่องความ และทัศนคติของนักเรียน โดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ ชุดการสอนแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่ การอ่าน การเล่นเกมสัทภาษา ประสบการณ์ส่วนตัว เทคนิคในการเขียนงานศึกษาค้นคว้าวิจัย การเขียนในเชิงโต้แย้ง และการเขียนวิจารณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่สอนโดยใช้การสอนมีความสามารถทั่วไปในการเรียงความ การเขียนโครงสร้างของประโยค และส่วนประกอบของประโยคสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนมีทัศนคติที่ดีกว่าการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สโตน (Stone. 1975 : 690-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบรายบุคคล โดยใช้ชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์กับนักเรียนเกรด 7 และเกรด 8 ของโรงเรียนในเมืองเคโมโพลิส โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะหาข้อสรุปของชุดการสอน แอลเอพี (LAP) ในวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างปีการศึกษา 1972 - 1973 โดยวัดความก้าวหน้าทางการเรียนด้วยแบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้วัดก่อนและหลัง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนเกรด 7 มีความก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์จากการสอนด้วยชุดการสอน แอลเอพี มากกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา
2. นักเรียนเกรด 7 ที่เรียนด้วยชุดการสอน และนักเรียนที่เรียนจากห้องเรียน

ธรรมดาไม่มีผลความก้าวหน้าทางการเรียนแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น .05

3. นักเรียนเกรด 8 ที่เรียนจากห้องเรียนธรรมดา มีความก้าวหน้าทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน

4. ความก้าวหน้าทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนเกรด 8 ที่เรียนจากห้องเรียน และเรียนจากชุดการสอนไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

ชอร์เตอร์ (Shorter. 1982 : 4692-A) ได้สร้างชุดการสอนด้วยตนเอง เพื่อแนะนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพเกษตรกรรม เรื่องการใช้จ่ายของนักเรียนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอนกับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มทดลองที่สอนโดยชุดการสอนกับการสอนตามปกติ

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการสอนด้วยชุดการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง จึงน่าสนับสนุนให้ใช้ชุดการสอนในการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการพัฒนาชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและพัฒนาชุดการสอน
4. การปรับปรุงประสิทธิภาพชุดการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 ห้อง รวมนักเรียน 720 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ทดลองเป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 3 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนครั้งละ 1 คน โดยแต่ละกลุ่มจะทดลอง 3 ครั้ง

ชั้นที่ 2 ทดลองกลุ่มย่อย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 10 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

ชั้นที่ 3 การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอนใช้หาเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 50 คน (1 ห้องเรียน) โดยทำการทดลอง 2 กลุ่มพร้อม ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการสอนวิชาสุศึกษาเรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 หัวข้อเรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 หัวข้อเรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพินัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 หัวข้อเรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด

ทุกชนิด

2. แบบฝึกหัดวิชาสุศึกษาเรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ฉบับที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพินัยของสิ่งเสพติด

ฉบับที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุศึกษา เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ

การสร้างและการพัฒนาชุดการสอน

การสร้างและพัฒนาชุดการสอน มีขั้นตอนการสร้างอยู่ 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการสร้างชุดการสอน
2. ขั้นการปรับปรุงประสิทธิภาพชุดการสอน

ขั้นที่ 1 การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียนและหนังสืออื่นประกอบที่เกี่ยวกับเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

2. ศึกษาบทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดให้โทษ

3. ศึกษาเทคนิค วิธีการสร้างชุดการสอนและการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. กำหนดหัวข้อ และกิจกรรมที่ใช้สอน ซึ่งประกอบด้วยเรื่อง จุดมุ่งหมาย วิธีการ เวลาที่ใช้ กิจกรรมการเรียน สื่อการสอน การประเมินผล

5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้
7. เขียนคู่มือหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน
8. จัดทำบัตรคำสั่ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดว่าผู้เรียนจะต้องปฏิบัติอย่างไร
9. จัดทำบัตรเฉลยแบบฝึกหัด กระจายคำตอบ และชุดสื่อการสอน

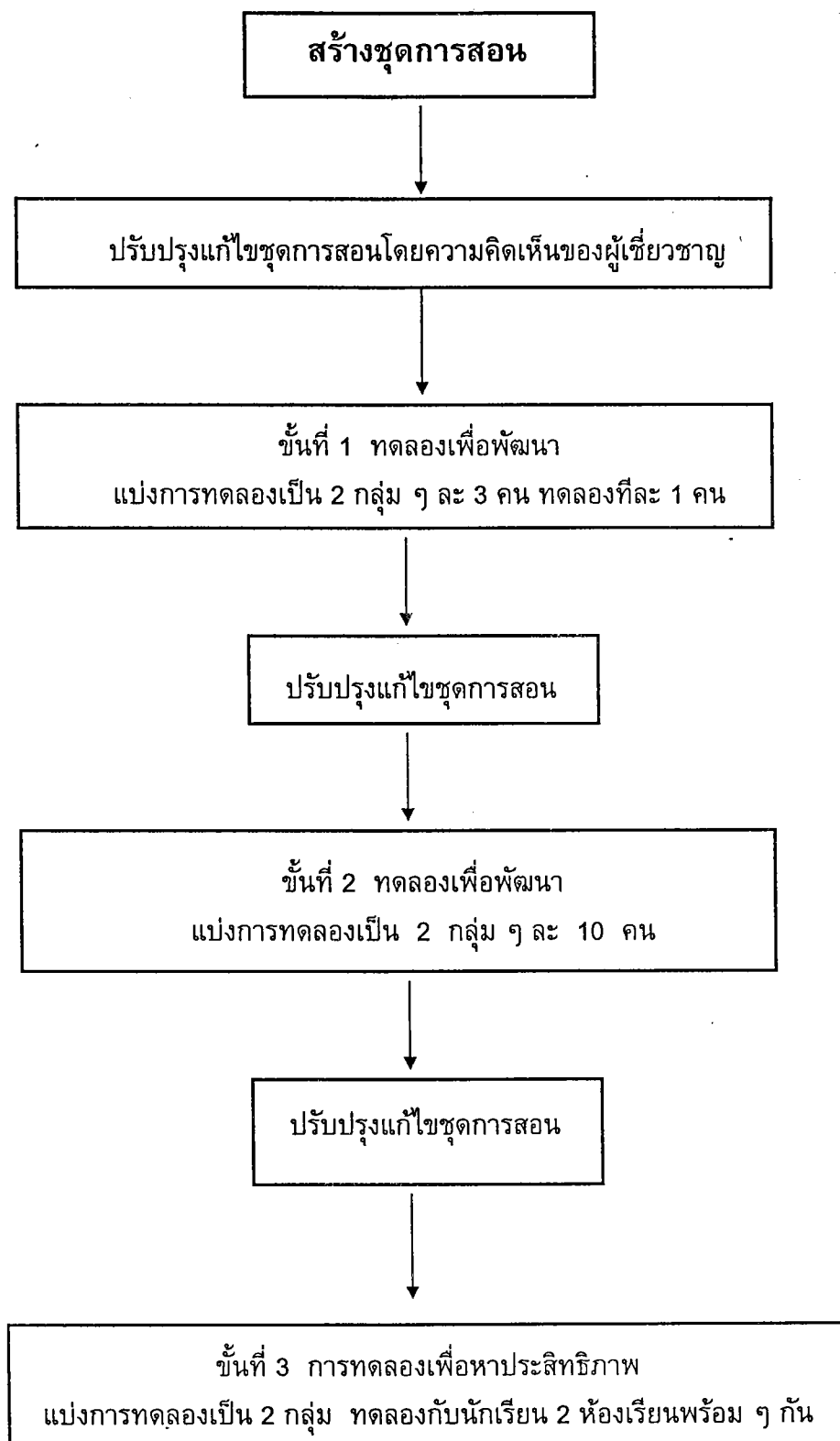
ขั้นที่ 2 การปรับปรุงประสิทธิภาพชุดการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และนำไปปรับปรุงแก้ไข
2. นำชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน ซึ่งแบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการสร้าง และพัฒนาชุดการสอน จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความยากง่าย ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอน ผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้
 - ผู้เชี่ยวชาญทางการสร้าง และพัฒนาชุดการสอน
 - 2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิลาศ เกื้อมี ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 - 2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 - 2.3 นายสันติ จัยสิน ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนานุเคราะห์ สถาบันพัฒนานุเคราะห์ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเรื่อง สิ่งเสพติด วิชาสุขศึกษา
 - 2.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 - 2.5 นางรัตนา บรรณาธรรม นักวิชาการสุขศึกษา กองป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร เขตราชเทวี
 - 2.6 นายไมตรี วิริยะ ผู้อำนวยการพิเศษด้านข้อมูลสิ่งเสพติด ส่วนการวิจัยและพัฒนาวิชาการ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร

3. ผู้เชี่ยวชาญนำชุดการสอนที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิไปให้ครูผู้สอนวิชาสุศึกษา จำนวน 2 คน ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาวิชา และชุดการสอนนี้มาก่อน โดยแบ่งการทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ทดลอง 3 ครั้ง ครั้งละ 1 คน เพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ นำไปปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด

4. นำชุดการสอนที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วจากการทดลองขั้นที่ 2 ไปให้ครูผู้สอนวิชาสุศึกษา จำนวน 2 คน ทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งการทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน เป็นนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาวิชา และชุดการสอนนี้มาก่อน เพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ นำไปปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อดูข้อบกพร่องเกี่ยวกับคำสั่ง กิจกรรม สื่อ และการใช้เวลาเป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

5. นำชุดการสอนที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วจากการทดลองขั้นที่ 2 ไปให้ครูผู้สอนวิชาสุศึกษา จำนวน 2 คน ทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน (1 ห้องเรียน) โดยทำการทดลอง 2 กลุ่มพร้อม ๆ กัน ในระหว่างทำการสอนนั้น ผู้วิจัยได้ทำการเก็บสะสมคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคนไว้ เพื่อนำคะแนนไปหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสิ้นสุดการสอน

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

การสร้างแบบฝึกหัด

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบฝึกหัดดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกหัดเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ
 2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบฝึกหัด
 3. สร้างแบบฝึกหัดเรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้
 - ฉบับที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบอบอยู่ในประเทศไทย
 - ฉบับที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพินัยของสิ่งเสพติด
 - ฉบับที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดยาเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด
- ทั้ง 3 ฉบับ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบตัวเลือก โดยออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา
4. นำแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบทดสอบอีก 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดให้โทษ
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือวัดผลการเรียนของ อนันต์ ศรีโสภะ (2525 : 111 - 134) หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์แนวคิด และวิธีการของ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2527 : 1 - 211) และเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 1 - 402)
3. ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบทดสอบจากหนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษาของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2528 : 128 - 132)
4. ศึกษาแบบทดสอบเรื่องผลการเรียนรู้เรื่องการป้องกันสิ่งเสพติดให้โทษของ สมชาย มีชัยมาทศน์ (2526 : 73 - 83) และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษของ ไมตรี บุญเกลือบ (2527 : 63 - 73)
5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จัดทำตารางวิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อหา

และพฤติกรรมทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละชุดการสอน ซึ่งให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนเรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างน้อย 3 ปี จำนวน 3 ท่านกำหนดว่าน้ำหนักของพฤติกรรม แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อหาจำนวนข้อรายบุคคล จำนวนข้อเฉลี่ย และจำนวนข้อจริง

6. เขียนข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตามจำนวนข้อที่หาได้ในข้อ 5 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบปรนัย 1 ฉบับ จำนวน 80 ข้อ

7. การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบโดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และตรวจดูว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเสร็จแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเกี่ยวกับเกณฑ์ดังนี้

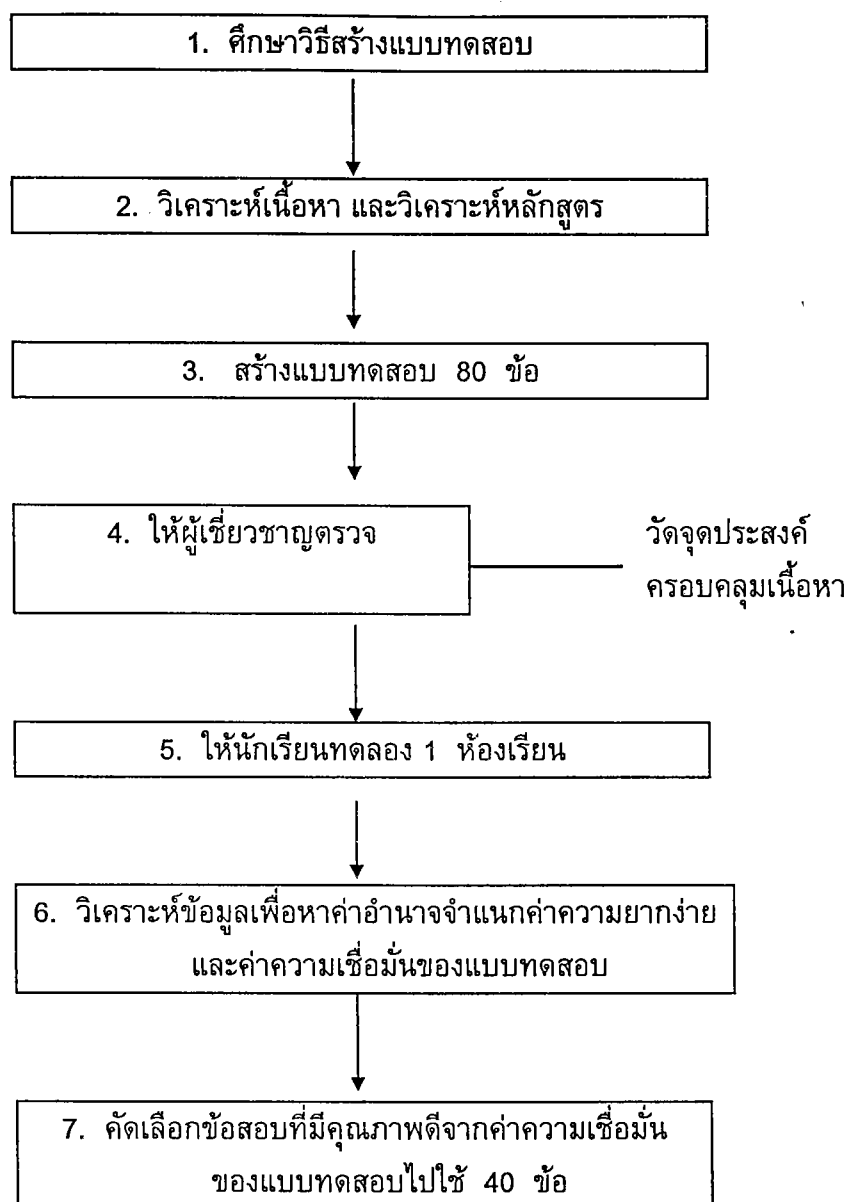
ถ้าค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 เป็นข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เพราะวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการจริง

ถ้าค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.5 เป็นข้อสอบที่ต้องตัดทิ้งหรือแก้ไข เพราะไม่ได้วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ

8. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 1 ห้องเรียน

9. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คือ หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป โดยเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ ปรากฏว่า ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง .21 - .79 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 - .71

10. คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ โดยใช้โปรแกรม SPSS ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนของการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการดำเนินการทดลอง

ในการทดลองผู้วิจัยได้ทำการทดลองชั้นหาประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

1. นำชุดการสอนที่ได้จากการปรับปรุงจากชั้นทดลองเป็นกลุ่มย่อยมาทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนราชประชาสถาย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยทำการทดลองพร้อม ๆ กัน
2. ทำการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทยจำนวน 2 คาบ คาบละ 50 นาที
3. หลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย เสร็จเรียบร้อยแล้วครูผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดฉบับที่ 1 จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
4. ทำการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด จำนวน 2 คาบ คาบละ 50 นาที หลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษ พิษภัยของสิ่งเสพติดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดฉบับที่ 2 จำนวน 10 ข้อใช้เวลา 10 นาที
5. ทำการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษทุกชนิด จำนวน 2 คาบ คาบละ 50 นาที
6. หลังการเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษทุกชนิด เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดฉบับที่ 3 จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
7. ให้นักเรียนทุกคนทำการทดสอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที หลังจากทำการเรียนการสอน โดยใช้ชุดการสอนทั้ง 3 ชุดแล้ว
8. นำคะแนนจากแบบฝึกหัดทั้ง 3 ฉบับมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_1 และนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deniation)
4. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ

และผลลัพธ์โดยเฉลี่ย 90/90 และคิดเป็นค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่หนึ่ง เป็นการวิเคราะห์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ตอนที่สองเป็นการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน การสอนจากคะแนนแบบฝึกหัดและคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้กระทำเป็นระดับขั้น ดังนี้

1. วิเคราะห์การประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญดังแสดงในตาราง และเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 162 - 163)

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับน้อยมาก
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับดี
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับดีมาก

2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 90/90

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนในด้านต่าง ๆ ดังแสดงในตารางดังนี้

1.1 วิเคราะห์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้าง และพัฒนาชุดการสอน

ตาราง 1 ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 1

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.00	0.00	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.00	0.00	ดี
3. เร้าความสนใจของนักเรียน	4.00	0.00	ดี
4. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.00	0.00	ดี
5. ช่วยทำให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น	3.66	1.77	ดี
6. สะดวกต่อการนำไปใช้	3.66	1.77	ดี
7. มีคุณภาพดีไม่แตกหักหรือเสียหาย	4.00	1.00	ดี
รวม	3.90	0.64	ดี

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 1 ในแต่ละข้ออยู่ในระดับความคิดเห็น ดี และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งชุดการสอนแล้วก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตาราง 2 ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 2

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	0.57	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.33	0.57	ดี
3. ได้รับความสนใจของนักเรียน	3.66	0.57	ดี
4. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.00	0.00	ดี
5. ช่วยทำให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น	3.66	1.77	ดี
6. สะดวกต่อการนำไปใช้	3.66	0.57	ดี
7. มีคุณภาพดีไม่แตกหักหรือเสียหาย	3.66	0.57	ดี
รวม	3.90	0.66	ดี

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 2 ในแต่ละข้ออยู่ในระดับความคิดเห็นดี และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งชุดการสอนแล้ว ก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตาราง 3 ผลการประเมินชุดการสอน ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 3

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.00	0.00	ดี
2. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.003	0.00	ดี
3. ได้รับความสนใจของนักเรียน	3.66	0.57	ดี
4. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.66	0.57	ดีมาก
5. ช่วยทำให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น	3.66	1.77	ดี
6. สะดวกต่อการนำไปใช้	4.00	1.00	ดี
7. มีคุณภาพดีไม่แตกหักหรือเสียหาย	3.66	0.57	ดี
รวม	3.94	0.64	ดี

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินชุดการสอนจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ 3 ในแต่ละข้ออยู่ในระดับความคิดเห็นดี มีเพียงข้อ 4 คือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งชุดการสอนแล้ว ก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

1.2 วิเคราะห์การประเมินวิดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุดการสอน

ตาราง 4 ผลการประเมินวิดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 1

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.33	0.57	ดี
2. การออกแบบสารเข้าใจง่าย	4.00	0.00	ดี
3. ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ	3.33	0.57	ปานกลาง
4. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.66	0.57	ดีมาก
5. ความชัดเจนของภาพ	4.33	0.57	ดี
6. ภาษาที่ใช้ในรายการวิดิทัศน์	4.33	0.57	ดี
7. ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง	4.00	0.00	ดี
8. ความเหมาะสมกลมกลืนของเสียงดนตรี	4.00	0.00	ดี
9. ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียน	4.00	0.00	ดี
10. มุมกล้องและการจัดภาพ	3.33	0.57	ปานกลาง
รวม	4.03	0.34	ดี

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินวิดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 1 ในแต่ละข้ออยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก และข้อ 3 ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ กับข้อ 10. มุมกล้องและการจัดภาพ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งหมด ก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตาราง 5 ผลการประเมินวิดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนคนที่ 2

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.66	0.57	ดีมาก
2. การออกแบบสารเข้าใจง่าย	4.00	0.00	ดี
3 ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ	3.33	0.57	ปานกลาง
4. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.66	0.57	ดีมาก
5. ความชัดเจนของภาพ	4.00	1.00	ดีมาก
6. ภาษาที่ใช้ในรายการวิดิทัศน์	4.00	0.00	ดี
7. ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง	4.00	0.00	ดี
8. ความเหมาะสมกลมกลืนของเสียงดนตรี	4.00	0.00	ดี
9. ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียน	3.66	0.57	ปานกลาง
10. มุมกล้องและการจัดภาพ	3.66	0.57	ปานกลาง
รวม	3.99	0.38	ดี

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินวิดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 2 ใน ข้อ 1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อ 4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย ข้อ 5 ความชัดเจนของภาพมีระดับความคิดเห็นดีมาก ส่วนข้อ 2 การออกแบบสารเข้าใจง่าย ข้อ 6 ภาษาที่ใช้ในรายการวิดิทัศน์ ข้อ 7 ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง ข้อ 8 ความเหมาะสมกลมกลืนของเสียงดนตรีมีระดับความคิดเห็นดี และข้อ 3 ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ ข้อ 9 ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียน ข้อ 10 มุมกล้องและการจัดภาพมีระดับความคิดเห็น ปานกลาง เมื่อนำมารวมเฉลี่ยทั้งหมด ก็มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับดี

ตาราง 6 ผลการประเมินวิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 3

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.66	0.57	ดีมาก
2. การออกแบบสารเข้าใจง่าย	4.33	0.57	ดี
3. ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ	3.66	0.57	ปานกลาง
4. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.33	0.57	ดี
5. ความชัดเจนของภาพ	3.66	0.57	ปานกลาง
6. ภาษาที่ใช้ในรายการวิทัศน์	4.33	0.57	ดี
7. ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง	4.00	0.00	ดี
8. ความเหมาะสมกลมกลืนของเสียงดนตรี	4.00	0.00	ดี
9. ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียน	4.00	1.00	ดี
10. มุมกล้องและการจัดภาพ	4.00	0.00	ดี
รวม	4.09	0.44	ดี

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินวิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาชุดการสอนที่ 3 ใน ข้อ 1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีระดับความคิดเห็นดีมาก ส่วนข้อ 2 การออกแบบสารเข้าใจง่าย ข้อ 4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย ข้อ 6 ภาษาที่ใช้ในรายการวิทัศน์ ข้อ 7 ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง ข้อ 8 ความเหมาะสมกลมกลืนของเสียงดนตรี ข้อ 9 ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียน ข้อ 10 มุมกล้องและการจัดภาพมีระดับความคิดเห็นดี และข้อ 3 ความเหมาะสมของรูปแบบราย ข้อ 5 ความชัดเจนของภาพมีระดับความคิดเห็นปานกลาง เมื่อนำมารวมเฉลี่ยทั้งหมดก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

1.3 วิเคราะห์การประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ตาราง 7 ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ชุดที่ 1

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. จุดประสงค์การเรียนรู้			
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	0.57	ดี
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	4.33	0.57	ดี
1.3 ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.33	0.57	ดี
1.4 สามารถประเมินผลได้	4.00	0.00	ดี
2. เนื้อหา			
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.33	0.57	ดี
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.33	0.57	ดี
2.3 จัดเรียงไปตามลำดับ	4.33	0.57	ดี
2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.33	0.57	ดี
2.5 น่าสนใจ	4.00	0.00	ดี
3. กิจกรรมการสอน			
3.1 เข้าใจความสนใจของผู้เรียน	4.00	0.00	ดี
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.00	ดี
3.3 ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.00	0.00	ดี
3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	0.57	ดีมาก
3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.66	0.57	ดีมาก
3.6 ช่วยให้จำบทเรียนที่ดีขึ้น	4.33	0.57	ดี
3.7 ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.33	0.57	ดี
3.8 บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	ดี
รวม	4.25	0.36	ดี

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาชุดที่ 1 ในแต่ละข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับความคิดเห็นดี มีเพียงข้อ 3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และข้อ 3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ความสามารถของนักเรียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งหมดก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตาราง 8 ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ชุดที่ 2

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1.จุดประสงค์การเรียนรู้			
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.66	0.57	ดีมาก
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	4.33	0.57	ดี
1.3 ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.66	0.57	ดีมาก
1.4 สามารถประเมินผลได้	4.66	0.57	ดี
2. เนื้อหา			
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.33	0.57	ดี
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.33	0.57	ดี
2.3 จัดเรียงไปตามลำดับ	4.33	0.57	ดี
2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.66	0.57	ดีมาก
2.5 น่าสนใจ	4.33	0.57	ดี
3. กิจกรรมการสอน			
3.1 เข้าใจความสนใจของผู้เรียน	4.00	0.00	ดี
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.33	0.57	ดี
3.3 ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.00	1.00	ดี
3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	0.57	ดีมาก
3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.66	0.57	ดีมาก
3.6 ช่วยให้จำบทเรียนที่ดีขึ้น	4.33	0.57	ดี
3.7 ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.66	0.57	ดีมาก
3.8 บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	ดี
รวม	4.38	0.52	ดี

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาชุดที่ 2 ส่วนมากจะอยู่ในระดับความคิดเห็นดี มีเพียงข้อ 1.1 สอดคล้องถึงเนื้อหา 1.3 ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน 2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ 3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม 3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ ความสามารถของนักเรียนและฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งหมด ก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตาราง 9 ผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ชุดที่ 3

สื่อการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1.จุดประสงค์การเรียนรู้			
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.00	1.00	ดี
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	4.00	1.00	ดี
1.3 ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.00	1.00	ดี
1.4 สามารถประเมินผลได้	4.33	0.57	ดี
2. เนื้อหา			
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.00	0.00	ดี
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.00	0.00	ดี
2.3 จัดเรียงไปตามลำดับ	4.33	0.57	ดี
2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.33	0.57	ดี
2.5 น่าสนใจ	4.33	0.57	ดี
3. กิจกรรมการสอน			
3.1 เข้าใจความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.00	ดี
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.57	ดี
3.3 ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.33	1.00	ดี
3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	0.57	ดีมาก
3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้			
ความสามารถของนักเรียน	4.66	0.57	ดีมาก
3.6 ช่วยให้จำบทเรียนที่ดีขึ้น	4.33	0.57	ดี
3.7 ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.66	0.57	ดีมาก
3.8 บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.57	ดี
รวม	4.27	0.54	ดี

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ชุดที่ 3 ในแต่ละข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับความคิดเห็นดี มีเพียง ข้อ 3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม 3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ ความสามารถของนักเรียน และข้อ 3.7 ฝึกการทำงานกลุ่ม ร่วมกัน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อรวมเฉลี่ยทั้งหมด ก็มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 2 ทำประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 90/90.

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพ โดยนำชุดการสอนที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไข จากการทดลองกลุ่มย่อย มาทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษกในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2541 จำนวน 2 ห้องเรียนห้องเรียนละ 50 คน ซึ่งทำการทดลองพร้อมกัน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการเรียนรู้การสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทยใช้เวลาเรียน 2 คาบ คาบละ 50 นาที มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ครูบอกกับนักเรียนว่าจะเรียนเรื่องความรู้ทั่วไปของสิ่งเสพติดพร้อมทั้งเขียนหัวเรื่องบนกระดาน

1.2 ครูซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคล จากประสบการณ์เรื่องสิ่งเสพติดทั่วไป เช่น

1.2.1 นักเรียนเคยได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องของสิ่งเสพติดอะไรบ้าง

1.2.2 ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ มีสิ่งเสพติดชนิดใดแพร่ระบาดบ้าง

1.2.3 สิ่งเสพติดที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง

1.3 ครูให้นักเรียนอ่านเอกสาร เรื่องความหมาย ประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษ

1.4 ครูนำแผนภูมิสรุปความหมาย และประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษให้นักเรียนดู พร้อมทั้งอธิบาย

1.5 ครูให้นักเรียนชม วิดีทัศน์ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด หลังจากชมเสร็จแล้ว ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

1.6 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน เพื่ออภิปรายและรายงานเกี่ยวกับความหมายสิ่งเสพติด

1.7 ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ บัตรเฉลยแบบฝึกหัด กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว

1.8 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาสรุปกลุ่มละ 1 หัวข้อจากบทเรียน ที่แล้ว

2. ทำการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษ พิษภัยของสิ่งเสพติด ใช้เวลาเรียน 2 คาบ คาบละ 50 นาที มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ครูถามนักเรียนว่า สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพติดได้แก่อะไรบ้าง และมี โทษอันตรายอย่างไร รวมถึงโทษทางกฎหมายที่นักเรียนพอทราบ โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

2.2 ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง ชีวิตวัยรุ่นมาให้นักเรียนชม พร้อมทั้งตอบข้อสงสัย หรือข้อซักถามของนักเรียน

2.3 ครูแจกเอกสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด ให้ทุกคนแล้วให้นักเรียนอ่าน จากนั้นครูตอบข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียน

2.4 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน แล้วให้อภิปรายตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.4.1 สาเหตุที่ทำให้เยาวชนคิดสิ่งเสพติดมีอะไรบ้าง
- 2.4.2 โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางร่างกายและจิตใจ
- 2.4.3 โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางเศรษฐกิจและสังคม
- 2.4.4 โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางอาชญากรรม
- 2.4.5 โทษของสิ่งเสพติดทางกฎหมาย

2.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปผลการอภิปราย

2.6 ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัด กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด

2.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

3. ทำการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการ หลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษ ใช้เวลาเรียน 2 คาบ คาบละ 50 นาที มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ครูยกตัวอย่างลักษณะของคนติดสิ่งเสพติด กับคนที่ไม่ติดสิ่งเสพติดว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

3.2 ครูนำแผนภาพให้นักเรียนดูลักษณะของคนติดสิ่งเสพติดพร้อมทั้งอธิบาย

3.3 ครูนำวิดีโอเรื่อง เลี้ยวหนึ่งของชีวิต มาให้นักเรียนชม พร้อมตอบ
ข้อสงสัยของนักเรียนหลังชมวิดีโอไปแล้ว

3.4 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

3.4.1 ลักษณะที่แตกต่างเห็น ได้ชัดจากคนคิดสิ่งเสพติดมีอะไรบ้าง

3.4.2 สถาบันอะไรที่มีบทบาทในการป้องกันสิ่งเสพติดและมีบทบาทอย่างไร ในการป้องกันจากสิ่งเสพติด

3.4.3 เมื่อนักเรียนเห็นคนคิดสิ่งเสพติดควรทำอย่างไร

3.4.4 วิธีป้องกันให้พ้นอันตรายจากสิ่งเสพติด

3.4.5 ในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกชุมชนจะมีส่วนในการป้องกัน
อันตรายจากสิ่งเสพติดนี้ได้อย่างไร

3.5 ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่งแบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ บัตร
เฉลยแบบฝึกหัดกลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทุกคน หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว
ให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด

3.6 ครูและนักเรียนสรุปลักษณะคนคิดสิ่งเสพติดและการป้องกันการติด
สิ่งเสพติดโดยมีภาพโปสเตอร์ประกอบ

4. หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนทั้งสามชุดแล้ว ให้นักเรียนทำการสอบจากแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ จำนวน 40 ข้อ โดยใช้เวลา 40 นาที

5. นำผลคะแนนของนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียน จาก แบบฝึกหัดทั้ง 3 ฉบับ และจากแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาทำการวิเคราะห์ผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงผลคะแนนที่ผู้เรียนทุกคนทำข้อสอบแบบฝึกหัดถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 1

ลำดับ	คะแนนแบบฝึกหัด				ลำดับที่	คะแนนแบบฝึกหัด			
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	คิดเป็นร้อยละ		หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	คิดเป็นร้อยละ
	10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน			10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน	
1	9	9	9	90.00	26	9	9	9	90.00
2	6	7	8	70.00	27	9	10	8	90.00
3	10	9	10	96.66	28	9	9	9	90.00
4	10	9	9	93.33	29	9	10	9	93.33
5	9	10	8	90.00	30	9	10	10	96.66
6	9	9	9	90.00	31	10	9	10	96.66
7	8	9	9	86.66	32	9	7	8	80.00
8	9	9	10	83.33	33	10	10	9	96.66
9	9	9	9	90.00	34	9	10	9	96.33
10	9	7	8	80.00	35	9	10	10	96.66
11	10	10	9	96.66	36	9	9	8	86.66
12	9	9	9	90.00	37	9	10	10	96.66
13	9	9	10	93.33	38	10	9	9	93.33
14	10	9	9	93.33	39	9	10	10	96.66
15	9	9	9	90.00	40	10	10	10	100.00
16	9	9	9	90.00	41	9	10	9	93.33
17	9	9	9	90.00	42	8	9	9	86.66
18	9	9	9	90.00	43	9	10	9	93.33
19	8	8	8	80.00	44	9	9	9	90.00
20	10	10	9	96.66	45	9	8	9	86.66
21	9	9	10	93.33	46	9	10	9	93.33
22	9	9	9	90.00	47	9	9	10	93.33
23	9	9	9	90.00	48	9	9	9	90.00
24	9	9	9	90.00	49	7	10	9	86.66
25	9	9	9	90.00	50	9	9	9	90.00

ตาราง 11 แสดงผลคะแนนที่ผู้เรียนทุกคนทำข้อสอบแบบฝึกหัดถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 2

ลำดับ	คะแนนแบบฝึกหัด				ลำดับที่	คะแนนแบบฝึกหัด			
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	คิดเป็นร้อยละ		หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	คิดเป็นร้อยละ
	10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน			10 คะแนน	10 คะแนน	10 คะแนน	
1	9	9	9	90.00	26	9	8	10	90.00
2	8	9	10	90.00	27	9	9	10	93.33
3	9	6	8	76.66	28	10	9	9	93.33
4	10	10	10	100.00	29	9	10	10	96.66
5	9	10	10	96.66	30	9	9	9	90.00
6	9	10	7	86.66	31	10	10	9	96.66
7	10	9	9	93.33	32	8	9	7	80.00
8	9	8	9	86.66	33	10	8	10	93.33
9	7	10	10	90.00	34	9	9	10	93.33
10	9	9	9	90.00	35	9	10	10	96.66
11	9	9	10	93.33	36	9	9	9	90.00
12	10	7	8	83.33	37	10	8	10	93.33
13	9	9	9	90.00	38	9	9	9	90.00
14	10	10	10	100.00	39	10	9	10	96.66
15	9	10	9	93.33	40	9	9	10	93.33
16	9	9	8	86.66	41	9	9	9	90.00
17	9	8	9	86.66	42	9	10	10	96.66
18	9	10	9	93.33	43	9	9	10	93.33
19	9	10	9	93.33	44	8	9	10	90.00
20	10	9	10	96.66	45	9	10	10	96.66
21	10	9	10	96.66	46	9	9	8	86.66
22	8	10	8	86.66	47	9	10	10	96.66
23	9	9	9	90.00	48	9	9	8	86.66
24	9	10	9	93.33	49	9	10	10	96.66
25	9	9	9	90.00	50	9	9	9	90.00

ตารางที่ 12 แสดงผลของคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบจากแบบทดสอบถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 1

ลำดับที่	คะแนนแบบทดสอบ	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับที่	คะแนนแบบทดสอบ	คิดเป็นร้อยละ
1	36	90.00	26	37	92.50
2	37	92.50	27	37	92.50
3	35	87.50	28	36	90.00
4	35	87.50	29	37	92.50
5	36	90.00	30	38	95.00
6	37	92.50	31	37	92.50
7	37	92.50	32	38	95.00
8	37	92.50	33	37	92.50
9	37	92.50	34	37	92.50
10	37	92.50	35	35	87.50
11	37	92.50	36	37	92.50
12	38	95.00	37	36	90.00
13	36	90.00	38	36	90.00
14	36	90.00	39	37	92.50
15	35	87.50	40	37	92.50
16	36	90.00	41	37	92.50
17	37	92.50	42	36	90.00
18	38	95.00	43	37	92.50
19	35	87.50	44	37	92.50
20	36	90.00	45	34	85.00
21	36	90.00	46	37	92.50
22	36	90.00	47	34	85.00
23	37	92.50	48	37	92.50
24	35	87.50	49	37	92.50
25	36	90.00	50	36	90.00

ตาราง 13 ผลของคะแนนที่นักเรียนทุกคนทำข้อสอบจากแบบทดสอบถูก กลุ่มทดลองครั้งที่ 2

ลำดับที่	คะแนนแบบทดสอบ	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับที่	คะแนนแบบทดสอบ	คิดเป็นร้อยละ
1	37	92.50	26	37	92.50
2	36	90.00	27	35	87.50
3	36	90.00	28	34	85.00
4	38	95.00	29	37	92.50
5	38	95.00	30	35	87.50
6	37	92.50	31	37	92.50
7	37	92.50	32	37	92.50
8	37	92.50	33	37	92.50
9	37	92.50	34	37	92.50
10	37	92.50	35	38	95.00
11	38	95.00	36	36	90.00
12	38	95.00	37	38	95.00
13	36	90.00	38	36	90.00
14	36	90.00	39	38	95.00
15	37	92.50	40	37	92.50
16	38	95.00	41	38	95.00
17	37	92.50	42	37	92.50
18	38	95.00	43	36	90.00
19	36	90.00	44	36	90.00
20	37	92.50	45	37	92.50
21	38	95.00	46	38	95.00
22	37	92.50	47	36	90.00
23	35	87.50	48	36	90.00
24	38	95.00	49	36	90.00
25	37	92.50	50	36	90.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดวิธีในชุดการสอน
ΣX	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัด
A	แทน	คะแนนเต็มที่เป็นคะแนนเก็บของแบบฝึกหัด
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของชุดการสอนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน
ΣF	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการสอบครั้งสุดท้าย
B	แทน	คะแนนเต็มของการสอบครั้งสุดท้าย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนดังนี้

ประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ และผลลัพธ์ โดยเฉลี่ย 90/90 และคิดเป็นค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$E_1 = \frac{\Sigma X / N}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\Sigma X / N}{B} \times 100$$

แทนค่าจากสูตร กลุ่มทดลองที่ 1

$$E_1 = \frac{1363 / 50}{30} \times 100 = 90.86$$

$$E_2 = \frac{1823 / 50}{40} \times 100 = 91.5$$

แทนค่าจากสูตร กลุ่มทดลองที่ 2

$$E_1 = \frac{1375 / 50}{30} \times 100 = 91.66$$

$$E_2 = \frac{1841 / 50}{40} \times 100 = 92.05$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดการสอนที่มีคุณภาพ เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้ชุดการสอนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90
2. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเนื้อหาเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนราชประชาสถาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 ห้อง รวมนักเรียน 720 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบ่ง 2 กลุ่ม เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนราชประชาสถาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ทดลองเป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 3 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน ครั้งละ 1 คน โดยแต่ละกลุ่มจะทดลอง 3 ครั้ง

ชั้นที่ 2 ทดลองกลุ่มย่อย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 10 คน ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

ชั้นที่ 3 การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน ใช้หาเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 90/90 แบ่งการทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน (1 ห้องเรียน) ทำการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม พร้อม ๆ กัน

3. ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ใช้เวลาในการทดลอง
ชุดการสอนชุดละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่เลือกมาใช้ในการสร้างชุดการสอนครั้งนี้ อยู่ในวิชาสุขศึกษา นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้แก่ ชุดการสอน 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาด
อยู่ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการสอนวิชาสุขศึกษา เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ชุด
ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่
ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

2. แบบฝึกหัดวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาด
อยู่ในประเทศไทย

ฉบับที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ฉบับที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ

การดำเนินการสร้างและพัฒนาชุดการสอน

การดำเนินการสร้าง และพัฒนาชุดการสอนมีขั้นตอนการสร้างอยู่ 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการสร้างชุดการสอน
2. ขั้นการปรับปรุงประสิทธิภาพชุดการสอน

ขั้นที่ 1 การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียน และหนังสือประกอบเกี่ยวกับเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ ตอบหลักสูตรมัธยมตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. ศึกษาบทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดให้โทษ
3. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างชุดการสอนและการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กำหนดหัวข้อ และกิจกรรมที่ใช้สอน ซึ่งประกอบด้วยเรื่อง จุดมุ่งหมาย วิธีการเวลาที่ใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน การประเมินผล
5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้
7. เขียนคู่มือหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน
8. จัดทำบัตรคำสั่ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดว่าผู้เรียนจะต้องปฏิบัติอย่างไร
9. จัดทำบัตรเฉลยแบบฝึกหัด กระจายคำตอบ และชุดสื่อการสอน

ขั้นที่ 2 การปรับปรุงประสิทธิภาพชุดการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และนำไปปรับปรุงแก้ไข
2. นำชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน ซึ่งแบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้าง และพัฒนาชุดการสอน จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความยากง่าย ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ และอุปกรณ์ต่างๆ ในชุดการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ โดยเฉลี่ย 90/90 และคิดค่าเป็นร้อยละ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ชุดการสอนวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพินัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

ชุดการสอนแต่ละชุด ประกอบด้วยสื่อประสมมีวีดิทัศน์ แผ่นภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ภายในชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วย คู่มือครู เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และแบบฝึกหัด

ประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากข้อ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 มีประสิทธิภาพ $E_1 = 90.86$ $E_2 = 91.15$

กลุ่มทดลองที่ 2 มีประสิทธิภาพ $E_1 = 91.66$ $E_2 = 92.05$

อภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและพัฒนาชุดการสอน วิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

การที่ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 90/90 นั้นอาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้สร้างเป็นระบบตามหลักการผลิตชุดการสอนของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2533:123) โดยผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักการสำคัญของ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2533: 35) มาประกอบด้วย

2. ชุดการสอนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการสร้างการผลิตชุดการสอนซึ่งได้ปรับปรุงตามความเหมาะสมและความถูกต้องโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาตามหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านเทคนิคการสร้างการผลิตได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้ชุดการสอนให้ง่ายและมีความคล่องตัวสูงสำหรับใช้ชุดการสอน

3. ชุดการสอนที่ได้หลังจากการผ่านกระบวนการการผลิตออกมาแล้วและได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆและนำไปใช้ทดลองโดยผ่านการทดลองเป็นขั้นๆและมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

เป็นลำดับ จนในที่สุดได้นำไปทดลองจริงจึงทำให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นการใช้หลักการพัฒนาอย่างสมบูรณ์จึงมีคุณภาพตามเกณฑ์ 90/90

จากการค้นพบในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวคิดบางประการที่มีส่วนต่อการใช้ชุดการสอนดังนี้

1. ผู้สอนที่ดีควรแสดงความเป็นกันเอง จริงใจและให้ความมั่นใจแก่ผู้เรียนเพราะจะเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดี ก่อให้เกิดความสบายใจแก่ผู้เรียน ผู้สอนไม่ควรวางเกณฑ์หรือข้อบังคับที่เคร่งครัดจนเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลและเบื่อหน่ายในที่สุด
2. ผู้สอนควรแสดงความกระตือรือร้นและเต็มใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพราะจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจมากขึ้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ชุดการสอนนั้นเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในด้านต่างๆ ได้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุภา สนิตกุล 2521:121-122) ดังผลการศึกษาของสุมาน อุดมพันธ์ (2531: 43) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคม พบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญทรง เจริญจิรังกร (2532 : 31) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของสุนีย์ เหมาะประสิทธิ์ (2533 : 180-181) พบว่าชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีประสิทธิภาพความสัมพัทธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย (E1/E2) เกณฑ์พัฒนาการของผู้เรียนและนักเรียนที่ผ่านการฝึกด้วยชุดการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนก่อนล่วงหน้า เพื่อเป็นการเตรียมบทบาท ความพร้อมของครู มีการซักซ้อมทดลองการใช้สื่อการเรียนการสอนก่อน เพื่อเวลาใช้ในการเรียนการสอนจริงจะได้สะดวกไม่ติดขัด ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้อย่างราบรื่น และสนุกกับการเรียน โดยเฉพาะในห้องเรียน

1.2 ก่อนทำการเรียนการสอนครูควรจัดสภาพห้องเรียนให้พร้อม เพื่อไม่ให้เสียเวลาของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

1.3 ครูควรใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่ายในการออกคำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง และการตั้งคำถามควรหลีกเลี่ยงคำถามที่ตอบได้หลายทาง ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างรวดเร็วถูกต้อง

1.4 เนื้อหา คู่มือ หรือเอกสารต่าง ๆ ที่ประกอบกับชุดการสอนควรเป็นเนื้อหาที่มีสาระสำคัญ ๆ มีความกระชับไม่ยาวเกินไป ให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

1.5 รูปแบบการวางตัวหนังสือของเอกสารต่าง ๆ ไม่ควรมีแต่เฉพาะตัวหนังสือเท่านั้น เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการอ่าน ควรเพิ่มจุดสนใจโดยการใช้รูปภาพต่าง ๆ หรือรูปแบบกราฟฟิค ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความแปลก เพิ่มจุดสนใจให้หน้าอ่านยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการสร้างชุดการสอนแบบสื่อผสมในเนื้อหาและระดับอื่น ๆ ของวิชา สุขศึกษา และนำไปหาประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ชุดการสอนที่สมบูรณ์ สามารถนำไปสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรได้มีการนำชุดการสอนนี้ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่นเพื่อหาประสิทธิภาพต่อไป ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับเหตุการณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ฉ่ำวิจิตร ให้สัมภาษณ์, สมบัติ จรุงเรืองพัฒนะ ผู้สัมภาษณ์, ที่หมวดพยานามัย

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2539.

การฝึกหัดครู, กรม. ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2520.

_____. คู่มือศูนย์เวชศึกษาป้องกันงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานที่ศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ.

กรุงเทพฯ : กองป้องกันยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ม.ป.ป.

_____. รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ติดยาเสพติดที่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา 2533 - 2539. กรุงเทพฯ : ฝ่ายทะเบียนกลางกองบำบัดรักษา, 2539.

_____. รายงานการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดประจำปี 2536. กรุงเทพฯ : การป้องกันยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ม.ป.ป.

ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ. การเลือกใช้และการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2528.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ชุดการสอนในระดับประถมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา. หน้า 454 - 526. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยี และสื่อการศึกษาหน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และสุดา สินสกุล. รายงานผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เรียนจากห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลาง และห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

ชวาล แพร่ดกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว, 2520.

_____. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.

นิรมล ศตวธ. "ชุดการเรียนแบบเอกตบคูณจะมีบทบาทในตลาดวิชา," รวมคำแห่ง.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ ผู้ให้สัมภาษณ์, สมบัติ จรุงเรืองพัฒนะ ผู้สัมภาษณ์,
ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2539.

บุญทรง เจียมจิรังกร. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในชุดการเรียนการสอนมินิครส์
กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

บุญเลิศ เสียงสุขสันติ. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอน
โดยใช้ชุดการสอนฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กับการสอนแบบปกติ.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.

บุญสม มาร์ติน และลำอาง พ่วงบุตร. สุขศึกษา (พ.203 - พ.204). พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2528.

เปรี๊ยะ กุมุท. ชุดการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2518. อัดสำเนา.

พรรณิกา สันติพงษ์. การศึกษาการสร้างชุดการสอนสำหรับผู้ปกครองให้มีความรู้
ความเข้าใจ และสามารถในการช่วยเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อน
วัยเรียนที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ไพศาล สมกิจศิริ. การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษาที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความ
เป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525, อัดสำเนา.

ไมตรี บุญเกลือบ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อสิ่งเสพติด
ให้โทษจากการเสนอสารในลักษณะป๊อปและลักษณะชูโดยใช้สไลด์เทป.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

เรืองชัย บุญศักดิ์. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหา
ยาเสพติด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ลัดดา สุขปรีดี. สื่อการสอน. ชลบุรี : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ม.ป.ป.

ลำพอง บุญช่วย. การสอนเชิงระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2530.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธเนศการพิมพ์ , 2525.

วารินทร์ รัชมีพรหม. สื่อการสอนเทคโนโลยีทางการศึกษา และการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2531.

ศิริวรรณ โพธิ์สุวรรณ. การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้การสอนเพื่อซ่อมเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา การบวก และการลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อุดลำนนา.

สุชาติ โสมประยูร. สุขวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สันศักดิ์ ภิบาลสุข. นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

สันศักดิ์ ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. การใช้สื่อการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา, 2525.

๔. สุนีย์ เหมาะประสิทธิ์. การพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ นักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาโท กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อุดลำนนา.

สมชาย มัชฌิมาทศน์. ผลการเรียนรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดให้โทษ ในวิชาสุขศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีเรียนจากสไลด์ที่มีภาพอย่างเดี่ยวและสไลด์แบบต่าง ๆ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อุดลำนนา.

สมาน อุดมพันธ์. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง “พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. ปริญญาโท กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531. อุดลำนนา.

สมหญิง กลั่นศิริ. เทคโนโลยีทางการศึกษา. แผนบริการกลางสำนักงานอธิการ พระราชวัง
สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.

สมภพ แฝงสีคำ. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 504 เรื่องการเงิน
การธนาคาร และการคลัง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม,
2531. อัดสำเนา.

เสาวณีย์ ลิกขาบฉัตต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2528.

สาโรจน์ แฝงยัง. เทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอน หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้.
กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2529.

อนันต์ ศรีโสภ. การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2520.

อรรถ เทียบทัต. เปรียบเทียบความสามารถเชิงวิจารณ์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับสอนตามแผนการสอนของศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อรพรรณ พรสีมา. เอกสารการสอนวิชาเทคโนโลยี 437 บทเรียนด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2530.

อรุวรรณ ศักดิ์คำดวง. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา
ส 102 เรื่อง “ความเป็นมาของสถาบันการปกครองไทย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531. อัดสำเนา.

Boudreaux, Patsy Lou Arnold. “A Comparison of the Effectiveness of Teaching Ninth-
Grade Earth Science by a Traditional Approach, A Multi-Media Approach,
And a Multi-Media Activity Packet Approach,” Dissertation Abstracts
International. 36 : 2119-A ; October, 1975.

Brawley, O.D. “A Study to Evaluate the Effects of Using Multi Media Instructional
Modules to Teach Time-Telling to Retarded Learners,” Dissertation Abstracts
International. 35 : 4280-A ; January, 1975.

Fan, Chung The. Item Analysis Tables. Educational Testing Service, New Jersey :
Princeton, 1952.

- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Harper, Mastha Jane Armstrong. "The Development and Evaluation of a Multi-Media Self-Instructional Package in Beginning French at Tarrant County Junior College," Dissertation Abstracts International. 32 : 5669-A ; April, 1972.
- Kemp, Jerrold E. and Deane K. Dayton. Planning and Producing Instructional Media. 5th ed. New York : Harper and Row, 1985.
- Kidd, Alice Rease. "The Development of an Instructional Package for High School Geometry Teacher and a Study of the Effectiveness of Its Use in Inservice Training," Dissertation Abstracts International. 32 : 1566-A ; October, 1972.
- Langstaff, Anne Louise. "Development and Evaluation of an Auto Instructional Media Package for Teacher Education," Dissertation Abstracts International. 33 : 1566-A ; October, 1972.
- McColeman, Jame Wesley. "Relationship Between the Use of Learning Activity Packages, Group Activities and the Preferences of Students toward the Social Studies courses," Dissertation Abstracts International. 36 : 109-A ; July, 1975.
- Meeks, Elija Bruce. "Learning Packages Versus Conventional Methods of Instruction," Dissertation Abstracts International. 33 : 492-A ; February, 1972.
- Melvin, W. "The Design and Validation of a Self Instructional Learning Package for the Acquisition of Ascending Melodio Interval Skills A Developmental Process," Dissertation Abstracts International. 35 : 4085-A ; January, 1975.
- Michaelis, John U. Social Studies for Children : A Guide to Basic Instruction. 7th ed. New Jersey : Prentice-Hall, 1980.
- Philip, K and K. Miriam. "Introduction to Leaning Package," Learning. n.d.
- Sbaratta, Philip. "A Flexible Modular System : An Experiment in Teaching Freshman Composition," Dissertation Abstracts International. 36 : 1280-A ; September, 1975.

Shorter, G.S. "Effect of a Supervised Occupational Experience Instructional Packet on Vocational Agriculture Student Economic Involvement in agriculture," Dissertation Abstracts International. 42 : 4692-A ; May, 1982.

Stone, James Lenious. "The Effect of Individualized Learning Activity Package in Mathematics on the Academic Achievement of Seventh and Eight Grade Students in the Demopolis City School," Dissertation Abstracts International. 36 : 690-A ; July, 1975.

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องสิ่งแวดล้อมคดีให้โทษ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา สุขศึกษา

เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจงวิธีตอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบแต่ละข้อ คำถามมี 4 ตัวเลือกให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษร นำหน้าคำที่ถูกต้องที่สุด

1. รัฐบาลมีบทบาทในการลดปัญหาสิ่งเสพติดของประชาชนอย่างไร

ก. ปราบปรามและจับกุมแหล่งผลิต	ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งผลิต
ค. บอกให้ผลิตน้อยลง	ง. บอกวิธีการลดการผลิต
2. สิ่งเสพติดชนิดใดที่มีอันตรายและก่อให้เกิดปัญหาร้ายแรงที่สุด

ก. ฝิ่น	ข. มอร์ฟิน
ค. เฮโรอีน	ง. ทินเนอร์
3. ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้องที่สุดของสิ่งเสพติด

ก. เมื่อไม่สบายใจ ช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เสพได้	ข. เมื่อเสพแล้วผู้เสพเข้าสังคมได้อย่างมีความสุข
ค. เมื่อเสพเป็นเวลานานก่อให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพผู้เสพ	ง. เป็นสารเคมีที่เสพเข้าร่างกายโดยวิธีสูบหรือนิดเท่านั้นจึงจะเกิดโทษ
4. การแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดมีวิธีแบ่งตามข้อใด

ก. แบ่งตามฤทธิ์ที่มีต่อระบบประสาท	ข. แบ่งตามสถานที่ค้นพบและผู้ค้นพบ
ค. แบ่งตามขนาดและสภาพของสิ่งเสพติด	ง. แบ่งตามลักษณะรูปร่างและวิธีนำมาเสพ
5. สิ่งเสพติดที่อยู่ในกลุ่มของฝิ่น ออกฤทธิ์ต่อร่างกายอย่างไร

ก. กดประสาท	ข. ระงับประสาท
ค. กระตุ้นประสาท	ง. หลอนประสาท

6. สิ่งเสพติดต่อไปนี้ชนิดใดที่สกัดมาจากฝิ่น

ก. เฮโรอีน

ข. กัญชา

ค. ทินเนอร์

ง. ยานอนหลับ

7. สิ่งเสพติดต่อไปนี้ชนิดใดอยู่ในประเภทกดประสาท

ก. ยาแก้ปวด

ข. ยาบำรุงประสาท

ค. ยานอนหลับ

ง. ยาม้า

8. สิ่งเสพติดที่ทำให้ผู้เสพมีอาการประสาทหลอน ความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ผิดมีการพยายามฆ่าตัวตาย และพยายามฆ่าผู้อื่น คือสิ่งเสพติดอะไร

ก. ฝิ่น

ข. เซกโคนาล

ค. แอมเฟตามีน

ง. แอลเอสดี

9. สิ่งเสพติดที่ทำให้ผู้เสพยาอาการคล้ายเมาสุรา มีฤทธิ์กดประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองมึนชา ซึม บางครั้งหงุดหงิด ก้าวร้าว ขาดความรับผิดชอบ ง่วงนอน คือสิ่งเสพติดอะไร

ก. กระท่อม

ข. เซกโคนาล

ค. แอมเฟตามีน

ง. แอลเอสดี

10. สิ่งเสพติดที่ทำให้ผู้เสพยาที่มีริมฝีปากคล้ำ มักมีอาการไอ นิ้วมือนิ้วรอยเหลืองๆ คือสิ่งเสพติดอะไร

ก. บุหรี่

ข. กระท่อม

ค. เซกโคนาล

ง. แอมเฟตามีน

11. สารพิษ “นิโคติน” อยู่ในสิ่งเสพติดประเภทใด

ก. บุหรี่

ข. เหล้า

ค. กัญชา

ง. ใบกระท่อม

12. บุคคลที่ต้องทำงานหนักและใช้กำลังมากมักพบว่า ติดสิ่งเสพติดประเภทใด

ก. กัญชา

ข. เฮโรอีน

ค. มอร์ฟีน

ง. แอมเฟตามีน

20. ข้อใดเป็นอันตรายของสิ่งเสพติดที่มีต่อสังคม

- ก. เสียบุคลิกภาพ
- ข. ไม่สนใจต่อกาเล่าเรียน
- ค. ต้องสั่งซื้อสิ่งเสพติดมาจากต่างประเทศ
- ง. ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล

21. กฎหมายได้กำหนดโทษของผู้เสพกัญชาคือข้อใด

- ก. 1 ปี
- ข. 1 ปีและปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- ค. จำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท
- ง. จำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

22. กฎหมายได้กำหนดโทษของผู้สูดดม เสพ สารระเหยคือข้อใด

- ก. จำคุก 1-5 ปี
- ข. จำคุกไม่เกิน 2 ปี
- ค. จำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี
- ง. จำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับ 5,000 – 100,000 บาท

23. กฎหมายได้กำหนดโทษของการเสพยาบ้า ยาไอคือข้อใด

- ก. จำคุก 5 ปี
- ข. จำคุก 5 ปีและปรับ 3,000 บาท
- ค. จำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี
- ง. จำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับ 5,000 – 100,000 บาท

24. เพราะเหตุใดผู้ติดเฮโรอีนจึงมักใส่เสื้อแขนยาว

- ก. ชอบทำตัวเป็นคนลึกลับ
- ข. ทำตัวเป็นสุภาพบุรุษปกปิดความผิด
- ค. ปกปิดรอยเข็มฉีดยา
- ง. ช่วยให้ร่างกายอบอุ่นและกันแดด

25. เพราะเหตุใดผู้ติดสิ่งเสพติดจึงไม่ยอมอาบน้ำ

- ก. กลัวเป็นไข้
- ข. ไม่มีเวลาอาบน้ำ
- ค. ขาดความสนใจตัวเอง
- ง. ถ้าอาบน้ำแล้วจะเป็นตะคริว

26. ข้อใดเป็นลักษณะของคนติดฝิ่นเมื่อเวลาใกล้เสพ

- ก. กลัวเป็นไข้
- ข. ไม่มีเวลาอาบน้ำ
- ค. ปกปิดเข็มฉีดยา
- ง. ถ้าอาบน้ำแล้วจะเป็นตะคริว

27. ข้อใดคือลักษณะของคนติดบุหรี่ที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ก. สวมแว่นตาดำ

ข. ริมฝีปากเป็นสีคล้ำดำ

ค. ชอบใส่เสื้อผ้าสีสะดุดตา

ง. นำนมหร่ายมาเคี้ยว

28. พ่อแม่ควรเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างไรจึงจะเหมาะสม

ก. ให้สิ่งของลูกทุกครั้งที่ต้องการ

ข. บังคับให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

ค. ให้ความรักความอบอุ่นและความเข้าใจ

ง. ให้อิสระแก่ลูกอย่างเต็มที่

29. ข้อใดไม่ส่งเสริม ในการป้องกันปัญหาสิ่งเสพติด

ก. ให้มีการเล่นกีฬาเพื่อใช้เวลาว่าง

ข. ขอความร่วมมือจากทางราชการขอ

ให้เป็นประโยชน์

โปสเตอร์ เอกสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติดเพื่อเผยแพร่

ง. แจกแหล่งผู้ค้าสิ่งเสพติด

ง. นำผู้ติดสิ่งเสพติดไปรักษา

ให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปราม

30. สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยรุ่นติดสิ่งเสพติดกันมากคืออะไร

ก. ถูกบังคับ

ข. อยากทดลอง

ค. การเอาอย่างคนอื่น

ง. ความรู้เท่าไม่ถึงการ

31. ข้อใดเป็นการหลีกเลี่ยงและการป้องกันการติดสุราได้ดีที่สุด

ก. ไม่ทดลองหรือเชื่อการเชิญชวนให้ดื่มสุรา

ข. หลีกเลี่ยงการใช้ยาที่มีส่วนผสมของสุรา

ค. ดื่มเฉพาะในกลุ่มเพื่อนฝูงเท่านั้น

ง. ดื่มเฉพาะโอกาสสำคัญ เช่น วันปีใหม่

32. วิธีป้องกันตัวเองให้พ้นจากการติดกัญชา

ก. ไม่คบค้าสมาคมกับผู้ที่สูบบุหรี่

ข. ไม่คบค้าสมาคมกับผู้ที่สูบกัญชา

ค. ก่อนสูบบุหรี่ที่เพื่อนให้มา

ง. ไม่สูบบุหรี่หรือเลิกสูบบุหรี่ เพราะอาจนำไปสู่การทดลองสูบกัญชาได้

ควรดูก่อนว่ามีกัญชาอัดใส่หรือไม่

33. เมื่อมีปัญหาคับข้องใจควรปฏิบัติอย่างไร

ก. ไม่ทำอะไรปล่อยไว้เฉยๆ

ข. หนีปัญหา

ค. ทำใจให้เป็นปกติ หาทางแก้ไข

ง. ปัญหาต่างๆ ควรแก้ไข

ปัญหายากปล่อยทิ้งไป

34. นักเรียนควรปฏิบัติตัวอย่างใดเมื่อพบแหล่งค้ายาเสพติด

ก. บอกเพื่อนที่สนิทกัน	ข. บอกครูหรือผู้ปกครอง
ค. ไปดูสถานที่นั้นเอง	ง. พาเพื่อนไปดู

35. นักเรียนควรปฏิบัติตัวอย่างใดเพื่อป้องกันไม่ให้ติดสิ่งเสพติด

ก. ควรใกล้ชิดกับผู้เสพเพื่อให้รู้วิธีแก้ปัญหา	ข. ทดลองเสพเพื่อให้รู้แล้วจึงเลิก
ค. ไม่หลงเชื่อคำโฆษณาหรือชักชวน	ง. ทดลองตามคำชวนแต่ไม่คลุกคลีกับผู้เสพ

36. โรงเรียนสามารถป้องกันไม่ให้นักเรียนเสพยาสิ่งเสพติดได้อย่างไร

ก. สอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด	ข. จัดนักเรียนให้เข้ากิจกรรมพิเศษ
ค. เข้มงวดเรื่องการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น	ง. กำหนดมาตรการลงโทษอย่างเด็ดขาด

37. เมื่อนักเรียนรู้สึกถูกล่อลวงให้เสพยาสิ่งเสพติดควรปฏิบัติตัวอย่างใด

ก. ปรึกษากับเพื่อนสนิท	ข. ซื่อสัตย์รับประทาน
ค. บำเพ็ญศีลปฏิบัติธรรม	ง. รับประทานแพทย์ทันที

38. ข้อใดคือวิธีการป้องกันการป้องกันการติดสิ่งเสพติดที่ถูกต้อง

ก. พยายามห่างไกลยาเสพติด	ข. ทดลองเสพเพื่อให้รู้และเลิกเด็ดขาด
ค. ศึกษาหาความรู้และหาทางป้องกัน	ง. เป็นปัญหาของชาติเราไม่ต้องสนใจ

39. เมื่อพบเพื่อนติดสิ่งเสพติดนักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใด

ก. แจ้งตำรวจ	ข. บอกถึงโทษของสิ่งเสพติด
ค. แนะนำให้ซื่อสัตย์มากินเอง	ง. แนะนำให้ไปทำการรักษาโดยเร็ว

40. พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะมีส่วนช่วยเหลือและป้องกันสิ่งเสพติดได้อย่างไร

ก. ให้อ่านหนังสือธรรมะเล่มที่	ข. บังคับให้อยู่ในระเบียบตลอดเวลา
ค. เข้มงวดเรื่องอาหารการกินให้มาก	ง. ให้ความรักความอบอุ่นและเป็นที่ปรึกษาแก่บุตรหลาน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ
ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ก	21. ข
2. ก	22. ง
3. ค	23. ง
4. ก	24. ค
5. ก	25. ค
6. ก	26. ข
7. ง	27. ข
8. ข	28. ค
9. ข	29. ก
10. ข	30. ค
11. ก	31. ก
12. ง	32. ง
13. ข	33. ค
14. ข	34. ข
15. ข	35. ค
16. ง	36. ก
17. ง	37. ง
18. ง	38. ค
19. ง	39. ง
20. ค	40. ง

ภาคผนวก ข

คุณภาพของแบบทดสอบ

ตาราง ความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ

ข้อที่	P	r	ข้อที่	p	r
1	.79	.43	21	.50	.29
2	.79	.43	22	.61	.21
3	.79	.29	23	.75	.36
4	.71	.29	24	.79	.43
5	.39	.21	25	.32	.21
6	.32	.21	26	.25	.21
7	.36	.29	27	.75	.50
8	.43	.29	28	.75	.50
9	.46	.21	29	.29	.43
10	.79	.43	30	.71	.57
11	.71	.29	31	.57	.43
12	.54	.50	32	.61	.21
13	.36	.29	33	.79	.43
14	.71	.57	34	.75	.50
15	.79	.43	35	.61	.50
16	.54	.50	36	.68	.36
17	.64	.57	37	.75	.36
18	.61	.50	38	.39	.36
19	.61	.36	39	.64	.43
20	.57	.71	40	.68	.64

p ระหว่าง .25 - .79

r ระหว่าง .21 - .71

ภาคผนวก ก

คู่มือชุดการสอนประกอบการเรียนการสอน
“สิ่งเสพติดให้โทษ”

คู่มือชุดการสอนประกอบการเรียนการสอน

วิชาสุขศึกษา

เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และ
สิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

จำนวน 2 คาบ

คำนำ

ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปและสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย ชุดการสอนชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ โดยนักเรียนสามารถบอกความหมาย ประเภทของสิ่งเสพติด และ อาการของผู้ติดสิ่งเสพติดได้อย่างถูกต้อง

สารบัญ

ส่วนประกอบของชุดการสอน - หน่วยที่ 1	1
คำชี้แจงสำหรับผู้สอน	2
สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า	2
บทบาทของนักเรียน	3
การจัดชั้นเรียน	3
แผนการสอน	4
บันทึกการสอน	7
บัตรคำสั่ง	9
แบบฝึกหัด	10
กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	12
บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	13

ส่วนประกอบของชุดการสอน - หน่วยที่ 1

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับครู

1. คู่มือครู	1 ชุด
2. เนื้อหาสำหรับครู	1 ชุด
3. วิทัศน์	1 ม้วน
4. แผนภูมิ	1 แผ่น
5. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	1 แผ่น

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับนักเรียน

1. เอกสารความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	50 ชุด
2. บัตรคำสั่ง	5 แผ่น
3. แบบฝึกหัด	50 ชุด
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	50 แผ่น
5. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	5 แผ่น

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

1. ศึกษาคู่มือชุดการสอนประกอบการบรรยาย แผนการสอน บันทึกการสอนและเนื้อหาที่จะต้องสอนอย่างละเอียดทุกครั้ง ก่อนทำการสอนโดยใช้ชุดการสอน
2. ตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอนให้ครบถ้วนทุกครั้งก่อนนำไปใช้สอน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน หรือแบ่งตามความเหมาะสม แล้วชี้แจงให้ทราบรหัสของนักเรียน ให้ชัดเจนก่อนทำกิจกรรม
4. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิด และไม่อธิบายแทรกซ้อน
5. ควรสำรวจการทำงานของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดปัญหาในการเรียนจะได้ให้ความช่วยเหลือทันที รวมทั้งอธิบายข้อสงสัยในการเรียนเป็นรายบุคคลด้วย
6. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมของนักเรียนทุกกลุ่ม โดยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มมาสรุปบทเรียน ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่แต่ละกลุ่มเลือก หรือตามที่ครูกำหนดให้
7. หลักการเรียนรู้และสรุปบทเรียน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

สถานที่สอน

ในห้องเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า

จัดสถานที่เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ให้พร้อมก่อนเวลาสอน

บทบาทของนักเรียน

ผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของตนเองด้วย

1. อ่านบัตรคำสั่งและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
2. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันประกอบกิจกรรมกลุ่ม
3. พยายามทำแบบฝึกหัด ตอบคำถาม อภิปรายกับเพื่อนๆ ภายในกลุ่มเดียวกัน เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนอย่างเต็มความสามารถ
4. เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วสามารถตรวจคำตอบได้ทันทีจากบัตรคำตอบที่ได้จัดเตรียมไว้เพื่อตรวจผลการเรียนของตนเอง
5. เมื่อเรียนเสร็จแล้ว ควรจัดเก็บวัสดุที่ทำกิจกรรมเข้าที่เดิมให้เรียบร้อย
6. ในการประกอบกิจกรรมทุกครั้งนักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ไม่ดูเพื่อน หรือ ดูบัตรเฉลย

การจัดชั้นเรียน

จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 - 5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน หรือแบ่งตามความเหมาะสม

แผนการสอนสิ่งเสพติดให้โทษ

หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่
ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลาสอน 2 คาบ

หัวเรื่อง

1. สิ่งเสพติดในเมืองไทย
2. ความหมายเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ
3. ประเภทของสิ่งเสพติด
4. ลักษณะของสิ่งเสพติด และอาการของผู้ติดสิ่งเสพติด

มโนทัศน์ ปัจจุบันประเทศไทยมีการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดหลายชนิด
ทั้งที่เป็นสิ่งเสพติดจากธรรมชาติ และจากการสังเคราะห์ สิ่งเสพติดยังแบ่งเป็น
หลายประเภทตามอาการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท ตั้งแต่กดประสาท กระตุ้น
ประสาท หลอนประสาทหรือออกฤทธิ์หลายอย่าง ทั้งนี้ สิ่งเสพติดที่แพร่ระบาด
ในประเทศไทยมีหลายชนิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกปัญหาที่เกิดจากสิ่งเสพติดให้โทษได้
2. นักเรียนบอกความหมายของสิ่งเสพติดให้โทษได้
3. นักเรียนแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดให้โทษได้
4. นักเรียนบอกลักษณะของสิ่งเสพติด และอาการของผู้ติดสิ่ง
เสพติดได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูบอกกับนักเรียนว่าจะเรียนเรื่องความรู้ทั่วไปของสิ่งเสพย์ติด พร้อมทั้งเขียนหัวเรื่องบนกระดาน
2. ครูซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคล จากประสบการณ์เรื่องสิ่งเสพย์ติดทั่วไป เช่น
 - 2.1 นักเรียนเคยได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องของสิ่งเสพย์ติดอะไรบ้าง
 - 2.2 ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีสิ่งเสพย์ติดชนิดใดแพร่ระบาดบ้าง
 - 2.3 สิ่งเสพย์ติดที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
3. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสาร เรื่องความหมาย ประเภทของสิ่งเสพย์ติดให้โทษ
4. ครูนำแผนภูมิสรุปความหมาย และประเภทของสิ่งเสพย์ติดให้โทษให้นักเรียนดู พร้อมทั้งอธิบาย
5. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพย์ติด หลังจากชมเสร็จแล้ว ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน เพื่ออภิปรายและรายงานเกี่ยวกับความหมายสิ่งเสพย์ติด ประเภทของสิ่งเสพย์ติด ลักษณะของสิ่งเสพย์ติดและอาการของผู้ติดสิ่งเสพย์ติด
7. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ บัตรเฉลยแบบฝึกหัด กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด
8. ครูให้นักเรียนทุกกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาสรุปกลุ่มละ 1 หัวข้อจากบทเรียนที่แล้ว

สื่อการสอน

1. วิดีทัศน์ เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
2. เอกสารเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
3. บัตรคำสั่ง
4. แผนภูมิ สรุปความหมายและประเภทของสิ่งเสพติด
5. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด

การประเมิน

1. สังเกตจากการตอบคำถาม การซักถาม
2. การปฏิบัติกิจกรรม
3. แบบฝึกหัด

บันทึกการสอน

หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียน	การประเมินผล	หมายเหตุ
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติด	<u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูถามนักเรียนเป็นรายบุคคลจากประสบการณ์เรื่องสิ่งเสพติดว่านักเรียนเคยได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องสิ่งเสพติดอะไรบ้าง ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ มีสิ่งเสพติดชนิดใดแพร่ระบาดบ้าง และสิ่งเสพติดที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง <u>ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้</u> <u>ขั้นที่ 1</u> ครูแจกเอกสาร เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย <u>ขั้นที่ 2</u> ครูอธิบายความหมายและประเภทของสิ่งเสพติดให้นักเรียนทราบ <u>ขั้นที่ 3</u> ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด หลังจากชมแล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	- เอกสารความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด - แผนภูมิสรุป - วิดีทัศน์	- สังเกตจากการตอบคำถาม	

บันทึกการสอน

หน่วยที่1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดที่ระบอบอยู่ในประเทศไทย จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล	หมายเหตุ
	ชั้นที่4 ครูแบ่งนักเรียนแบ่งออกเป็น4-5กลุ่มกลุ่มละไม่เกิน10คน เพื่ออภิปรายและรายงานเกี่ยวกับความหมายสิ่งเสพติด ประเภทของสิ่งเสพติด ปัญหาที่เกิดจากสิ่งเสพติด ลักษณะของสิ่งเสพติด และอาการของผู้ติดสิ่งเสพติด ชั้นที่5 ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ กลุ่มละ1ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด		-ปฏิบัติกิจกรรม	
	ชั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนที่เรียนทั้งหมด	-บัตรคำสั่ง -แบบฝึกหัด, กระดาษคำตอบ -บัตรเฉลย แบบฝึกหัด	-ทำแบบฝึกหัด -ประเมินผล หลังการเรียน ทำแบบฝึกหัด10ข้อ	

บัตรคำสั่ง

1. เมื่อนักเรียนได้รับแบบฝึกหัดแล้วให้นักเรียนทำเสร็จภายใน 10 นาที
2. หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยและให้คะแนน
3. การให้คะแนน ข้อใด ถูก ให้ 1 คะแนน
ข้อใดผิด ให้ 0 คะแนน
(อย่าแก้คำตอบ เพื่อเพิ่มคะแนนให้กับตนเอง)
4. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดคำเฉลยดูก่อนที่ทุกคนจะทำแบบฝึกหัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แบบฝึกหัด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เวลา 10 นาที

คำตั้ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

1. สาเหตุใดที่เป็นตัวนำปัญหาการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติดในประเทศไทย

- ก. เกิดจากการว่างงานของประชาชน
- ข. การขาดระเบียบวินัย
- ค. จำนวนประชากรมีมาก
- ง. ความยากจนและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

2. ปัญหาสิ่งเสพติดมีผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างไร

- ก. เสียเปรียบดุลการค้า
- ข. ประชาชนขาดความสามัคคี
- ค. ประชาชนมีสุขภาพอ่อนแอไม่แข็งแรง
- ง. ต้องเสียเงินตราให้กับต่างประเทศ

3. ความหมายของ “สิ่งเสพติด” คือข้อใด

- ก. สารหรือยาที่ร่างกายต้องการปริมาณมากในการเสพ
- ข. สารหรือยาที่เสพเข้าไปมีอาการตื่นเต้นอยู่ตลอดเวลา
- ค. สารหรือยาเมื่อเสพเป็นเวลานานก่อให้เกิดผลร้ายกับร่างกายและจิตใจ
- ง. สารหรือยาเมื่อเสพเข้าร่างกายโดยการสูดดมเท่านั้นจึงทำให้เกิดโทษ

4. สิ่งเสพติดชนิดใดได้จากธรรมชาติ

- ก. ฝิ่น
- ข. เฮโรอีน
- ค. มอร์ฟีน
- ง. แอมเฟตามีน

5. ข้อใดกล่าวถูกต้องในการแบ่งประเภทของสิ่งเสพติด

- ก. ประเภทสิ่งเสพติดแบ่งตามสถานที่ค้นพบ
- ข. ประเภทสิ่งเสพติดแบ่งตามสภาพและขนาด
- ค. ประเภทของสิ่งเสพติดแบ่งตามรูปร่างและวิธีการนำมาเสพ
- ง. ประเภทของสิ่งเสพติดแบ่งตามฤทธิ์ที่มีต่อระบบประสาท

6. สิ่งเสพติดชนิดใดที่ออกฤทธิ์หลอนประสาท
 - ก. กัญชา
 - ข. มอร์ฟีน
 - ค. เฮโรอีน
 - ง. แอส.ดี.
7. ผื่นเป็นสารที่สกัดได้มาจากส่วนใดของต้นฝิ่น
 - ก. ใบ
 - ข. ผล
 - ค. ดอก
 - ง. ลำต้น
8. ผู้ติดฝิ่นจะมีอาการอย่างไรเมื่อใกล้เวลาเสพ
 - ก. ยิ้ม อารมณ์ดี
 - ข. ซึม เหม่อลอย
 - ค. ทำท่าแข็งขัง นึกกลัว
 - ง. หงุดหงิด ภู่นเฉียว
9. ผู้เสพยาฝิ่นเข้าไปแล้วจะมีอาการอย่างไร
 - ก. ช่างพูด ยิ้มแย้ม
 - ข. เกลี้ย ซึม ง่วงนอน
 - ค. ซึม น้ำมูกน้ำตาไหล
 - ง. เพ้อคลั่ง ทุรนทุราย
10. ผู้เสพยาสิ่งเสพติดชนิดใดที่มีอาการทางประสาทอย่างหนัก อยากฆ่าตัวตาย
 - ก. เฮโรอีน มอร์ฟีน
 - ข. เหล้าแหม่ง เซกโคโนล
 - ค. กัญชา ใบกระท่อม
 - ง. แอล.เอส.ดี เอส.พี.พี.

กระดาษคำตอบ

ชื่อ

ชั้น

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

บัตรเฉลยแบบฝึกหัด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และ
สิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย

1. ง
2. ค
3. ค
4. ก
5. ง
6. ง
7. ค
8. ก
9. ข
10. ก

คู่มือชุดการสอนประกอบการเรียนการสอน

วิชาสุขศึกษา

เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่ 2

สิ่งเสพติดกับเยาวชน และ

โทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

จำนวน 2 คาบ

คำนำ

ชุดการสอนประกอบการบรรยายเรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยที่ 2 สิ่งเสพติดกับเยาวชนและ โทษพินัยของสิ่งเสพติด ชุดการสอนนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ กับสาเหตุของการติด สิ่งเสพติด รวมถึงโทษอันตรายต่าง ๆ ของสิ่งเสพติดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถเป็นแนวทางการป้องกันให้พ้นอันตรายจากสิ่งเสพติดได้

สารบัญ

ส่วนประกอบของชุดการสอน -หน่วยที่2	1
คำชี้แจงสำหรับผู้สอน	2
สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า	3
บทบาทของนักเรียน	3
การจัดชั้นเรียน	3
แผนการสอน	4
บันทึกการสอน	6
บัตรคำสั่ง	8
แบบฝึกหัด	9
กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	11
บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	12

ส่วนประกอบของชุดการสอน -หน่วยที่ 2

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับครู

1. คู่มือครู	1 ชุด
2. เนื้อหาสำหรับครู	1 ชุด
3. วัสดุทัศน	1 ม้วน
4. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	1 แผ่น

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับนักเรียน

1. เอกสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยสิ่งเสพติด	50 ชุด
2. บัตรคำสั่ง	5 แผ่น
3. แบบฝึกหัด	50 ชุด
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	50 ชุด
5. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	5 แผ่น

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

1. ศึกษาคู่มือชุดการสอนประกอบการบรรยาย แผนการสอน บันทึกการสอนและเนื้อหาที่จะต้องสอนอย่างละเอียดทุกครั้ง ก่อนทำการสอนโดยใช้ชุดการสอน
2. ตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอนให้ครบถ้วนทุกครั้งก่อนนำไปใช้สอน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน หรือแบ่งตามความเหมาะสม แล้วชี้แจงให้ทราบรหัสของนักเรียน ให้ชัดเจนก่อนทำกิจกรรม
4. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิด และไม่อธิบายแทรกซ้อน
5. ควรสำรวจการทำงานของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดปัญหาในการเรียนจะได้ให้ความช่วยเหลือทันที รวมทั้งอธิบายข้อสงสัยในการเรียนเป็นรายบุคคลด้วย
6. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมของนักเรียนทุกกลุ่ม โดยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มมาสรุปบทเรียน ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่แต่ละกลุ่มเลือก หรือตามที่ครูกำหนดให้
7. หลักการเรียนรู้และสรุปบทเรียน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

สถานที่สอน

ในห้องเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า

จัดสถานที่เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ให้พร้อมก่อนเวลาสอน

บทบาทของนักเรียน

ผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของตนเองดังนี้

1. อ่านบัตรคำสั่ง และการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
2. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันประกอบกิจกรรมกลุ่ม
3. พยายามทำแบบฝึกหัด ตอบคำถาม อภิปรายกับเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มเดียวกัน เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนอย่างเต็มความสามารถ
4. เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว สามารถตอบคำถามได้ทันที จากบัตรคำตอบที่ได้จัดเตรียมไว้ เพื่อตรวจผลการเรียนของตนเอง
5. เมื่อเรียนเสร็จแล้ว ควรจัดเก็บวัสดุที่ทำกิจกรรมเข้าที่เดิมให้เรียบร้อย
6. ในการประกอบกิจกรรมทุกครั้ง นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ไม่ดูเพื่อน หรือดูบัตรเฉลย

การจัดชั้นเรียน

จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน หรือแบ่งตามความเหมาะสม

แผนการสอนสิ่งเสพติดให้โทษ

หน่วยที่ 2

สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลาสอน 2 คาบ

หัวเรื่อง

1. สาเหตุที่เยาวชนติดสิ่งเสพติด
2. โทษและอันตรายของสิ่งเสพติด
3. โทษของความผิดเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

มโนทัศน์ สาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดสิ่งเสพติดมีได้หลายประการ และเมื่อติดสิ่งเสพติดเข้าไปแล้ว จะก่อให้เกิดโทษอันตรายต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพเองแล้วยังก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อครอบครัว ระบบสังคม และประเทศชาติได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดสิ่งเสพติดให้โทษ
2. นักเรียนสามารถบอกโทษและอันตรายของการติดสิ่งเสพติดให้โทษได้
3. นักเรียนสามารถบอกโทษของความผิดเกี่ยวกับสิ่งเสพติดได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสพยาเสพติดได้แก่อะไรบ้าง และมีโทษอันตรายอย่างไร รวมถึงโทษทางกฎหมายที่นักเรียนพอจะทราบ โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง ชีวิตวัยรุ่นมาให้นักเรียนชม พร้อมทั้งตอบข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียน
3. ครูแจกเอกสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของสิ่งเสพยาเสพติดให้ทุกคน แล้วให้นักเรียนอ่าน จากนั้นครูตอบข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียน
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน แล้วให้อภิปรายตามหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 4.1 สาเหตุที่ทำให้เยาวชนคิดสิ่งเสพยาเสพติดมีอะไรบ้าง
 - 4.2 โทษอันตรายของสิ่งเสพยาเสพติดทางร่างกายและจิตใจ
 - 4.3 โทษอันตรายของสิ่งเสพยาเสพติดทางเศรษฐกิจและสังคม
 - 4.4 โทษอันตรายของสิ่งเสพยาเสพติดทางอาชญากรรม
 - 4.5 โทษของสิ่งเสพยาเสพติดตามกฎหมาย
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปผลการอภิปราย
6. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัด กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

สื่อการสอน

1. วิดีทัศน์ เรื่อง ชีวิตวัยรุ่น
2. เอกสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด
3. บัตรคำสั่ง
4. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด

การประเมิน

1. สังเกตจากการตอบคำถาม การซักถาม
2. การปฏิบัติกิจกรรม
3. แบบฝึกหัด

บันทึกการสอน

หน่วยที่2 สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล	หมายเหตุ
สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัย ของสิ่งเสพติด	<u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูถามนักเรียนว่าสาเหตุที่ทำให้ติดสิ่งเสพติดได้แก่อะไรบ้าง และมีโทษอันตรายอย่างไร รวมทั้งโทษทางกฎหมายที่นักเรียนพอจะทราบ ให้นักเรียนช่วยกันตอบ <u>ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน</u> <u>ขั้นที่1</u> ครูนำวีดิทัศน์ เรื่องชีวิตวัยรุ่นให้นักเรียนชมพร้อมกับการตอบข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียน <u>ขั้นที่2</u> ครูแจกเอกสารเกี่ยวกับโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด ให้นักเรียนทุกคนแล้วให้นักเรียนอ่านจากนั้นครูตอบข้อสงสัย หรือข้อซักถามของนักเรียน <u>ขั้นที่3</u> ให้นักเรียนแบ่งออกเป็น4-5กลุ่มกลุ่มละไม่เกิน10คนแล้วอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้	-เอกสารเกี่ยวกับพิษภัยของสิ่งเสพติด	สังเกตจากการตอบ -ปฏิบัติกิจกรรม	

บันทึกการสอน

หน่วยที่ 2 สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล	หมายเหตุ
	-สาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดสิ่งเสพติดมีอะไรบ้าง -โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางร่างกายและจิตใจ -โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางเศรษฐกิจและสังคม -โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางอาชญากรรม -โทษอันตรายของสิ่งเสพติดทางกฎหมาย โดยส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปอภิปราย ขั้นที่ 4 ครูใช้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่ง แบบฝึกหัดกลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนที่เรียนทั้งหมด			
		-บัตรคำสั่ง -แบบฝึกหัด, - กระดาษคำตอบ -บัตรเฉลย - แบบฝึกหัด	- ทำแบบฝึกหัด - ประเมินผลหลังการเรียนรู้ - ทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ	

บัตรคำสั่ง

1. เมื่อนักเรียนได้รับแบบฝึกหัดแล้วให้นักเรียนทำเสร็จภายใน 10 นาที
2. หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยและให้คะแนน
3. การให้คะแนน ข้อใด ถูก ให้ 1 คะแนน
ข้อใดผิด ให้ 0 คะแนน
(อย่าแก้คำตอบ เพื่อเพิ่มคะแนนให้กับตนเอง)
4. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดคำเฉลยดูก่อนที่ทุกคนจะทำแบบฝึกหัดเสร็จเรียบร้อย

แบบฝึกหัด

สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำตั้ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

- 1.วัยรุ่นส่วนใหญ่ก็ติดสิ่งเสพติดมีสาเหตุเกิดจากอะไร
 - ก. ขาดความมั่นใจตัวเอง
 - ข. ถูกเพื่อนส่งเสริมยุยง
 - ค. ความซึ่กคะนอง อหังการ
 - ง. มีปัญหาทางครอบครัว
2. ข้อใดเป็นสาเหตุเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เยาวชนติดสิ่งเสพติด
 - ก. ปัญหาทางการเงินภายในครอบครัว
 - ข. บ้านอยู่ในแหล่งแวดล้อมชั่วชานาญ
 - ค. การทะเลาะวิวาทกันในกลุ่มเพื่อน
 - ง. การขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว
3. สาเหตุใดจากครอบครัว ที่ทำให้วัยรุ่นติดสิ่งเสพติดมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่แยกกันอยู่
 - ข. พ่อแม่มีการศึกษาน้อย
 - ค. พ่อแม่ตามใจลูกมากเกินไป
 - ง. พ่อแม่ไม่เอาใจใส่การเรียนของลูก
4. บุคคลอาชีพใดที่ติดสิ่งเสพติดมาก
 - ก. พ่อค้า
 - ข. ข้าราชการ
 - ค. นักการพนัน
 - ง. กรรมกรแบกหาม
5. สิ่งเสพติดมีผลร้ายและให้โทษต่อร่างกายอย่างไร
 - ก. โกรธ โมโหง่าย
 - ข. ร่างกายเจ็บป่วย
 - ค. ร่างกายทรุดโทรม
 - ง. ร่างกายอ่อนเพลีย

6. โทษของสิ่งเสพติดที่มีผลต่อเศรษฐกิจคือข้อใด
 - ก. ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย
 - ข. เป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป
 - ค. ทำลายความสุขของครอบครัว
 - ง. สิ้นเปลืองเงินทองโดยเปล่าประโยชน์
7. ข้อใดคือผลเสียจากสิ่งเสพติด ที่มีผลต่อจิตใจของผู้เสพ
 - ก. โกรธง่าย
 - ข. ก้าวร้าว โมโหง่าย
 - ค. ไม่อยากคบค้ากับใคร
 - ง. จิตใจไม่ปกติ หงุดหงิด
8. บุคคลใดที่กฎหมายระบุโทษเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
 - ก. ชอบเล่นการพนัน
 - ข. ชอบเที่ยวในเวลากลางคืน
 - ค. ชอบทำลายสิ่งของ
 - ง. ชอบสูดดมสารระเหย
9. กฎหมายได้กำหนดโทษจำคุกของผู้ครอบครองกัญชา คือข้อใด
 - ก. 1 ปี
 - ข. 3 ปี
 - ค. 5 ปี
 - ง. 10 ปี
10. กฎหมายได้กำหนดโทษผู้ชักนำ บุขย ส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพยาบ้า คือข้อใด
 - ก. จำคุก 1 ปี - 5 ปี
 - ข. จำคุก 2 ปี และปรับ 10,000 บาท
 - ค. จำคุก 1 ปี - 5 ปี และปรับ 10,000 - 50,000 บาท
 - ง. จำคุก 10 ปี และปรับ 10,000 - 50,000 บาท

กระดาษคำตอบ

ชื่อ

ชั้น

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

บัตรเฉลยแบบฝึกหัด

สิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพินัยของสิ่งเสพติด

1. ก
2. ข
3. ก
4. ง
5. ก
6. ง
7. ง
8. ง
9. ก
10. ค

คู่มือชุดการสอนประกอบการเรียนการสอน

วิชาสุขศึกษา

เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยที่ 3

ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และ

การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

จำนวน 2 คาบ

คำนำ

ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เรื่อง สิ่งเสพติดให้โทษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยที่ 3 ลักษณะของผู้ติดสิ่งเสพติดหลักเสี่ยงจากสิ่งเสพติดทุกชนิด ชุดการสอนชุดนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้รู้ลักษณะของคนติดสิ่งเสพติด การปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติด

สารบัญ

ส่วนประกอบของชุดการสอน-หน่วยที่3	1
คำชี้แจงสำหรับผู้สอน	2
สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า	2
บทบาทของนักเรียน	3
การจัดชั้นเรียน	3
แผนการสอน	4
บันทึกการสอน	7
บัตรคำตั้ง	9
แบบฝึกหัด	10
กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	12
บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	13

ส่วนประกอบของชุดการสอน-หน่วยที่3

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับครู

1.คู่มือครู	1 ชุด
2.เนื้อหาสำหรับครู	1 ชุด
3.วีดิทัศน์	1 ม้วน
4.แผนภูมิ	1 แผ่น
5.แผ่นโปสเตอร์	3 แผ่น
6.บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	1 แผ่น

-ส่วนประกอบของชุดการสอนสำหรับนักเรียน

1.เอกสารลักษณะผู้ตัดสินใจเสพย์คิด และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพย์คิดทุกชนิด	50 ชุด
2.บัตรคำสั่ง	5 แผ่น
3.แบบฝึกหัด	50 ชุด
4.กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด	50 แผ่น
5.บัตรเฉลยแบบฝึกหัด	5 แผ่น

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

1. ศึกษาคู่มือชุดการสอนประกอบการบรรยาย แผนการสอนบันทึกการสอนและเนื้อหาที่จะต้องสอนอย่างละเอียดทุกครั้งก่อนทำการสอนโดยใช้ชุดการสอน
2. ตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอนให้ครบถ้วนทุกครั้งก่อนนำไปใช้สอน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คนหรือแบ่งตามความเหมาะสม แล้วชี้แจงให้ทราบบทบาทของนักเรียนให้ชัดเจนก่อนทำกิจกรรม
4. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิดและไม่อธิบายแทรกซ้อน
5. ควรสำรวจดูการทำงานของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิดถ้าเกิดปัญหาในการเรียนจะได้ให้ความช่วยเหลือทันที รวมทั้งอธิบายข้อสงสัยในการเรียนเป็นรายบุคคลด้วย
6. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมของนักเรียนทุกกลุ่ม โดยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มมาสรุปบทเรียนในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่แต่ละกลุ่มเลือกหรือตามที่ครูกำหนดให้
7. หลังการเรียนและสรุปบทเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดสถานที่สอนในห้องเรียน

สถานที่สอน

ในห้องเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า

จัดสถานที่เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ให้พร้อมก่อนเวลาสอน

บทบาทของนักเรียน

ผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของตนเองดังนี้

1. อ่านบัตรคำสั่ง และการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
2. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันประกอบกิจกรรมกลุ่ม
3. พยายามทำแบบฝึกหัด ตอบคำถาม อภิปรายกับเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มเดียวกัน เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนอย่างเต็มความสามารถ
4. เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว สามารถตอบคำถามได้ทันที จากบัตรคำตอบที่ได้จัดเตรียมไว้ เพื่อตรวจผลการเรียนของตนเอง
5. เมื่อเรียนเสร็จแล้ว ควรจัดเก็บวัสดุที่ทำกิจกรรมเข้าที่เดิมให้เรียบร้อย
6. ในการประกอบกิจกรรมทุกครั้ง นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ไม่ดูเพื่อน หรือดูบัตรเฉลย

การจัดชั้นเรียน

จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 10 คน หรือแบ่งตามความเหมาะสม

แผนการสอนสิ่งเสพติดให้โทษ

หน่วยที่ 3

ลักษณะผู้คิดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดทุกชนิด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลาสอน 2 คาบ

หัวเรื่อง

1. ลักษณะของผู้คิดสิ่งเสพติด
2. การป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติดให้โทษ
3. บทบาทของตนเองที่จะปฏิบัติให้พ้นจากสิ่งเสพติด

มโนทัศน์ ผู้ที่คิดสิ่งเสพติด มักจะมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากคนปกติทั่วไป ซึ่งสามารถสังเกตได้จากร่างกายไม่แข็งแรงมีสุขภาพไม่ดี เจ็บป่วยง่าย ดังนั้นเยาวชนควรเรียนรู้บทบาทของตนเอง ในการป้องกันสิ่งเสพติด ซึ่งวิธีป้องกันสิ่งเสพติดที่ดีได้แก่ การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด ทั้งนี้ทุกฝ่าย ทุกสถาบัน ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน และรัฐบาลต้องมีบทบาทร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของคนคิดสิ่งเสพติดได้
2. นักเรียนสามารถบอกวิธีการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติดได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติดให้โทษได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูยกตัวอย่างลักษณะของคนที่คิดสิ่งเสพยาติกับคนที่ไม่คิดสิ่งเสพยาติว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ครูนำแผ่นภาพให้นักเรียนดูลักษณะของคนคิดสิ่งเสพยาติพร้อมทั้งอธิบาย
3. ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง เสียวหนึ่งของชีวิต มาให้นักเรียนชม พร้อมตอบข้อสงสัยของนักเรียนหลังชม วีดิทัศน์ไปแล้ว
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 ลักษณะที่แตกต่างเห็นได้ชัดจากคนคิดสิ่งเสพยาติมีอะไรบ้าง
 - 4.2 สถาบันอะไรที่มีบทบาทในการป้องกันสิ่งเสพยาติและมีบทบาทอย่างไร ในการป้องกันจากสิ่งเสพยาติ
 - 4.3 เมื่อนักเรียนเห็นคนคิดสิ่งเสพยาติควรทำอย่างไร
 - 4.4 วิธีการป้องกันให้พ้นอันตรายจากสิ่งเสพยาติ
 - 4.5 ในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกชุมชนจะมีส่วนในการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพยาตินี้ได้อย่างไร
5. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่งแบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ บัตรเฉลยแบบฝึกหัดกลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทุกคน หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด
6. ครูและนักเรียนสรุปลักษณะคนคิดสิ่งเสพยาติและการป้องกันการคิดสิ่งเสพยาติโดยมีภาพโปสเตอร์ประกอบ

สื่อการสอน

1. วิดีทัศน์ เรื่องเสี้ยวหนึ่งของชีวิต
2. เอกสารการสรุปเกี่ยวกับการป้องกันสิ่งเสพติดให้โทษ
3. บัตรคำสั่ง
4. แผ่นภาพลักษณะคนติดสิ่งเสพติด
5. บัตรเฉลยแบบฝึกหัด
6. แผ่นโปสเตอร์

การประเมิน

1. สังเกตจากการตอบคำถาม การซักถาม
2. การปฏิบัติกิจกรรม
3. แบบฝึกหัด

บันทึกการสอน

หน่วยที่ 3 ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดทุกชนิด จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล	หมายเหตุ
ลักษณะผู้ติด สิ่งเสพติด และการ หลีกเลี่ยงจาก สิ่งเสพติด ทุกชนิด	<u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> ครูยกตัวอย่างลักษณะของคนติดสิ่งเสพติดกับคนไม่ติดสิ่งเสพติดแตกต่างกันอย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ <u>ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน</u> <u>ขั้นที่ 1</u> ครูนำแผ่นภาพให้นักเรียนดูลักษณะของคนติดสิ่งเสพติด พร้อมอธิบายประกอบ <u>ขั้นที่ 2</u> ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง เลี้ยวหนึ่งของชีวิต มาให้นักเรียนชม เกี่ยวกับการป้องกันสิ่งเสพติด พร้อมตอบข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียน หลังชมวีดิทัศน์ ไปแล้ว ครูแจกเอกสารทุกคน แล้วให้นักเรียนอ่าน <u>ขั้นที่ 3</u> ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้ - ลักษณะที่แตกต่างเห็นได้ชัดเจนจากคนติดสิ่งเสพติดมีอะไรบ้าง - สถาบันอะไรที่มีบทบาทในการป้องกันสิ่งเสพติด และมีบทบาท	-แผ่นภาพ -วีดิทัศน์ -เอกสารการป้องกัน สิ่งเสพติดให้โทษ	สังเกตจากการ ตอบคำถาม ปฏิบัติกิจกรรม	

บันทึกการสอน

หน่วยที่ 3 ลักษณะผู้ตัดสินเสียงพยัญติด และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสียงยัดทุกชนิด จำนวน 2 คาบ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล	หมายเหตุ
	อย่างไร ที่ป้องกันจากสิ่งเสียงยัด - เมื่อนักเรียนเห็นคนตัดสินเสียงยัด ควรทำอะไร - วิธีการป้องกันให้พ้นอันตรายจากสิ่งเสียงยัด - ในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกชุมชน จะมีส่วนช่วยในการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสียงยัดนี้ได้อย่างไร ขั้นตอน 4 ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรับบัตรคำสั่งแบบฝึกหัด กระดาคำตอบ บัตรเฉลยแบบฝึกหัดกลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด หลังทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มตรวจคำตอบได้จากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด ขั้นสรุป - ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคนตัดสินเสียงยัด และการป้องกันการตัดสินเสียงยัด โดยมีภาพโปสเตอร์ประกอบ	- บัตรคำสั่ง - แบบฝึกหัด, กระดาคำตอบ - บัตรเฉลยแบบฝึกหัด - ภาพโปสเตอร์	- ประเมินผลหลังการเรียน ทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ	

บัตรคำสั่ง

1. เมื่อนักเรียนได้รับแบบฝึกหัดแล้วให้นักเรียนทำเสร็จภายใน 10 นาที
2. หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยและให้คะแนน
3. การให้คะแนน ข้อใด ถูก ให้ 1 คะแนน
ข้อใดผิด ให้ 0 คะแนน
(อย่าแก้คำตอบ เพื่อเพิ่มคะแนนให้กับตนเอง)
4. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดคำเฉลยดูก่อนที่ทุกคนจะทำแบบฝึกหัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แบบฝึกหัด

ลักษณะผู้ที่ติดสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดทุกชนิด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ

- พฤติกรรมใดของผู้เสพติดที่เราสังเกตได้ง่ายที่สุด
 - การทำตัวลึกลับ
 - การมีพฤติกรรมก้าวร้าว
 - สุขภาพทรุดโทรม
 - ใช้เงินสิ้นเปลืองผิดปกติ
- ผู้ที่ติดสิ่งเสพติดเมื่อไม่ได้เสพ จะมีอาการอย่างไร
 - ปวดศีรษะ
 - ร้องไห้
 - เป็นลมหน้ามืด
 - คลื่นไส้ อาเจียน และหาวบ่อย ๆ
- คนที่ติดสิ่งเสพติดมักสวมแว่นตาสีเข้ม เพราะเหตุใด
 - เพื่อให้ดูเก๋ขึ้น
 - ป้องกันฝุ่นเข้าตา
 - มีความสะอาดไม่กล้าสบตาคน
 - ม่านตาผิดปกติจนแสงแดดไม่ได้
- บุคคลแรกที่น่าจะช่วยให้เด็กและเยาวชนรอดพ้นจากการติดสิ่งเสพติดได้คือใคร
 - พระ
 - ครู
 - พ่อแม่
 - ตำรวจ
- การใช้เวลาในข้อใดที่อาจนำไปสู่การติดสิ่งเสพติด
 - มั่วสุมกับเพื่อนฝูงเป็นประจำ
 - ใช้ชีวิตอยู่ในบ้านมากที่สุด
 - ไปห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ
 - ไปเที่ยวบ้านเพื่อนที่ติดสิ่งเสพติด

6. ข้อใดเป็นการช่วยตนเองให้รอดพ้นจากการติดสิ่งเสพติดได้ดีที่สุด
- ☒ ก. เล่นกีฬา
 - ข. ดูหนัง ฟังเพลง
 - ค. เก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน
 - ง. รับประทานอาหารครบ 5 หมู่
7. การป้องกันการติดยาบ้า สำหรับนักเรียนควรทำอย่างไร
- ก. คัดค้านมากๆ
 - ข. ไม่เที่ยวตอนกลางคืน
 - ☒ ค. ไม่หลงเชื่อหรือทดลอง
 - ง. เตรียมคู่มือข้อสอบแต่เนิ่นๆ
8. เมื่อนักเรียนพบเพื่อนกำลังทดลองสูบบุหรี่ในโรงเรียน ควรทำอย่างไร
- ก. รีบเดินหนีไปให้พ้น
 - ข. โทรศัพท์แจ้งตำรวจ
 - ☒ ค. แจ้งให้อาจารย์ทราบโดยเร็ว
 - ง. เข้าไปห้ามปรามให้เขาเลิกสูบบุหรี่
9. หากเพื่อนของนักเรียนติดสิ่งเสพติด ควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. พาคำรวจมาจับกุม
 - ข. ให้ความสงสารและเห็นใจ
 - ค. บอกให้เพื่อนคนอื่นได้รู้ไว้
 - ☒ ง. บอกเพื่อนให้รีบปรึกษาโดยเร็ว
10. เมื่อทราบว่าหมู่บ้านได้มีการซื้อขายสิ่งเสพติด นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. ซื้อมาเก็บกักตุนเพื่อเก็งกำไร
 - ข. ควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุน
 - ค. ถ้าเป็นไปได้ควรแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
 - ง. ถ้าเป็นไปได้ควรอยู่เฉยๆ เพราะไม่ใช่ธุระของเรา

กระดาษคำตอบ

ชื่อ

ชั้น

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

บัตรเฉลยแบบฝึกหัด

ลักษณะผู้ที่ติดสิ่งเสพติด และ
การหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดทุกชนิด

1. ค
2. ง
3. ง
4. ค
5. ง
6. ก
7. ค
8. ค
9. ง
10. ค

ภาคผนวก ง

บทรายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน

เรื่องที่1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

เรื่องที่2 ชีวิตวัยรุ่น

เรื่องที่3 เลี้ยวหนึ่งของชีวิต

รายการวัดทัศนเพื่อการเรียนการสอน

วิชาสุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เสนอ

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

หน่วยที่ 1

รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน
วิชาสุขศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ หน่วยที่ 1
เวลา 16 นาที

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1.	F.I. CUT รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน วิชาสุขศึกษา ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ดนตรีบรรเลง
2.	เสนอ เรื่อง ความรู้ทั่วไปของสิ่งเสพติด	
3.	วัตถุประสงค์เพื่อการให้ 1. นักเรียนแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดได้ 2. นักเรียนบอกลักษณะของสิ่งเสพติดและอาการของผู้ติดสิ่งเสพติดได้	
4.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	ดนตรี
5.	M.S. ดอกไม้สีแดงสด 1 ดอก	เป็นดอกอร่ามหรือ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6.	C.U. ดอกฝิ่นที่บ้าน 1 ดอก	สะพานพญาดูเด่นเป็นนันทนา
7.	C.U. ดอกฝิ่นสีขาว 1 ดอก	ขามถูกกริดน้ำตา
8.	L.S. ดอกฝิ่น 3 ดอก	กลายเป็นยาเสพติด ปลิดชีพชน
9.	M.S. ลูกโลกแสดงประเทศต่างๆ มีลูกศรชี้ตำแหน่งของแต่ละประเทศ	ปัจจุบันปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความสูญเสียให้แก่ทั่วโลก ประเทศไทยเรากำลังเผชิญกับภัยร้ายอันใหญ่หลวงเหล่านี้
10.	L.S. ไร่ฝิ่นที่มีดอกฝิ่น	ยาเสพติดชนิดร้ายแรงส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดมาจากฝิ่น มีการลักลอบปลูกกันมากในบริเวณที่เรียกว่าสามเหลี่ยมทองคำ
11.	แผนที่ประเทศไทยมีเครื่องหมายสัญลักษณ์แสดงเป็นรูปสามเหลี่ยมทางภาคเหนือ	สามเหลี่ยมทองคำ
12.	L.S. ช่องว่างภูเขาเป็นแนวยาว	อันรวมบริเวณพรมแดนระหว่างประเทศไทย
13.	M.S. ชาวเขากำลังปลูกฝิ่นในไร่ฝิ่น	โดยมีชาวเขาหลายเผ่าที่ทำการปลูกฝิ่น เพื่อ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		เป็นการค้า ยารักษาโรค และใช้ในชีวิตต่างๆ ที่เชื่อถือสืบทอดกันมา ผลก็คือ
14.	M.S. ชาวเขากำลังนอนสูบฝิ่น	ชาวเขาจำนวนไม่น้อยและเพื่อนร่วมชาติต้องตกเป็นทาสของยาเสพติดชนิดต่างๆ ชนิด ที่เป็นผลผลิตมาจากฝิ่น มอริฟีน เฮโรอีน
15.	M.S. ชาวเขา 2 คน นั่งสูบฝิ่น คนหนึ่งถอดเสื้อให้เห็นรูปร่างผอม	สมัยก่อนรัฐบาลยังให้มีการเสพติดฝิ่นได้ในประเทศไทยจึงมีโรงฝิ่นเป็นจำนวนมากผู้เสพส่วนใหญ่เป็นชาวจีนและคนสูงอายุ
16.	M.S. รูปจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และคณะรัฐบาล	ในปีพุทธศักราช 2502 รัฐบาลไทยสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกกฎหมายยกเลิกการเสพและจำหน่ายฝิ่นทั่วราชอาณาจักร
17.	M.S. เจ้าหน้าที่ตำรวจโยนยาเสพติดเข้ากองไฟ	มีการเผาทำลายอุปกรณ์การเสพติด
18.	L.S. กองยาเสพติดที่กำลังถูกเผาโดยมีเปลวไฟลุกไหม้	และยกเลิกโรงฝิ่น

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
19.	M.S. สิ่งเสพติดทุกชนิด ได้แก่ เสริมชีวิตยา ขวดหินเนอร์ ใบกระท่อม ผื่น เฮอร์พีน ยาบ้า วางอยู่รวมกัน	หลังจากนั้นก็มียาเสพติดร้ายแรงต่างๆ เข้ามาในประเทศไทยและที่เป็นปัญหาแพร่ระบาดอย่างมากในปัจจุบันก็คือ
20.	ผื่น มอร์ฟีน เฮอร์พีน แอมเฟตามีน ยานอนหลับ กัญชา กระท่อม สารระเหย	ผื่น มอร์ฟีน และเฮอร์พีน
21.	M.S. ภาพผื่น มอร์ฟีน เฮอร์พีน	มีฤทธิ์ในทางกดประสาท ทำให้กล้ามเนื้ออ่อนคลาย ระวังความรู้สึกลึบปวด
22.	M.S. แพทย์หลายคนกำลังผ่าตัดคนไข้ในห้องผ่าตัด	ทางการแพทย์ได้มีการนำมอร์ฟีนมาใช้ประโยชน์เป็นยาระงับความเจ็บปวดที่รุนแรง จากคุณสมบัติดังกล่าว
23.	M.S. ชาวเขา 2 คนนั่งสูบผื่น	จึงได้มีผู้ผื่น มอร์ฟีน เฮอร์พีน มาใช้ในทางที่ผิดก็นำมาเสพเพื่อให้ลืมความทุกข์ ความปวดร้าว
24.	M.C.U. ผู้ชายนั่งสูบเฮอร์พีน	เป็นการหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับความจริง เมื่อเสพบ่อยๆและนานเข้าก็จะกลายเป็นการเสพติดได้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
25.	C.U. ดอกฝิ่น	ฝิ่นได้มาจากยางของผลฝิ่นที่มีสีขาวนวล เมื่อปล่อยให้แห้ง ฝิ่นสีขาวนวลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล
26.	M.S. กำลังเคี้ยวฝิ่นในกระชาม	ถ้านำมาเคี้ยวจะได้น้ำมันสีขาว ซึ่งคนนำมาใช้เสพยา
27.	C.U. แท่งมอร์ฟีน	ได้มาจากการนำฝิ่นมาสกัด มีฤทธิ์ในการกดประสาทรุนแรงกว่าฝิ่น 8 ถึง 10 เท่า อาจพบมอร์ฟีนในลักษณะเป็นผง เป็นแท่งและเป็นน้ำ
28.	C.U. ผงเฮโรอีนบรรจุในหลอดแท่งมีฝาปิด	เฮโรอีนได้มาจากการนำมอร์ฟีนมาทำปฏิกิริยากับสูตรบางอย่างมีฤทธิ์ในการกดประสาท รุนแรงมากกว่าฝิ่น 30 ถึง 60 เท่า รุนแรงมากกว่ามอร์ฟีนถึง 8 เท่า
29.	M.S. ผู้ชายกำลังสูบบุหรี่เฮโรอีนในรูปของบุหรี่	เฮโรอีนจึงเป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์ร้ายแรงที่สุด การเสพยาเฮโรอีนเพียงครั้งหรือ 2 ครั้งจะทำให้ติดได้
30.	M.S. ผงเฮโรอีนในแต่ละชนิดกองเรียงกัน	เฮโรอีนมี 2 ชนิด คือ เฮโรอีนบริสุทธิ์ และ เฮโรอีนผสม

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
31.	C.U. ผงเฮโรอีนบรรจุในแท่งหลอดแก้ว วางคู่กับเข็มฉีดยา	เฮโรอีนบริสุทธิ์หรือเฮโรอีนเบอร์ 4 เป็นเนื้อ เฮโรอีนแท้ๆ มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาวคล้ายผง ซักฟอกมีชื่อเรียกที่รู้จักกันว่าผงขาว
32.	C.U. ผงเฮโรอีนบรรจุในแท่งหลอดแก้วและวางกอง หน้าหลอดแก้ว	เฮโรอีนผสมหรือเฮโรอีน เบอร์ 3 ได้มาจากการนำ เนื้อเฮโรอีนแท้ๆ มาประมาณ 5 ถึง 20 เปอร์เซ็นต์มา ผสมร่วมกับสารอันตรายอื่นๆ เช่น สารหนู สตริกนิน มีลักษณะเป็นสีต่างๆ เช่น สีชมพู สีม่วง สีน้ำตาล
33.	C.U. บุหรี่ 3 มวน อีก 1 มวนตรงปลายจะมวน กระดากบุหรี่	ผู้เสพผงขาวบางคนใช้ชดได้บุหรี่ยี่สิบ ซึ่งจะสังเกต เห็นได้จากมวนบุหรี่ยี่สิบอยู่ ไม่เรียบดังหมอนบุหรี่ยี่ สิบทั่วไป
34.	C.U. บุหรี่ที่จุดแล้ววางอยู่ในจานใส่บุหรี่ยี่สิบ	และชี้ให้เห็นมีสีดำแทนเทา ไม่เหมือนกับบุหรี่ยี่สิบ ธรรมดาทั่วไป
35.	M.S. ภาพแผ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน	แผ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน มีฤทธิ์ต่อระบบประสาท เมื่อใช้ไปนานๆ จะทำให้เกิดโทษต่อสมองและร่างกาย ของผู้เสพ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
36.	L.S. คนป่วย 3 คน นอนเตียงโรงพยาบาล	สมองจะเสื่อม ร่างกายจะทรุดโทรมจนถึงขั้นขาดความต้านทานโรค ซึ่งอาจทำให้เสียชีวิต
37.	M.S. คนนอนตายในสภาพติดสิ่งเสพติด ช่างคนตายมียาเสพติดอยู่	เนื่องจากโรคแทรกซ้อน หรือถ้าเสพผงขาวในปริมาณมากๆ จะทำให้เกิดอาการชัก
38.	C.U. ยาบ้าหลายเม็ดรวมกัน	แอมเฟตามีน
39.	ยาบ้า ยาขยัน ยาโด้บ ยาแก้ง่วง	หรือที่นิยมเรียกว่ายาบ้า
40.	L.S. ชาวไร่ ชาวนาหลายคนที่กำลังทำงานในไร่นา	แอมเฟตามีน
41.	M.S. รถบรรทุกวิ่งบนท้องถนน	มักแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้โรงงานคนขับรถบรรทุก
42.	M.S. ผู้ชายนั่งอ่านหนังสือที่โต๊ะทำงาน	นักเรียนนักศึกษาที่ฝึกร่างกายให้นอนดึกเพื่อท่องหนังสือ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
43.	L.S. คนเจ็บจากการถ่ายสัณฐานบรรพทุก	แอมเฟตามีน มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้ทำงานอยู่ตลอดเวลาทำให้ไม่ง่วง ไม่อยากอาหาร
44.	M.S. ผู้ชายกำลังกินยา มีอาการหนึ่งถึงสองคณาสติ	จึงมีคนนำไปให้อย่างผิดๆคือนำไปใช้เป็นยาแก้ปวด ยาลดความอ้วน และยาให้พลัง
45.	M.S. คนงานก่อสร้างกำลังทำงานก่อสร้างอาคาร	เมื่อออกฤทธิ์จะทำให้รู้สึกคึกคัก ไม่เหนื่อย ไม่ง่วงในร่างกายให้ทำงานได้เกินปกติ
46.	M.S. ผู้ชายนั่งปวดหัว มีอาการบวมภาพจะใช้เทคนิคเป็นภาพ NEGATIVE สลับกับภาพ POSITIVE	เมื่อมีอาการฤทธิ์จะทำให้ผู้เสพหมดแรง อ่อนเพลียมาก ทำให้ประสาทช้า ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน จะมีอาการประสาทหลอน
47.	M.S. คนขับรถบรรทุกกำลังกินยา	ผู้ขับจะรถบรรทุกหรือรถโดยสารที่ใช้แอมเฟตามีนหรือยาบ้า เพื่อเป็นยากระตุ้นหรือยาแก้ปวด
48.	M.S. คนขับรถบรรทุกกำลังขับรถ	เมื่อหมดฤทธิ์ยาทำให้ร่างกายอ่อนเพลียอย่างหนัก รู้สึกมีแรงทำให้การตัดสินใจผิดพลาด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
49.	M.S. อุบัติเหตุรถบรรทุกคว่ำตะแคงบนท้องถนน	ซึ่งทำให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง
50.	M.S. รถบรรทุก 2 คันชนกัน	และผู้อื่นในสังคมเป็นอย่างมาก
51.	L.S. รถบรรทุก 2 คันชนกัน	ปัจจุบันทางการได้ประกาศเฝ้าระวังเป็นพิเศษให้ไทย
52	M.S. หนังสือพิมพ์ด้านหน้าพาดหัวว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	ผู้ผลิตผู้ขายต้องได้รับโทษร้ายแรงเช่นเดียวกับยาเสพติดชนิดอื่นๆ
53.	C.U. ใบกระท่อม	กระท่อมเป็นพืชยืนต้นใบมีลักษณะคล้ายใบฝรั่งมีผู้นำมาเสพเพื่อต้องการกระตุ้นให้ร่างกายทำงานได้มาก
54.	M.S. ผู้ขายนอนก่ายหน้าผาก	แต่เมื่อเสพไปนานร่างกายจะทรุดโทรม รู้สึกเบื่ออาหาร อ่อนเพลีย และมีอาการประสาทหลอน
55	C.U. ต้นกัญชา	กัญชาเป็นพืชล้มลุก มีลักษณะใบเป็นแฉก คล้ายใบมันสำปะหลัง มีฤทธิ์ทั้งกระตุ้นและกดประสาท

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
56.	C.U. กัญชาอัดแท่ง	ผู้เสพยาจะนำกัญชาอัดแท่ง มาใช้ฆวนนุหรือสูบหรือสูบจากบ้อง
57.	M.S. ผู้ชายนั่งพนันและมีอาการซึม	ฤทธิ์ของกัญชาในระยะเริ่มแรกจะกระตุ้นประสาททำให้ช่างพูด หัวเราะตลอดเวลา แต่ต่อมาจะกดระบบประสาททำให้มีอาการคล้ายคนเมาเหล้า ง่วงนอน ง่วงซึม
58.	M.S. ผู้ชายนั่งพนัน(NEGATIVE)	และถ้าเสพยาจะหลอนประสาท
59.	M.S. เด็กผู้ชายเขมื่อทั้ง 2 ข้างจับขมับตัวเอง	เห็นภาพลวงตา มีอาการหาวกระแวง ความคิดสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้ มีความรู้สึกทางเพศลดลง หรือหมดไป
60.	C.U. ผู้ชายถอดเสื้อนั่งชันเข่ามือกุมศรีษะ	ผู้เสพยาจะส่วนใหญ่มักเป็น โรจิตในภายหลังที่ถ้าผู้คือ กัญชาสามารถทำลายระบบการสร้างภูมิคุ้มกันโรคของร่างกายอีกด้วย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
61	M.S. ยานอนหลับหลายชนิดหลายสี วางรวมกันเป็นกลุ่ม	ยาระงับประสาทหรือยานอนหลับเป็นยาที่มีฤทธิ์ในการกดประสาท ทำให้เกิดการสงบง่วงและหลับไปตามความแรงของยา
62	M.S. หมอนัดียาคาน "เซ่" แท่น	แพทย์จึงใช้ยาประเภทนี้เพื่อลดความตึงเครียด และใช้รักษาโรคทางจิตประสาทบางอย่าง
63.	M.S. ผู้หญิงกำลังกินยา	การใช้ยาประเภทนี้จะต้องใช้ตามการควบคุมของแพทย์เพราะฤทธิ์ของยาจะทำให้เสพติดได้ และมีอันตรายได้มากเช่นเดียวกับยาเสพติดร้ายแรงอื่นๆ
64.	L.S. ผู้ชาย 3 คนยืนทะเลาะกัน	ฤทธิ์ของยาประเภทนี้บางชนิดทำให้ผู้เสพมีอาการก้าวร้าว ใจคอหงุดหงิด ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น กลุ่มคลั่ง
65.	M.S. ผู้ชายใช้มีดกรีดบริเวณแขน	และทำร้ายตัวเองได้ถ้าใช้ในปริมาณมากเกินไป อาจเกิดการหายใจ ทำให้หายใจไม่สะดวกถึงตายได้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
66.	M.S. ขวดยาว สารระเหย กระป๋องต่างๆ วางอยู่เป็นกลุ่ม	มีสารบางอย่างที่ไม่ใช่ยาเสพติดและกำลังแก้ปัญหาอย่างรุนแรงคือสารระเหยได้แก่ แอลกอฮอล์ กาว เบนซิน ทินเนอร์ ยาล้างเล็บ
67	M.S. เด็กวัยรุ่นผู้ชายนั่งสุดคนกาที่มีมือกำอยู่	สารเหล่านี้มีฤทธิ์กระบบประสาทเมื่อสูดดมหลายๆจะออกฤทธิ์ทำให้เราเริ่มมีอาการคล้ายเมาเหล้า
68.	L.S. เด็กวัยรุ่นผู้ชายนั่งเหยียดขาบนอนฟังผนัง	ควบคุมตนเองไม่ได้ และเมื่อเสพติดแล้วก็มีอาการซึม สมาธิลดลง ความจำเสื่อม
69.	M.S. ภาพแสดงอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย	สามารถทำลายอวัยวะต่างๆภายในร่างกาย เช่น ทำลายสมองทำให้สมองฝ่อลีบ เหมือนสมองคนแก่ พูดไม่คล่อง ควบคุมการทรงตัวไม่ได้ ปอดอักเสบ ทำให้เป็นมะเร็งในเมดลัลลารีอัมเนื้อฝ่อลีบ จนถึงขั้นเป็นอัมพาต
70.	M.S. คนสูบบุหรี่	พื้นที่ที่คุ้นเคยบุหรี่ขึ้นมาสูบบุหรี่ใหม่หรือจะทำให้เกิดพิษสารเคมีหลายชนิด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
71.	M.S. คนวันบุรี	ประมาณว่ามีสารเคมีที่เป็นพิษมากกว่า 2000 ชนิด ที่ลอยวนเวียนในรูปของควันบุรี ไม่ว่าจะเป็นควันบุรีที่ผู้สูบบุหรี่ออกมา หรือควันบุรีที่จุดทิ้งไว้
72.	L.S. คนสูบบุหรี่	นิโคตินตัวนี้แหละที่เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้คนติดบุรีเป็นสารพิษที่มีฤทธิ์รุนแรง
73.	M.S. คนสูบบุหรี่แล้วพ้นควันบุรีใส่ผ้าขาว	ทาร์เป็นสารไฮโดรคาร์บอนที่เกิดจากการเผาไหม้ของยาสูบและกระดาดายวน อันเป็นตัวการที่ทำให้เกิดโรคมะเร็ง
74.	C.U. ผ้าขาวที่ถูกพ้นควันบุรี	มีลักษณะเป็นละอองของเหลวที่เป็นยางคล้ายน้ำมันดิน ถ้าเอาผ้าขาวมาผืนหนึ่งพ้นควันบุรีลงไป จะพบว่าคราบน้ำมันจะติดผ้าขาวนั้น
75.	C.U. ควันบุรีที่ลอยขึ้นจากตัวบุรี	ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ซึ่งเป็นก๊าซพิษกับที่ออกมาจากท่อไอเสียรถยนต์ มีความเข้มข้นมากในบุรีเป็นตัวกลางสำคัญ ที่ทำให้ร่างกายได้รับออกซิเจนน้อยลง ผู้สูดอากาศนั้นมา

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		จะหมดกำลังวังชา หายใจสั้นลง เหนื่อยง่าย หากมีปริมาณก๊าซนี้ในเลือดสูงอาจทำให้หมดสติ และเสียชีวิตได้ กลุ่มสารระคายเคืองต่างๆ มีทั้งที่เป็นละอองของเหลวและก๊าซ
76.	M.S. คนป่วยนอนเตียง โรงพยาบาลมีสายยางสอดรูจมูก พยาบาลกำลังรักษาคนป่วย	กลุ่มละอองของสารพิษต่างๆ เช่น ไฮโดรเจนไซยาไนด์ ก่อให้เกิดอาการไอ มีเสมหะ และหลอดลมอักเสบเรื้อรัง ในไตรเจนไฮดรอกไซด์ เป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคถุงลมโป่งพอง แอมโมเนีย ทำให้ถุงลมอักเสบ สารกัมมันตรังสี ทำให้เกิดโรคมะเร็งในระบบทางเดินหายใจ แร่ธาตุต่างๆทำให้เกิดโรค มะเร็งได้ คราวนี้คุณคงพอจะเข้าใจได้ว่าควนบุหรืจาก มวนบุหรื สามารถทำร้ายคุณและคนรอบๆข้างคุณได้
77.	ขอขอบคุณ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร	ดนตรี
78.	สวัสดิ์	

รายการวัตตทศนพอการเรียนการตอน

วิทาสูศีกษา ระดบชั้นมัธยมศีกษาปีที่ 2

เสนอ

เร่อง ชวตยารุ่น

หน่วยที่ 2

รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน
 วิชาสุศึกษา เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ หน่วยที่ 2
 เวลา 10 นาที

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1.	F.I. CUT รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน วิชาสุศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่2	ดนตรี
2.	เสนอ เรื่องชีวิตวัยรุ่น	ดนตรี
3.	วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ 1. รู้ถึงสาเหตุของการติดสิ่งเสพติด 2. เป็นแนวทางป้องกันสิ่งเสพติด	ดนตรี
4.	L.S. CUT นกกระจอกกำลังบินหาอาหารที่ดอกไม้ และให้อาหารกับลูกที่รังนก และฝูงนกบินบนท้องฟ้า	เสียงนกร้อง ดนตรี
5.	L.S. วิวธรรมชาติมีเด็กยืนอยู่ทึมน ไม่สียวล้อมรอบ	ดนตรี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6.	L.S. คนกำลังเล่นน้ำที่ชายหาดทะเล	ดนตรี
7.	M.S. รอยนตริ่งบนถนนเป็นแนวยาวทั้งสองข้าง	ดนตรี
8.	M.S. เด็กอายุ 7 ขวบ 1 คนกำลังเดินชายหาด L.S. เด็กอายุ 9 ขวบ 1 คนกำลังตกปลา	แต่ละชีวิตของคนเรานั้นล้วนมีรสชาติ ล้วนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป
9.	L.S. เด็กนักเรียนกำลังเดินตามท้องนาอย่างเป็นแถว	จากวัยไร้เดียงสา ซื่อ
10.	L.S. เด็กผู้หญิงอายุ 9 ขวบอ้วนแมว	และบริสุทธิ์
11.	C.U. เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย	ขาดประสบการณ์ชีวิต
12.	M.S. เด็กนักเรียนกำลังแบงฟันอย่างเป็นระเบียบ	ในบางส่วนอยากรู้
13.	M.S. เด็กผู้หญิงกำลังเก็บดอกไม้ในบ่อปลูกบัว	อยากเห็น อยากรู้อยากลอง และเริ่มต้นแสวงหาสิ่ง ใหม่ๆ มาเข้าสู่วัยรุ่น วัยแห่งความตื่นเต้น
14.	M.S. เด็กกำลังออกจากประตู	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
15.	L.S. เด็กกำลังวิ่งอย่างเป็นแถว	ทำท่าย
16.	M.S. เด็กกำลังวิ่งขีกรยานเป็นกลุ่ม	ที่ใครอยากเห็นฉันนี่
17.	M.S. เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายอายุ 10-12 ปี	เด็กฝันอยากเป็นหนุ่มสาวให้เร็วขึ้น
18.	L.S. นักศึกษาหญิงและชาย นักเรียนอ่านหนังสือ	ผู้หญิงอยากหวนกลับไปสู่วัยรุ่นอีกครั้ง เพราะ ทุกคนคิดว่ามันเป็นช่วงที่ดีที่สุดของชีวิต
19.	L.S. นักศึกษาชายหญิงทำบุญตักบาตรกับพระสงฆ์ อย่างเป็นแถว	เป็นช่วงเวลาที่สำคัญในการเลือกทางเดิน ของตนเองและรับผิดชอบในการกระทำต่อตนเอง ในวันข้างหน้า
20.	M.S. เด็กผู้ชาย 1 คนกำลังเขียนหนังสือด้านบน มีตัวอักษรเขียนว่า ชีวิตวัยรุ่น	คนตรี วัยรุ่นอย่างพวกเราต้องการอะไร
21.	M.S. เด็กผู้ชายวัยรุ่น 1 คนนอนอยู่บนเตียง	วัยรุ่นอย่างพวกเรากำลังประสบปัญหาอะไรบ้าง
22.	L.S. เด็กผู้ชายวัยรุ่น 1 คนกับคุณพ่อที่มามีหน้า	เราต้องการความรักครับ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
23.	L.S. ครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้ามีพ่อ-แม่-ลูกๆ นั่งอยู่ในบ้าน	ความอบอุ่น
24.	M.S. พี่กับน้องกำลังเล่นกระดานหมากรุกในห้องนอน มีพ่อ นั่ง อยู่ข้างๆด้วย	และความเอาใจใส่จากคนที่เรารัก
25.	M.S. พ่อและลูก (ผู้ชาย) กำลังนอนเล่นในห้องนอน	โดยเฉพาะพ่อ
26.	M.S. แม่ดูลูก 2 คนชายหญิงทำการบ้าน	และแม่ของเราเอง
27.	M.S. พ่อ-แม่ ลูกอีก 2 คนนั่งกินข้าวกับพื้นบ้าน	เพราะจะเป็นน้ำหล่อเลี้ยงจิตใจให้สดใส มั่นคง
28.	M.S. พ่อเอามือจับไหล่ลูก	และมันใจมากยิ่งขึ้น
29.	L.S. เด็กผู้ชาย 1 คนนั่งมาหिनมองไปข้างหน้า	ถ้ารู้สึกว่าเขาดีความรัก
30.	M.S. เด็กผู้หญิงอายุ 11 ขวบจับดอกไม้ที่ต้นไม้	จากชีวิต แสงสว่างสิ่งใหม่ๆ
31.	L.S. ผู้ชายกับผู้หญิงเดินลงจากบันได	หรือสิ่งอื่น

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
32.	M.S. ผู้ชายกับผู้หญิงนั่งลงที่บันไดชั้นล่าง	อาจจะเป็นเพื่อนหรือใครก็ได้ที่เข้าใจเรา
33.	M.S. ผู้ชาย 2 คนวัยเดียวกันกำลังพูดคุย คนหนึ่งนั่ง อีกคนยืน	ยอมรับเรา
34.	M.S. ผู้ชาย 2 คนนั่งดื่มสุรา M.S. ผู้ชาย 2 คนสูบบุหรี่	พวกเรายกยอคนยอมให้เพื่อนจูงไปในทางที่เสื่อม
35.	L.S. ผู้คนที่ยวเต็นท์มีแสงสี M.S. ผู้คนกำลังเต้นมีแสงสี	เพียงเพื่อให้ยอมรับว่า เรากำลัง เราใจถึง
36.	M.S. ผู้ชาย 2 คนช่วยกันที่เพื่อนจี้รถจักรยานยนต์ล้ม	เรายังคง เราจึงเข้ากับกลุ่มคนได้
37.	M.S. วัยรุ่น 5 คนนั่งดื่มสุราเป็นวงที่โต๊ะหินอ่อน	เรายังมีอารมณ์รุนแรงในสิ่งที่เราหวังและไม่ สมหวัง
38.	M.S. ผู้ชายสูบบุหรี่ C.U. ผู้ชายพนันบุหรี่	เพราะพวกเราชอบเพื่อนถึงอนาคต

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
39.	M.S. ผู้ชาย 3 คนจับกลุ่มนั่งคุย	ทั้งที่เป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้
40.	M.S. ผู้ชายนั่งหม้อลอย	เราผิดหวัง
41.	M.S. ผู้ชาย 2 คนสูบบุหรี่และผู้ชายอีกคน มือทำเอาไม่สูบบุหรี่	สิ่งนี้เองที่ทำให้พวกเรายกบางคนมาความยังคิด
42.	M.S. ผู้ชาย 1 คนนอนคว่ำลงบนโต๊ะ	หันไปฟังสิ่งต่างๆ ที่เป็นภัยอันตรายที่รู้
43.	M.S. ผู้ชาย 1 คนนั่งฟังผิง. สูบบุหรี่พันควินบุหรี	หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่นพึ่งยาเสพติดเพื่อ ประชดชีวิตตนเอง
44.	L.S. วัยรุ่นเล่นฟุตบอล	เราต้องการความสนุกสนาน
45.	L.S. กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 เดินยกมือเฮฮา	เราต้องการชีวิตอิสระ
46.	L.S. กลุ่มนักเรียนเล่นสเก็ตที่ถนนสาธารณะ	เราต้องการทุกสิ่งทุกอย่างที่เราคิดได้ในขณะนั้น
47.	L.S. กลุ่มเยาวชนกำลังเล่นสเก็ตในลานสเก็ตมีแสงสี	ดนตรี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
48.	M.S. แม่เห็บบ้าลูกชายวัย 13 ขวบช่วยแม่เห็บบ้า	พวกเราบางคน ได้ใช้เวลาทั้งชีวิตอย่างมีค่า
49.	M.S. ผู้ชาย 3 คนนอนกับพื้น โดยมีอุปกรณ์เสพยาติดวางอยู่ตรงกลาง	แต่บางคนก็ใช้เวลาอย่างไร้ค่า ไร้เหตุผล ด้วยความสนุกสนานเฮฮา
50.	M.S. วัยรุ่นกำลังเล่นสเก็ตเกอร์	ขาดสติยังคิด
51.	M.S. เด็กผู้ชายในชุดนักเรียนชั้น ม.2. นั่งอยู่บนเก้าอี้อ่านหนังสือ	เพราะไม่รู้จะไปทางไหน อย่างไรดี
52.	M.S. นักเรียนชั้นมัธยมต้นสูบบุหรี่	วัยรุ่นอย่างพวกเราอายุรู้ อยุ่ทดลองในสิ่งแปลกๆใหม่ๆ
53.	M.S. นักเรียนผู้ชายวาดรูปฝาผนัง	แต่จะเป็นการดีในสิ่งที่เลือกลองในสิ่งที่ใช่ประโยชน์
54.	M.S. ผู้ชาย 2 คนนั่งสูบบุหรี่พร้อมกัน	บางคนลองทั้งที่รู้ว่าเสี่ยงภัย เช่นลองยาเสพติด เพราะคิดว่ามันท้าทายดี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
55.	M.S. ผู้ชาย 1 คนและผู้หญิง 1 คนอ่านหนังสือหน้า เข้าหกัน	ความจริงแล้วเราอยากเป็นคนดีทุกคน เพียง ขอให้ผู้อื่นเห็นใจเรา รักเรา เข้าใจเรา เอ็นดูเรา
56.	L.S. ประชาชนใส่บาตรพระสงฆ์อย่างเจียมจน M.S. พ่อ-แม่ลูกนั่งคุยเข้าหากัน	และช่วยชี้แนะแนวทางเดินให้เราบ้าง
57.	L.S. ประชาชนร่วมทำบุญตักบาตรเป็นแถวยาวมี พระสงฆ์เดินถือบาตรอยู่ตรงกลาง	เพื่อนๆที่รักเรามาเลือกใช้ชีวิตในทางที่ถูกที่ควร กันดีกว่าเพื่ออนาคตและความสำเร็จของเราเอง
58.	L.S. ชาวชนเข้าค่าย เดินขบวนในป่าเป็นกลุ่ม	ดนตรี “เพลงสังข์พยับติด” เวลา 2.15 นาที พวกเราหนุ่มสาว เหมือนดาวสดใส ส่องแสงไกลไป และให้ความหวัง ล้วนเป็นกำลังใจ ของชาติทุกคน แต่หากหลงไหล ในสิ่งเสพติด จะพาชีวิต มีดมัวอับจน ก่ออาชญากรรม ความคิด ตลบสน อนาคตมืดมน หม่นหมองอับปาง นั่นคือ พิษร้าย ภัยสาหัสติด หากช่วยกันคิด ช่วยกัน กวาดล้าง เพื่อเยาวชนได้มีหนทาง สดใสสว่าง สร้างชาติบ้านเมือง
59.	L.S. เด็กผู้หญิงโหมयरถยนต์ที่ทำเป็นห่วงยาวห้อย	
60.	L.S. ชาวชนกำลังเล่นน้ำตกที่ไหลลงมา	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
61.	L.S. เขาวชนบวชนาคนี้เป็นแถวยาวในโบสถ์	ดนตรี... พวกเรานุ่มสาว เหมือนดาวสดใส ส่องแสงไปไกล ให้ความรุ่งเรือง อย่าหลงเสพติด ชีวิตมีคณ ช่วยกันประเทือง แต่ความรุ่งเรือง
62.	M.S. ผู้หญิงผู้ชายรดน้ำพระสงฆ์	
63.	L.S. ลูกเสียดังแถวเป็นขบวนที่ลานสนาม	
64.	M.S. ลูกเสียดังธงชาติไทยเดินเป็นแถวหน้ากระดาน	
65.	M.S. ผู้หญิงผู้ชายเดินงูมอหันหลัง โดยมีพระอาทิตย์ กำลังตกดินส่องลงมา	
66.	M.S. ผู้ชาย 2 คนกำลังนั่งสูบบุหรี่เข้าหากัน	
67.	M.S. ผู้ชายเดินใส่เสื้อของโรงพยาบาลนอนป่วยคนเดียว	
68.	L.S. ผู้ชายวิ่งลูกระเบี่าผู้หญิงข้างถนน	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
69.	M.S. ผู้ชาย 2 คน ถูกตำรวจ 2 คน จับ โดยเดินที่ข้างถนน	
70.	M.S. แก้วน้ำ และ ขวด สุรา วางบนพื้น มีผู้ชายนอนอยู่ข้างๆ	
71.	M.S. เปลวเทียนส่องแสงในที่มีมืด	
72.	L.S. ผู้ชาย 4 คน กำลัง กิน ยามี พระสงฆ์ ๒ รูป ยืนอยู่ข้างหลัง (สถานที่ ถ้ำ กระบอง)	
73.	M.S. พ่อ-แม่ ลูก นั่ง เรือ ลำเดียว กัน ที่ สวนสาธารณะ	
74.	M.S. นักเรียน 5 คน นั่ง อ่าน หนังสือ เป็น กลุ่ม	
75.	L.S. นักเรียน กำลัง เล่น ดนตรี ไทย เป็น วง	
76.	M.S. นักเรียน กำลัง เดิน ออก จาก หน้า ประตู โรงเรียน ตอนโรงเรียนเลิก	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
77.	L.S. กลุ่มนักเรียนกำลังเชียร์เพื่อน L.S. นักเรียนแข่งขันฟุตบอลในสนาม	
78.	M.S. พระพุทธรูปมีแสงส่องพระพุทธรูป	
79.	L.S. นักเรียนทำข้อสอบในห้องเรียน	
80.	M.S. นักเรียนทำกิจกรรมเล่นกีฬา	
81.	ภาพตัวอักษร รักชีวิต ป้องกันยาเสพติด + เดี๋ยวนี้	รักชีวิต ป้องกันยาเสพติด
82.	ขอขอบคุณ การป้องกันและบำบัดการรักษาคติยาเสพติด สำนักงานฯ กรุงเทพมหานคร	ดนตรี
83.	สวัสดิ์	

รายการวัดทัศนเพื่อการเรียนการสอน

วิชาสุศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เสนอ สารคดีเชิงละครเพื่อป้องกันยาเสพติด

เรื่องเสียเหงื่อของชีวิต

หน่วยที่ 3

รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้การสอน
วิชาสุศึกษา เรื่องถึงเสพยิตต์ให้ไทย หน่วยที่ 3
เวลา 12 นาที

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1.	F.I. CUT รายการวิดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้การสอน วิชาสุศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ดนตรี
2.	เสนอ สารคดีเชิงละครเพื่อการป้องกันยาเสพติด “ เติยวหนึ่งขงชีวิต ”	ดนตรี
3.	วิดิอุประสงค์เพื่อต้องการให้เป็นแนวทางสำหรับ การป้องกันกรหลกเลียงให้พ้นจากถึงเสพยิตต์ให้ไทย	ดนตรี
4.	L.S. รดตำรวจเล่นบนท้องถนน	เสียงสัญญาณตำรวจ วอ สิบที่หมายแจ้งให้ทราบ
5.	M.S. ตำรวจใช้วิทยุสื่อสารในรดตำรวจ L.S. บ้านหนึ่งหลังในสวนมะพร้าว M.S. วิทยุ 4 คน กำลังใช้อุปกรณ์เสพยิตต์	
		ดนตรี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6.	M.S. ดำรงลงจากรถแล้ววิ่งไปยังบ้านในสวนมะพร้าว M.S. ดำรงเข้าไปในบ้านเพื่อจับวัยรุ่นที่สพายอยู่ L.S. วิ่งรื้อวังหนีออกนอกบ้าน ดำรงวิ่งไล่จับ M.S. ดำรงจับมือเด็กที่อยู่ในบ้าน 1 คน โดยที่ไม่มีมือถือ เจมิลียา C.U. ตัวเอกที่ถูกจับ	ดนตรี ผมแปลนะครับ ศาลวิเคราะห์พยานหลักฐานประกอบ คำรับสารภาพของจำเลยและรายงานการสืบเสาะ ของจำพนักงานแล้วจำเลยเป็นผู้เยาว์และอยู่ใน ระหว่างศึกษาเล่าเรียนทั้งเฮโรอีนที่มีอยู่ในครอบ ครองนั้นเป็นการมีไว้เพื่อเสพและมีเพียงเล็กน้อย และไม่เคยปรากฏว่าจำเลยเคยมีความผิดมาก่อน ศาลจึงพิจารณาว่า จำเลยมีความผิดตามพระบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช 2522 มาตรา 67 ให้จำคุกฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองเป็นเวลา 1 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ จึงลดโทษลงครึ่งหนึ่ง เหลือจำคุก 6 เดือน และไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำ ความผิดมาก่อน หรือเคยต้องโทษจำคุก
7.	L.S. ป้ายชื่อสถานเยาวชนและครอบครัว M.S. ภาพเด็กชายเอกครั้งตัวมองมาด้านหน้า M.S. ภาพแม่ของเอกครั้งตัวมองมาด้านหน้า	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		จึงให้รอการลงโทษไว้เป็นเวลา 2 ปี ในระหว่างนี้ให้จำเลยอยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานควบคุมความประพฤติ
8.	M.S. จับภาพเอกนั่งถูกสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่	เอก : แต่ผมไม่ได้คิดนะครับ
9.	M.S. เจ้าหน้าที่พูดกับเอก M.S. เอก แล้ว ZOOM IN มา C.U.	เจ้าหน้าที่ : พี่เชื่อว่าเอกไม่ได้โกหกพี่ และสิ่งที่เอกเล่ามาก็คือความกล้าหาญของเอกด้วยเหตุการณ์ที่ผ่านมามันเป็นความคิด มันเป็นฝันร้าย พี่อยากให้ออกต้นชันจากฝันร้าย เผอิญหันหน้ากับความจริงและสู้กับมัน และสิ่งที่สำคัญที่สุด เอกยังมีแม่ที่รักเอก
10.	M.S. ป้ายชื่ออาคารคดีนิโทษาส์พิชิต M.S. ภาพเจ้าหน้าที่ผู้หญิงให้คำแนะนำพูดกับเอกและแม่ แล้ว ZOOM IN มา C.U.	เจ้าหน้าที่ : เอกมันเป็นเพียงเสียงเสียงหนึ่งของตัวเองเอกเท่านั้นนะ หนทางข้างหน้าในชีวิตของเอกยังอีกยาวไกลนัก เราพลาดในวันนี้ก็เพื่อที่จะแก้ไขเป็นบทเรียนในวันข้างหน้า ไม่เคยมีใครทำถูกเสมอไปหรอกนะ เรายังเริ่มต้นสิ่งใหม่ที่ดีอยู่ได้ คนที่ทำความผิดแล้วยอมรับผิดนั้นคือลูกผู้ชาย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
11.	M.S. เอกมอญหน้าเจ้าหน้าที่ แล้วเอกมอญหน้าแม่ (PAN กล้องไปหลังเจ้าหน้าที่อีกด้านหนึ่ง) แม่มองหน้าเอก แล้วร้องไห้พูดกับเอก	แม่ : เอกลูกรัก ยังไงแม่รักก็เอกเสมอนะลูก ที่แล้วมาแม่ก็ทำทุกอย่างเพื่อลูก แม่คิดเองที่ไม่มีเวลาให้ลูก
12.	M.S. เจ้าหน้าที่พูดกับแม่และเอก คุณแม่ยิ้มดีใจมอญหน้าเอก	เจ้าหน้าที่ : คุณแม่เองก็อย่าโทษตัวเอง ที่แล้วมาก็เพราะทำงานหนักมากเกินไป จนลืมดูแลเอก เพราะคิดว่าเอก โตแล้ว ดูแลตัวเองได้ เอกถึงแม้ว่าเอกจะขาดคุณพ่อไป แต่คุณแม่ที่นารักก็ยังอยู่กับเอก นะ และก็รอความหวังที่จะเห็นเอกเรียนสำเร็จ ไม่ว่าจะทำหน้าที่ไหนก็ตามคุณแม่มกียังส่งเอกให้เรียนหนังสือ เอกมีหน้าที่ต้องเรียน ไม่หันกลับไปหา ยาเสพติดและคบกับเพื่อนเหล่านั้นอีก
13.	M.S. แม่พูดกับเอก	แม่ : แม่เชื่อว่าลูกของแม่ทำได้ และจะอยู่เคียงข้างกับเอก แม่ให้สัญญา
14.	M.S. เอกมอญหน้าแม่แล้วพูดกับแม่	เอก : เอกขอแม่ครับและที่ผ่านมามาดังกราบขอโทษแม่ที่เอกทำตัวอย่างนั้น เอกสัญญาครับว่าเอกจะเป็นคนดี และไม่กลับไปหายาเสพติดอีก

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
15.	M.S. แม่ร้องไห้แล้วกอดลูก เขามีอุบหัวอกแล้วเจ้าหน้าที่พูดกับแม่	เจ้าหน้าที่ : ในกรณีของเอกไม่ต้องใช้ยารักษาหรอกคะ เพราะว่ามันเป็นเพียงแค่พื้นฐาน เอยังไม่ได้ใช้เฮโรอีนสักหน่อย ด้วยยาสำคัญที่จะใช้รักษายาเอกได้คือความรักของคุณแม่ใจจะคะขอให้โชคดีนะค่ะแล้วเราจะไปเยี่ยมคะ
16.	L.S. เอกรดน้ำต้นไม้ ZOOM IN มา	ดนตรี
17.	M.S. แม่ทำงานอยู่ในครัว M.S.	ดนตรี
18.	M.S. เอกรดผ้าอยู่ที่โต๊ะรดผ้า	ดนตรี
20.	C.U. ไม่กวาดที่เอกกำลังกวาดอยู่แล้ว PAN ตามไม้กวาดขึ้นไปหาตัวเอกที่กวาดอยู่ ZOOM IN มา M.S. M.S. ครูสอนนักเรียนอยู่ที่หน้าชั้นเรียนครูเดิน PAN ตามครู	ครู : ที่อธิบายมานี้หวังว่านักเรียนทุกคนคงเข้าใจนะค่ะ เอาละวันนี้พอแค่นี้ก่อนนะ คราวนี้ให้นักเรียนไปอ่านบทที่ 10 และ 11 นะทุกคน นักเรียน : ค่ะ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
21.	M.S. นักเรียนสวัสดิศศิครุเล็กสอน M.S. เคนนั่งลงอ่านหนังสือ	นักเรียน : ทั้งหมดตรง ขอบคุณค่ะ/ครับ
22.	M.S. เพื่อนเอกผู้ชายพูดกับเอก PAN ตามเพื่อนเอก ไปยังตัวเอก	เพื่อน1 : เฮ้ย! เคนก็นายไม่ไปติดสินกับ พวกเราหรือวะ!
23.	L.S. เพื่อนเอกอีกคนกำลังเดินมาพูดกับเอก ZOOM IN มา M.S. แล้วเอามือ 1 ช้างกอดคอเอก	เพื่อน2 : นั่นนะสิ หมู่นายทำตัวไม่เหมือน เดิมเลยอะ
24.	C.U. เอกพูดกับเพื่อน	
25.	M.S. เพื่อน1 แล้ว ZOOM OUT มา L.S.	เพื่อน1 : ฮี ห้องสมุดหลุดไปหรือเปลววะ! เพื่อน2 : เออ นั่นนะสิ เฮ้ยคำนี้มีใน พจนานุกรมหรือเปลววะ หัวเราะ
26.	L.S. เอกพูดกับเพื่อนทั้ง 2 แล้วเดินออกจากเพื่อนไป	เอก : เปลวไม่มีอะไรหรอกจะเอาหนังสือไปคืน
27	C.U. หนังสือแล้ว ZOOM OUT ไป M.S. เอกอ่าน หนังสือห้องสมุด วิทยุของเอก	ดนตรี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
28.	M.S. เอกเดินออกจากห้องสมุด วิทย์ เดินออกตามหลังเอกแล้ววิ่งเข้าหาเอกพูดกับเอกว่า	วิทย์ : เอก เอก คุณคงไม่รู้จำผมหรือ แต่ผม รู้จักคุณ ผมชื่อวิทย์
29.	M.S. เอกเดินคุยกับวิทย์	เอก : ยินดีที่ได้รู้จักครับ
30.	M.S. เอกและวิทย์หยุดเดินแล้วยืนคุยหันหน้าเข้าหากัน	วิทย์ : ผมเป็นประธานชมรมกรีฑา คุณสนใจ จะเข้าชมรมไหมละ เอก : เอาสิ
31.	M.S. วิทย์ยื่นมือ แล้วเอกยื่นมือจับกันและเขย่ามือเบาๆ	วิทย์ : แจ่วเลยเพื่อน
32.	M.S. เอกกำลังวิ่งด้านหน้า ภาพช้า คุณแม่และเพื่อนๆ ปรบมือเชียร์ PAN ไปทางซ้าย เพื่อนๆหลายคนเชียร์	ดนตรี
33.	M.S. เอกรับรางวัลโดยมีครูเอาหรือครูคลั่งคอยเอก แล้ว เอามือตบไหล่เอกเบาๆ	ดนตรี
34.	C.U. เอกยิ้มอย่างภูมิใจ	ดนตรี

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
35.	M.S. เอกถือเหรียญที่แขวนคอ คุยกับวิทย์ วิทย์คุยกับเอกแล้วดูเหรียญ	เอก : เหรียญของเหรียญนี้มันมีความหมาย กับชีวิตของเรามากเลย เพราะเป็นเหรียญที่ชะตา ชีวิตของเราเลย ถ้าไม่มีนายเรากงทำไม่สำเร็จแน่เลย
36.	M.S. วิทย์เอามือตอบให้ลเอก	วิทย์ : ไร้อะไรเลย เพราะนายต่างหากที่เราไม่ได้ ทำอะไรเลย
37.	M.S. เอกให้เหรียญกับวิทย์	เอก : ก็นายเป็นคนชวนเรามาเข้าชมรมต่างหาก เราขอมอบเหรียญทองนี้ให้นายเพื่อเป็นมิตรภาพ ของเรา 2 คนไง
38.	M.S. วิทย์คุยกับเอกแล้วเอาเหรียญคืนให้เอก แล้ววิทย์ เอามือจับให้ลเอก	วิทย์ : เราขอใบใจนายมากเลยนะเอกที่อุดสตให้ ให้เรา แค่นี้เราก็มีความสุขแล้วที่ช่วยเหลือเพื่อน นายเก็บเหรียญทองนี้ไว้ให้แม่นาย แม่นายจะมี ความสุขที่สุดในชีวิต
39.	M.S. เอกรับเหรียญจากวิทย์แล้วจับมือวิทย์อย่างดีใจ	เอก : ขอใบใจมากเลยเพื่อน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
40.	C.U. มือเอกจับเหรียญแล้ว ZOOM OUT มา M.S. เอกถือเหรียญคุยกับแม่ในห้องครัวที่ได้รับประทานอาหาร	แม่ : หนีทานข้าวก่อน เอก : แม่ก็คนมันอึนี่แม่
41.	M.S. เอกและแม่นั่งคุยที่ได้รับประทานข้าว แล้วเอกเอียงตัวกอดแม่ แม่กอดเอกเอามือลูบหัวเอก	แม่ : นี่จะทานเสียงเองที่ลูกชอบ เอก : แม่ครับเอกรักแม่่มากเลยครับ เหรียญทองอันนี้เป็นเหรียญทองอันสำร็จของเราสองแม่ลูกเลยนะครับ แม่ : จะในที่สุดลูกของแม่ก็ทำได้
42.	C.U. ใบประกาศนียบัตร ZOOM OUT มา M.S. เอกถือใบประกาศอย่างภูมิใจ	ดนตรี
43.	M.S. เอกยิ้มแล้วเดินออกไปหาเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 (ผู้ชาย, ผู้หญิง)	แม่ : เอกมีคนมาหาลูก. เอก : ครับแม่
44.	M.S. เอกไหว้เจ้าหน้าที่ทั้ง 2 คน เจ้าหน้าที่ทั้ง 2 คน ก็ให้ตอบเอกแล้วเอกนั่งคุยกับเจ้าหน้าที่ที่เก้าอี้ห้องรับแขก	เอก : สวัสดีครับ เจ้าหน้าที่ผู้ชาย : สวัสดีครับ เจ้าหน้าที่ผู้หญิง : สวัสดีค่ะ เจ้าหน้าที่ผู้ชาย : เป็นไง สบายดีหรือเอก

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		เอก : สบายดีครับ เจ้าหน้าที่ผู้หญิง : ทำอะไรอยู่หรือเอก เอก : กำลังดูประกาศนียบัตรกับความสำเร็จของผมครับ เจ้าหน้าที่ผู้หญิง : ดีใจด้วยนะเอก เราสองคนได้ข่าวของเอกเหมือนกัน ที่มากี่เรื่องนี่แหละ
45.	M.S. คุณแม่เอนำดื่มให้เจ้าหน้าที่แฉ่งข้างเอก	แม่ : ทานน้ำก่อนซิคะ เจ้าหน้าที่ทั้ง 2 คน : ขอบขอบคุณครับ / ค่ะ เจ้าหน้าที่ผู้ชาย : เรามีข่าวดีมาบอกครับ ขณะนี้ครบระยะเวลาคุ้มครองประเพณีของเอกแล้วครับ
46.	M.S. แม่เอามี้อูบหัวเอก	แม่ : เออ หรือคะโธลูกแม่ ฟันกระช้ำเสียทีนะ ขอบคุณมากที่ให้ความเมตตาเอก
47.	M.S. เอกพนมมือไหว้เจ้าหน้าที่โดยที่ในมือถือประกาศนียบัตรอยู่	เอก : ขอบคุณมากครับ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
48.	M.S. เจ้าหน้าที่ทั้ง 2 พูดยกบอก	เจ้าหน้าที่ผู้ชาย : ครับไม่เป็นไรหรอกครับทุกอย่างที่เกิดขึ้นในวันนี้เป็นเพราะคุณแม่กับเอกเท่านั้นแหละครับพวกเราเป็นเพียงผู้ให้กำลังใจและให้คำแนะนำเท่านั้นแหละครับ เจ้าหน้าที่ผู้หญิง : เพราะเอกมีจิตใจมั่นคงเข้มแข็ง ไม่ยอมตกเป็นทาสของยาเสพติด เมื่อรู้ว่าการผิดก็กลับเนื้อกลับใจเริ่มต้นชีวิตใหม่จนประสบความสำเร็จในชีวิต ขอให้เธอรักษาความดีนี้ไว้ตลอดไป เพราะหนทางข้างหน้าที่เราจะต้องฝ่าฝืนอีกยาวไกลนัก เธอได้ผ่านช่วงชีวิตนั้นมาแล้ว เอก : ขอบคุณมากครับ ดนตรี
49.	M.S. เอกและแม่มองหน้ากันแล้วยิ้มอย่างดีใจ	
50.	ขอขอบคุณ คณะกรรมการผลิตสื่อ การป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร	
51	สวัสดิ์	

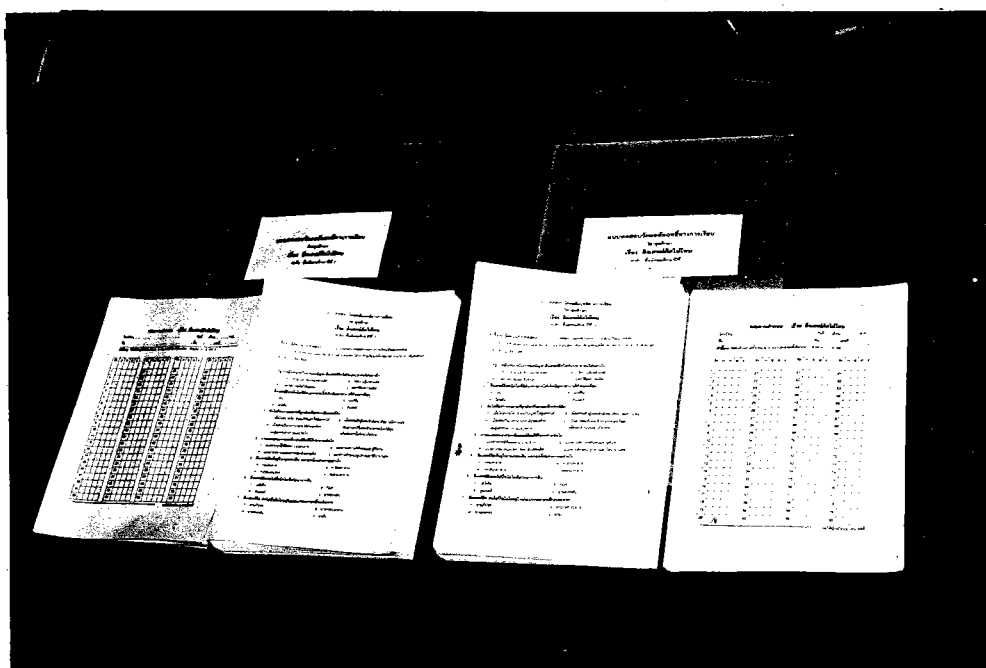
ภาคผนวก จ

ภาพการทำงานการทดลอง

การสร้างชุดการสอน
เรื่องสิ่งแวดล้อมให้โทษ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชุดการสอน

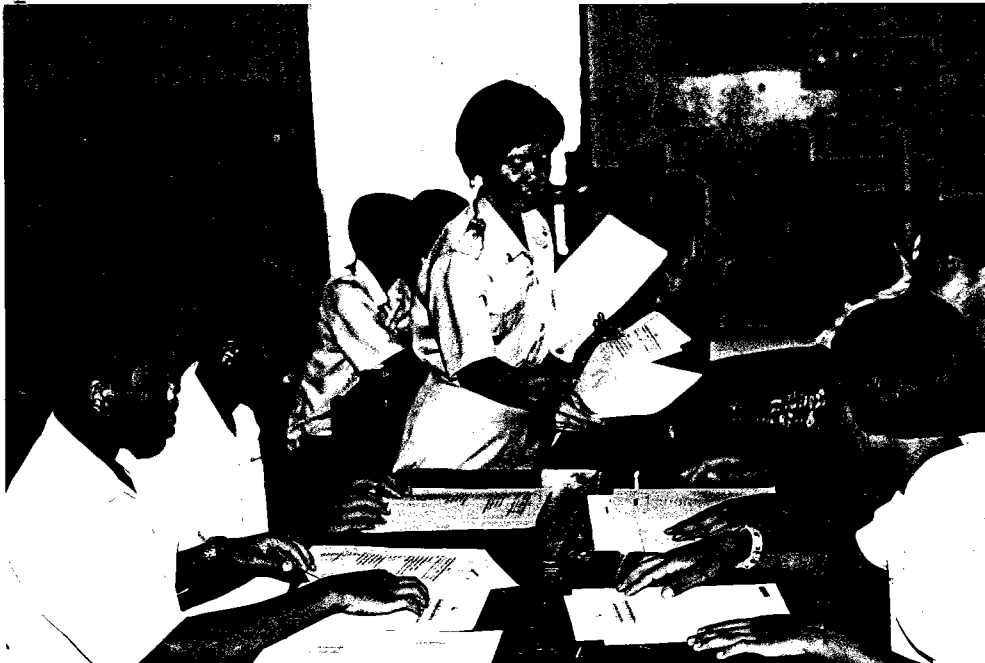

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การทดลองเพื่อพัฒนาชุดการสอนทั้ง 3 ชุด

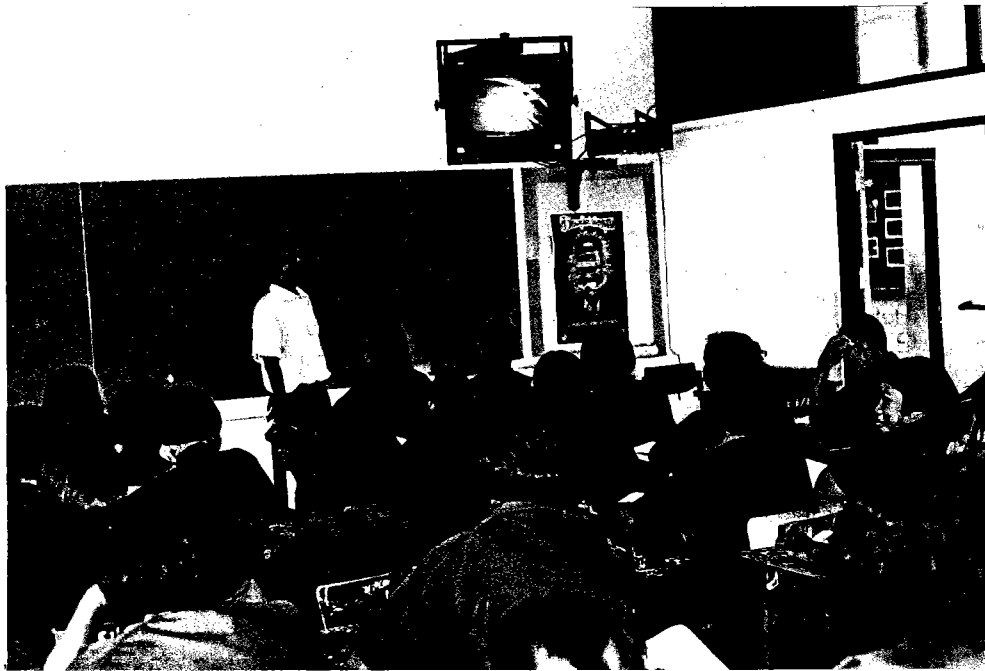

การทดลองเป็นรายบุคคล

การทดลองเป็นกลุ่มย่อย

การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอนทั้ง 3 ชุด

กลุ่มทดลองที่ 1

กลุ่มทดลองที่ 2

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ว่าที่ ร.ต.สมบัติ จรุงเรืองพัฒนะ
เกิดวันที่	18 กันยายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	51 หมู่ 1 ถนนสุขสวัสดิ์ ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถนนสุขสวัสดิ์ ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	ป.6 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2525	ม.3 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2528	ปวช. โรงเรียนอาชีวคอนบอสโก กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	ปวส. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2535	กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง “สิ่งเสพติดให้โทษ”
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ
ของ
ว่าที่ร้อยตรี สมบัติ จรุงเรืองพัฒนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
มีนาคม 2542

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดการสอนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดสำคัญที่ระบาคอยู่ในประเทศไทย

ชุดที่ 2 เรื่อง สิ่งเสพติดกับเยาวชน และโทษพิษภัยของสิ่งเสพติด

ชุดที่ 3 เรื่อง ลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียน
ราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอพระประแดง จังหวัด
สมุทรปราการ จำนวน 126 คน การพัฒนาชุดการสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ทดลองเป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 3 คน
ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนครั้งละ 1 คน โดยแต่ละกลุ่มจะทดลอง 3 ครั้ง

ชั้นที่ 2 ทดลองเป็นกลุ่มย่อย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (ทดลอง 2 ครั้ง) กลุ่มละ 10 คน
ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

ชั้นที่ 3 ทดลองเป็นการหาประสิทธิภาพชุดการสอน หาเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 แบ่งออกเป็น
2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน โดยทดลองพร้อมกันทั้ง 3 ชุด ชุดละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที) มีการทำ
แบบฝึกหัดหลังการเรียนการสอนแต่ละครั้ง หลังจากนั้นได้มีการทดสอบหลังการเรียนแล้วนำผลการ
ทดสอบจากแบบฝึกหัดและแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์ความ
สัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลสัมฤทธิ์โดยตั้งเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

ผลการศึกษาพบว่า

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์การประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1.1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและสิ่งเสพติดสำคัญที่
ระบาคอยู่ในประเทศไทย มีความเหมาะสมในระดับดี

1.2 ชุดการสอนที่ 2 เรื่องสิ่งเสพติดกับเยาวชนและโทษพิษภัยของสิ่งเสพติดมี
ความเหมาะสม ในระดับดี

1.3 ชุดการสอนที่ 3 เรื่องลักษณะผู้ติดสิ่งเสพติดและการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุก
ชนิด มีความเหมาะสมในระดับดี

2. ประสิทธิภาพของชุดการสอนจากการทดลองมีดังนี้

กลุ่มทดลองครั้งที่ 1 มีประสิทธิภาพ E1 = 90.86 E2 = 91.15

กลุ่มทดลองครั้งที่ 2 มีประสิทธิภาพ E1 = 91.66 E2 = 92.05

ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ตามที่กำหนดไว้

**A Development of Instructional Packages on "Narcotic
Drugs" for Mathayom Suksa II Students**

AN ABSTRACT

BY

SOMBAT JONGRUNGRUANGPATANA

**Presented in partial Fulfillment of the requirement for the master
Of Education degree in Educational Technology
At Srinakharinwirot University
March 1999**

The purpose of this study was to develop the Instructional packages on “Narcotic Drugs” for Secondary Students.

Example group are 126 students of Secondary 2, in the first semester, academic year 1998 of Rajprachasamasai School, Ampoe Phrapradaeng, Samutprakarn by deviding into 3 development steps.

The frist step : individual experiment by deviding students into 2 groups (2 times) 3 students in each group. Experiment for improving the instructional one student each time, each group will make experiment three times.

The second step : minor group experimental, deviding into two groups, 10 students in each group for improving and eorrecting the Instructional.

The third step : experiment for finding the effectiveness of the Instructional, finding the standardize 90/90, deviding into 2 groups (2 experiments), 50 students in each group (a classroom) experiment 2 groups in the same time.

The Instructional that the researcher created were three packages, one package for 2 periods (1 period/50 minutes)

After the experiment the post test, the result from the exercises and the packages were analyzed. Finding the effectiveness of the packages that relation between the process and the results with standardize 90/90.

The findings have been concluded that the Instructional that the resercher created are as effective as the eriteria stipulatedas follows:

The first experimental group; effectiveness $E1 = 90.86$ $E2 = 91.15$

The second experimental group; effectiveness $E1 = 91.66$ $E2 = 92.05$

The both groups have effectiveness as the criteria stipulated 90/90